ΕΛΛΑΣ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΠΕΜΠΤΗΝ & ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΕΤΟΣ 6ον ΑΡΙΘ. 421
ΤΟ ΦΥΛΛΟΝ 10 ΛΕΠΤΑ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 45

ΑΘΗΝΑΙ. — ΠΕΜΠΤΗ 7 ΜΑΡΤΙΟΥ 1913
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΣΠΥΡ. Α. ΠΟΤΑΜΙΑΝΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ἐτησία Δραχ. 10.— ἑξάμην. Δραχ. 5.—
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ » Φρ. 15.— » Φρ. 8.—

ΟΙ ΕΛΕΥΘΕΡΩΤΑΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

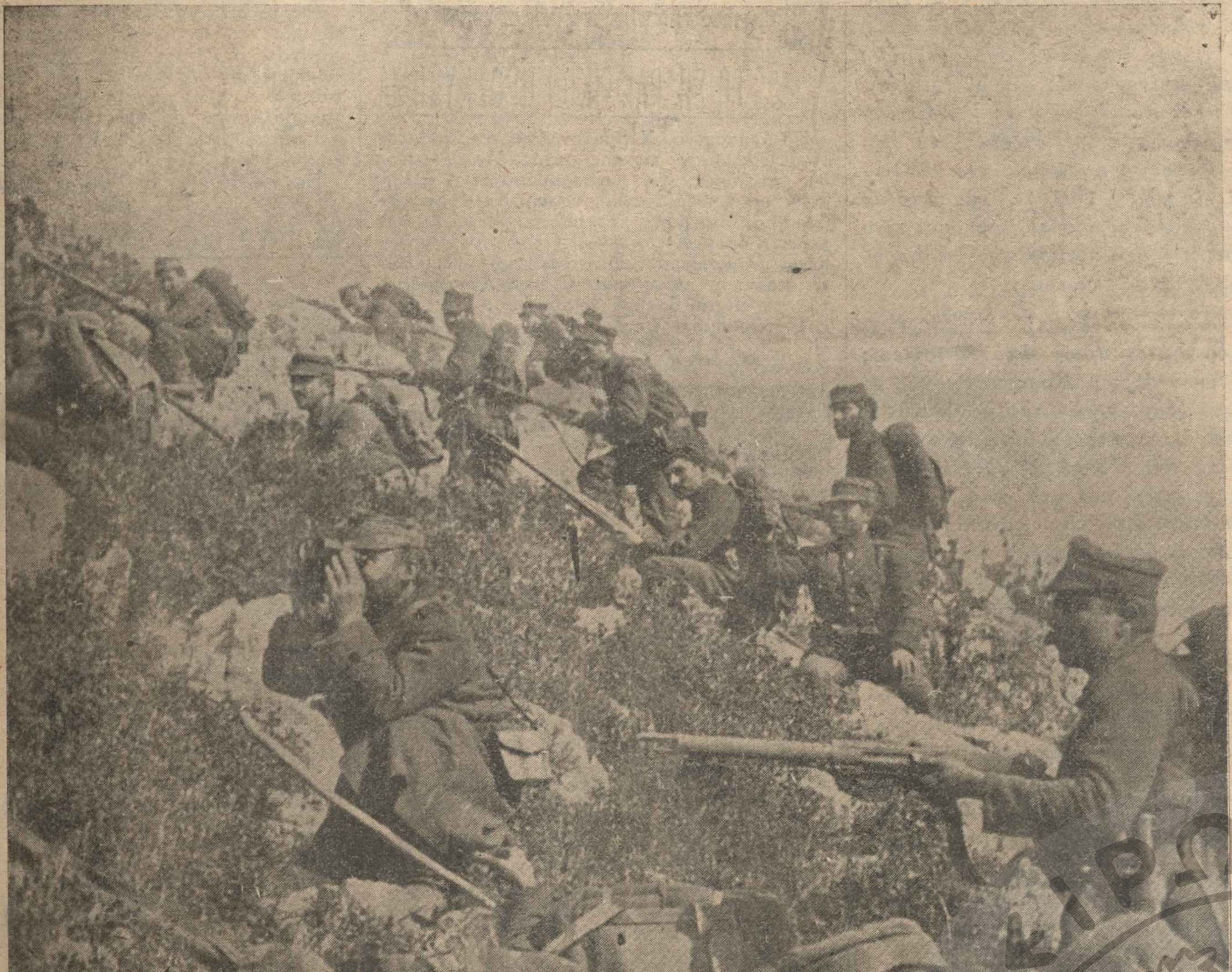

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΦΟΔΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΜΠΙΖΑΝΙΟΥ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

Η ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΜΑΧΗ

Ἐδόθη μία μάχη καὶ εἰς τὴν Βουλήν. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν κομμάτων μετὰ μακρὰν σιωπὴν ἐνόμισαν τὴν ὥραν κατάλληλον πρὸς ἔφοδον. Καὶ τὴν ἐπαύριον τὸ κοινὸν ἠρώτα: «Ἐνίκησεν ἢ ἡττήθη ὁ Βενιζέλος;» Σημειωτέον ὅτι ἦτο ἡ πρώτη μάχη ἡ διδομένη μεταξὺ τοῦ κ. Βενιζέλου καὶ τῆς συμμαχίας τῶν παλαιοκομματικῶν. Τὸ δὲ ἐπίμαχον σημεῖον ἦτο καταπληκτικῆς ἀξίας καὶ τὰ διατεθέντα ὅπλα φοβερά.

Τί φοβερώτερον ὅπλον διὰ μίαν Ἀντιπολίτευσιν ἢ νὰ κατηγορήσῃ τὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἀπαρνεῖται Ἑλληνικὰς χώρας;

Διὰ ν' ἀποδειχθῇ ὅμως πόσον ὁ λαὸς σωφρονεῖ, ἡ γενικὴ γνώμη τῆς ἐπαύριον ὑπῆρξεν ὅτι «ὁ Βενιζέλος ἐξῆλθε νικητής».

Ὁ λαὸς κρίνων κάμνει τὸν ἑξῆς ἁπλοῦν συλλογισμόν, διότι οἱ λαοὶ ὡς ὁμάδες μόνον ἁπλοὺς συλλογισμοὺς κάμνουν, φαίνεται δὲ ὅτι οἱ τοιοῦτοι συλλογισμοὶ περιέχουν τὴν ἀλήθειαν.

«Εἶνε δυνατὸν ὁ Βενιζέλος νὰ μὴ θέλῃ νὰ προσαρτηθοῦν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ αἱ χῶραι ἐκεῖναι, τὰς ὁποίας θέλουν τοὐλάχιστον οἱ πρόεδροι τῶν πατριωτικῶν σωματείων καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἀντιπολιτεύσεως;...»

Ἐκτὸς τούτου ὅμως ἀπὸ ἀπόψεως κοινοβουλευτικῆς ὁ Πρωθυπουργὸς ἐνίκησεν. Ἡ ρητορική του δύναμις, ἡ ὁποία δὲν εἶνε παρὰ ἡ δύναμις τῆς εἰλικρινείας του, ἔφερε τοὺς ἀντιπάλους του εἰς ταραχὴν καὶ τοὺς ἠνάγκασε νὰ μετανοήσουν διὰ τὴν σπουδήν των. Δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ ὁμιλήσῃ ἐλευθέρως, διότι ἡ στιγμὴ δὲν τὸ ἐπέτρεπε καὶ τοῦτο τὸ ἐγνώριζαν οἱ ἄλλοι.

Παρ' ὅλην, ἐν τούτοις, τὴν ὑπεροπλίαν των, οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ἡττήθησαν, διότι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν σήμερον ἀντηχεῖ εὐαρέστως καὶ σαγηνεύει μόνον ἡ εἰλικρίνεια.

Τοιαύτη εἶνε ἡ ἀντίληψις τοῦ κοινοῦ ἐκ τῆς προχθεσινῆς μάχης, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν παρὰ νὰ ἔχῃ τοιαύτην ἀντίληψιν ὁ λαὸς τῆς σήμερον, ὁ ὁποῖος γνωρίζει νὰ φέρῃ εἰς τὴν Ἀρχὴν τὸν κ. Βενιζέλον καὶ νικᾷ εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, ὑπέβαλλον ὑπόμνημα εἰς τὴν Βουλήν, διὰ νὰ ὑπομνήσουν τὸν πόθον των ὅπως αἱ χῶραι των ἑνωθοῦν μὲ τὴν Ἑλλάδα.

— Τὸ π. Σάββατον, πρὸ μεσημβρίας, ἀποβατικὸς στρατός, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ θωρηκτοῦ «Σπέτσαι» κατέλαβε τὴν νῆσον Σάμον. Ὁ ἐνθουσιασμὸς τοῦ λαοῦ εἶνε ἀπερίγραπτος.

— Ὁ πρώην βουλευτὴς Φερὴδ-βέης ὑποστηρίζει ὅτι ἡ Πύλη ὀφείλει νὰ ἐπιζητήσῃ καὶ πρὸ τῆς συνομολογήσεως τῆς εἰρήνης νὰ συνάψῃ συμμαχίαν μετὰ τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῆς Βουλγαρίας.

— Τὸ Σάββατον εἰς τὴν Βουλὴν ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ὑπομνήματος τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀνατ. Μακεδονίας καὶ Θράκης, προέβη εἰς δηλώσεις.

—Καὶ ἐδήλωσεν ὅτι καὶ ἐὰν ἀκόμη ἡ Θράκη προσεφέρετο εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν ὤφειλε νὰ τὴν δεχθῇ, διότι δὲν τῆς εἶνε δυνατὸν καὶ θὰ ἐγίνετο κράτος χωρὶς «σπονδυλικὴν στήλην.

— Εἰς τὴν δήλωσιν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ ἀπήντησαν οἱ κ.κ. Θεοτόκης, Ράλλης καὶ Γούναρης, ὑποστηρίξαντες ὅτι κακῶς ἐδηλώθησαν ταῦτα ὑπὸ τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ ὅτι αἱ νῖκαι τοῦ ἑλλην. στρατοῦ ὀφείλονται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν παλαιῶν Κυβερνήσεων.

—Τὸ «Χαμηδιὲ» παραμεῖναν τὴν Κυριακὴν εἰς τὸν λιμένα τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπὶ 15 ὥρας, ἀπέπλευσεν ἐκεῖθεν τὸ μεσονύκτιον με φανοὺς ἐσβεσμένους, ἐξελθὸν καὶ πάλιν πρὸς νέαν δρᾶσιν.

— Προχθὲς (Τρίτην) τὴν πρωῒαν τμῆμα ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατέλαβε τὸ Δελβῖνον τῆς Ἠπείρου.

— Τὸ Ἀργυρόκαστρον κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ οτρατοῦ. Κατελήφθη ἐπίσης καὶ ἡ Κλεισούρα.

— Ἡ μάχη τῆς Κλεισούρας διήρκεσεν ὁλόκληρον ἡμέραν. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐφονεύθησαν 13 μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀνθυπολ. τοῦ πεζ. Βλασσόπουλος, καὶ ἐτραυματίσθησαν 40 μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ ἀνθυπολ. τοῦ πεζ. Α. Δαγκλῆς καὶ Ἀν. Διαλέτης.

— Ὁ στρατός μας ἐξακολουθεῖ προελαύνων.

— Αἱ Αὐστριακαὶ ἐφημερίδες ἀναγράφουσαι τὴν εἴδησιν ἐνδεχομένης καταλήψεως τῆς Αὐλῶνος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, φρονοῦν ὅτι αὐτη δὲν θὰ ἔχῃ πολιτικὴν σημασίαν.

ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΕΙΣ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΤΟ ΣΠΑΡΑΚΤΙΚΟΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

Τὸ περασμένο Σάββατον, ἦτο τὸ Σάββατον τὸ ἀφιερωμένον εἰς τὰς ψυχάς. Ἀλλὰ ἐφέτος δὲν ἦτο ὅπως τὰ ψυχοσάββατα τῶν ἄλλων ἐτῶν καὶ ἡ ὡραία αὐτὴ ἑορτὴ δὲν ἑορτάσθη ὅπως ἄλλοτε μόνον εἰς τὰ νεκροταφεῖα τῶν πόλεων, ὅπου οἱ ζωντανοὶ ἐπήγαιναν φορτωμένοι μὲ μπουκέτα καὶ στεφάνια λουλουδιῶν νὰ στολίσουν τοὺς τάφους τῶν ἀγαπημένων των νεκρῶν, ποῦ ἀπέθανον ἀπὸ φυσικὸν θάνατον.

Τὸ περασμένο Ψυχοσάββατον εἶχε μίαν ἄλλην ἐπισημότητα, τὴν ὁποίαν ἀπὸ αἰῶνος σχεδὸν δὲν ᾐσθάνθη ἡ Ἑλληνικὴ Φυλή. Ἦτο ἡ πρώτη ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐνθύμησις ζωηρὰ ἀκόμη ἐστράφη πρὸς ὅλους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου ἐφονεύθησαν εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ ἐτάφησαν μακρὰν τῶν συγγενῶν καὶ φίλων των, εἰς τάφους ἀγνώστους, χωρὶς νὰ λάβουν ὡς τελευταίαν παρηγορίαν τὸν ὕστατον ἀσπασμὸν τῶν ἰδικῶν των.

Τὸ νωπὸ χῶμα ποῦ ἐσκέπασε τὰ λεβέντικα κορμιά των δὲν ἐστολίσθη οὔτε μὲ μάρμαρα, οὔτε ἐκαλλωπίσθη μὲ φυτὰ καὶ μὲ ἄνθη, μόνον ὁ σωρός των παρεσύρθη ἀπὸ τὰς βροχὰς τοῦ χειμῶνος καὶ δὲν ἔμεινεν ἴσως παρὰ ὁ ξύλινος σταυρὸς τὸν ὁποῖον χέρια συναδέλφων ἔθεσαν ἐκεῖ ὡς ἐνδεικτικὸν σημεῖον τῆς ὑστάτης κατοικίας τῶν ἡρώων μας.

Καὶ αὐθορμήτως ἕνα προσκύνημα σπαρακτικὸν διωργανώθη ἀπὸ ὅλους ὅσοι θρηνοῦν τὸν ἡρωϊκὸν θάνατον τῶν ἀγαπημένων των, οἱ ὁποῖοι ἔπεσαν μὲ χαρακτηριστικὴν ἀνδρείαν καὶ αὐταπάρνησιν διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἠπείρου καὶ τῆς Μακεδονίας.

Μητέρες, ἀδελφαὶ καὶ ἀδελφοί, γυναῖκες καὶ παιδιὰ βουτυγμένοι ὅλοι στὰ μαῦρα ἐξεκίνησαν διὰ τὸ προσκύνημα τῶν ἀφρόντιστων τάφων, τῶν ἀνδρείων μας. Ἄλλοι διὰ νὰ σταματήσουν εἰς τὸ Σαραντάπορον καὶ ἄλλοι εἰς τὰ Γιαννιτσά, ἄλλοι στὸ Νταμπάλκιοϊ καὶ ἄλλοι στὰ Καϊλάρια καὶ τὸ Σόροβιτς, ἄλλοι στὸ Μπιζάνι καὶ ἄλλοι στὸν Ἅγιον Νικόλαν καὶ τὴν ἀναθεματισμένη τὴ Μανωλιάσα.

Φαντάζεσθε ὅλην αὐτὴν τὴν συνοδίαν τῶν προσκυνητῶν ἐνδεδυμένων μὲ τὸ ἔνδυμα τοῦ πένθους καὶ τοῦ σπαραγμοῦ; Δὲν ἐπῆραν τίποτε μαζί των παρὰ τὸν ἀκοίμητον πόνον των νὰ τὸν ἀνάψουν ὡς λαμπάδα εἰς τοὺς νεοσκαμμένους τάφους των, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ γονατίσουν γιὰ νὰ 'ποῦν ἕνα παράξενο μοιρολόγι ποῦ νομίζω ὅτι τὸ ἀκούω:

«Γιατί, γιατὶ τὴν πληγὴ ποῦ σοῦ ἄνοιξε τὸ βόλι, ἀγαπημένε, νὰ μὴν τὴ γιάνουμε μὲ τὰ φιλιά μας; Γιατί, γιατί τὶς ὧρες τῆς στερνὲς τῆς ἀγωνίας σου νὰ μὴ βρεθοῦμε ἐμεῖς κοντά σου νὰ γλυκάνουμε;»

.... Καὶ ὅταν τὸ φλιβερὸν ὅραμα ὅλων τῶν χαροκαμμένων αὐτῶν περάσῃ ἀπὸ τὰ μάτια τῆς φαντασίας σας, θὰ θυμηθῆτε ἄθελα ὅπως ἐγὼ τοὺς στίχους τοῦ ποιητοῦ ποῦ κοιμᾶται καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Δρίσκου;

Τοὺς ζωντανοὺς τὰ μάτια σου ἂς θρηνήσουν...
Θέλουν, μὰ δὲ βολεῖ νὰ λησμονήσουν.

Πελασγὸς

ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΞΕΝΑ

ΟΙ ΕΒΡΑΙΟΙ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Οἱ Ἑβραῖοι τῶν Ἰωαννίνων εἶνε τόσον ἐξελληνισμένοι, ὅσον καμμιὰ ἄλλη φυλὴ συμμιγὴς τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Κατὰ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ Τουρκικοῦ Συντάγματος ὁ Ἰούδας Λευῆς ὑπέγραψε κάποιον ἔγγραφον ὡς Ἕλλην τὴν καταγωγὴν καὶ Ἰσραηλίτης τὸ θρήκευμα. Οἱ Ἑβραῖοι τῶν Ἰωαννίνων ὅταν ξενιτεύωνται ἐκτὸς τῆς Τουρκίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐγγράφονται ὡς μέλη τῶν ἑκασταχοῦ Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων. Εἰς τὸ Σικάγον Γραμματεὺς τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος ἐπὶ ἔτη ὑπῆρξεν ὁ Ἑβραιογιαννιώτης Ραφαὴλ Μπατῖνος.

Ἐκ τῶν δέκα περίπου Ἑβραίων ἀποφοίτων τοῦ Ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου οἱ ὀκτὼ εἶνε Γιαννιῶτες: 1) Ἰησοῦς Σαμουηλίδης, δικηγόρος ἐν Ἀθήναις. 2) Σιοὺλ Μωϋσῆς καὶ 3) Νεσὴμ Ματαθίας, δικηγόροι ἐν Βόλῳ. 4) Ἰσαὰκ Λευῆ, ἰατρὸς ἐν Θεσσαλονίκῃ. 5) Ἰσαὰκ Μάτσας, φαρμακοποιὸς ἐν Μοναστηρίῳ. 6) Μωϋσῆς Κοφίνας, ἰατρὸς ἐν Βόλῳ κ.λ.π.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Εἰς τὸ Μιλάνον ἱδρύθη μία μεγάλη κλινική, εἰς τὴν ὁποίαν νοσηλεύονται ἀποκλειστικῶς ἐργάται. Ἡ κλινικὴ ὅμως ἔχει ἐκτὸς τοῦ φιλανθρωπικοῦ καὶ ἐπιστημονικὸν σκοπόν. Ἐξετάζει ἰδιαιτέρως τὰς νόσους, ἀπὸ τὰς ὁποίας προσβάλλονται συνήθως οἱ διάφοροι τεχνῖται καὶ καταγίνεται εἰς τὴν πρόληψιν καὶ θεραπείαν αὐτῶν.

Νὰ ἕνα ἵδρυμα ἀξιομίμητον ἀλήθεια.

ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΝ ΘΑΥΜΑ

Εἰς μίαν ἰατρικὴν ἐφημερίδα τοῦ Μονάχου ἀναφέρεται ὅτι ἐσχάτως εἰς μίαν φοιτητικὴν μονομαχίαν, ἀπὸ τὰς συνήθεις εἰς τὰ Πανεπιστημιακὰ χρονικά, ὁ ἕνας ἐκ τῶν ἀντιπάλων ἔκοψε τὴν ἄκρη τῆς μύτης τοῦ ἄλλου μὲ τὸ σπαθί του. Ὁ τοιουτοτρόπως ρινοτομηθεὶς δὲν τὰ ἔχασεν. Ἔβαλε στὸ στόμα του τὸ κομμάτι τῆς μύτης ποῦ τοῦ εἶχε κόψει ὁ ἀντίπαλος κ' ἔτρεξεν εἰς μίαν χειρουργικὴν κλινικήν. Ἡ θερμότης τῆς στοματικῆς κοιλότητος παρεκώλυσε τὸν θάνατον τῶν κυττάρων, τοῦ κομματιοῦ τῆς μύτης, καὶ ὁ χειροῦργος ἐπῆρε τὸ κομμάτι καὶ ὡς τέλειος τεχνίτης τὸ ἔρραψε μὲ τὴν μύτην. Τὸ χειρουργικὸ ῥάψιμο ἐπέτυχε καὶ μόνον ἕνα μικρὸ σημάδι ἔμεινεν εἰς τὸν μονομάχον φοιτητήν.

Η ΜΠΟΤΕΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΟΥ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΥ

Τὸ «Ζουρνὰλ» τῶν Παρισίων γράφει ἕνα χαρακτηριστικώτατον μικρὸν γνώρισμα τῆς πεποιθήσεως, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς τοὺς πολιορκουμένους τῆς Ἀδριανουπόλεως, ὅτι ἀργὰ ἢ γρήγωρα μέλλουν μοιραίως νὰ παραδοθοῦν εἰς τοὺς Βουλγάρους πολιορκητάς.

Ἕνας Τοῦρκος ἀξιωματικὸς τῆς Φρουρᾶς, φέρεται εἰπὼν εἰς τὸν Ἕλληνα, ἀλλὰ Ὀθωμανὸν ὑπήκοον στρατιώτην του:

— Φτιᾶξε μου, Δημήτρη, τὶς μπότες μου ἀκόμη σήμερα, γιατί αὔριο μπορεῖ νὰ σοῦ τὶς φτιάξω ἐγώ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Ἰδοὺ πῶς ἔμαθαν τὴν ἅλωσιν τῶν Ἰωαννίνων οἱ ἐν Σουμπόσῳ τῆς Μακεδονίας στρατιῶται μας:

«Τὸ τηλέφωνον σπάζει, τρέχουν ὅλοι, ζητεῖται ὁ διοικητής, ἀστραπιαίως ἐξέρχονται τοῦ θαυμασίου ἀκουστικοῦ αἱ λέξεις: Τὰ Γιάννενα ἔπεσαν, 32 χιλιάδες αἰχμάλωτοι». Εὐτυχοῦμεν, παραφρονοῦμεν ἀπὸ χαράν. Θέλομεν νὰ κενώσωμεν τὰς φυσιγγιοθήκας εἰς πυροβολισμοὺς διὰ νὰ πιστοποιήσωμεν τὴν ἀνάστασιν τῆς γλυκειᾶς Ἠπείρου, ἀλλ' ὅπως λέγει ὁ Ξάνθος πρὸς τὸν Ὑψηλάντην κλίνει τὸ στόμα οὐχὶ τοῦ σώματος, ἀλλὰ τοῦ ὅπλου τῆς Πατρίδος ὁ δάκτυλος. Εἷς τυφεκισμὸς ριπτόμενος ἐδῶ δύναται νὰ ἔχῃ συνεπείας.

Ἀλλὰ τὴν ψυχικὴν αὐτὴν ἀπαίτησιν, τὴν δευτέραν φύσιν τοῦ Ἕλληνος νὰ ἔχῃ ὡς ἄγγελον χαρᾶς τὸ ὅπλον, τὴν βλέπει κανεὶς εἰς τὰ μάτια ὅλων τῶν στρατιωτῶν, τὴν βλέπει εἰς τὸ πρόσωπόν των. Συναντώμεθα, σφίγγομεν χέρια...Τὰ Γιάννενα ἔπεσαν, ἄχ νὰ μὴ πέφτουν πυροβολισμοί.

Τὸ πρόσωπόν μας συσπᾶται, τὸ στῆθος ὀγκοῦται, ὁ ἱδρὼς μᾶς περιλούει ἀπ' τὴ φωτιὰ π' ἀνάβει ἡ σιωπή».

Π. Α. Γυφτόπουλος, Δεκανεὺς

Η ΣΑΜΟΣ

Η ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑ. — ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ

Ἡ κατάληψις τῆς Σάμου ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ στόλου ἦτο τυπική, διότι αὐτη ἀπὸ καιροῦ ἦτο ἐλευθέρα. Ἐπὶ τῇ ἐπισήμῳ ὅμως καταλήψει τῆς πολυπαθοῦς νήσου δίδομεν σήμερον δι' αὐτὴν σύντομον ἱστορικὴν ἐπισκόπησιν.

Ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τὴν βλέπομεν νὰ περιέρχεται εἰς τὴν κατοχὴν τῶν ἑκάστοτε ἰσχυρῶν τῆς γῆς καὶ τέλος εἰς τοὺς Ρωμαίους. Κατὰ τὸ 297 μ. χ. ἡ Σάμος μετ' ἄλλων νήσων ἀπετέσεν ἰδίαν ἐπαρχίαν ὑπὸ ἴδιον Ἡγεμόνα.

Βραδύτερον, ὅταν τὸ Βυζαντινὸν Κράτος περιῆλθεν εἰς παρακμὴν ἡ Σάμος ἕνεκα πειρατικῶν ἐπιδρομῶν, γεωλογικῶν καὶ ἄλλων καταστροφῶν καὶ ἕνεκα τῆς μεταναστεύσεως ἐρημώθη. Βραδύτερον περιῆλθεν εἰς τοὺς Ἄραβας καὶ εἰς τοὺς Σαρακηνοὺς διὰ νὰ ἀνακτηθῇ καὶ πάλιν ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν.

ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΟΥΡΚΟΝ ΑΪΔΗΝ

Μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὑπὸ τῶν Λατίνων, τὸ Βυζαντινὸν Κράτος διῃρέθη εἰς πολλὰς ἡγεμονίας καὶ ἡ Σάμος ὑπήχθη ὑπὸ τὴν Κυριαρχίαν τοῦ Λατινικοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ 1247 ὅτε ἀνεκτήθη ὑπὸ Ἰωάννου τοῦ Γ'. τοῦ Βατάτζη καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Κυριαρχίαν τῶν Βυζαντινῶν. Τὸ 1312 κατελήφθη αὐτη ὑπὸ τοῦ Ἀϊδήν, ἰσχυροῦ Τούρκου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα φέρει μέχρι σήμερον τὸ βιλαέτιον τῆς Σμύρνης. Οἱ κάτοικοι τῆς Σάμου περιῆλθον τότε εἰς ἐσχάτην ταπείνωσιν Θεωρούμενοι ὡς δοῦλοι.

Τὸ 1367 περιῆλθεε εἰς τὴν κατοχὴν τῶν Γενουηνσίων κατορθώσασα ν' ἀπολαύσῃ εἶδός τι αὐτοδιοικήσεως. Ἀλλὰ ὑπὸ τὴν διοίκησίν των οἱ Σάμιοι ὑπέστησαν μεγαλειτέραν καταστροφὴν καὶ ἡ νῆσος ἐρημώθη ὁλοσχερῶς. Τὸ 1476 οἱ Σάμιοι ἐγκατέλιπον τὴν νῆσον, ἐκτὸς 80 οἰκογενειῶν αἱ ὁποῖαι ὅλαι-ὅλαι ἔμειναν εἰς ἡμιαγρίαν κατάστασιν, καὶ ἐγκατεστάθησαν εἰς τὴν Χῖον. Ἡ ἔρημος Σάμος τὸ 1502 διὰ συνθήκης μεταξὺ τοῦ Σουλτάνου Βαγιατζὴτ καὶ τῆς Ἑνετικῆς Δημοκρατίας περιῆλθεν εἰς τὴν Τουρκίαν.

Ο ΤΟΥΡΚΟΕΛΛΗΝ ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

Τὸ 1562 ἕνεκα τρικυμίας, ἠναγκάσθη νὰ προσορμισθῇ εἰς τὸν λιμένα της ὁ ἐκ Καλαυρίας καταγόμενος καὶ ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τοῦ πειρατοῦ Δραγοὺτ Δρεϊζῆ καὶ ἐξισλαμηθεὶς Ὀχιάλης, ὁ ὁποῖος ὠνομάσθη Οὐλτούτς καὶ Κιλήτς Ἀλῆς πασσᾶς ναύαρχος τοῦ Τουρκικοῦ στόλου ἔχων ὡς πρωρέα του τὸν Κρῆτα Νικόλαον Σαρακίνην. Ὁ Σαρακίνης ἔπεισε τὸν Κιλὶτς πασσᾶν νὰ λάβῃ τὴν Σάμον ὑπὸ τὴν προστασίαν του. Ὁ Κιλὶτς προσεκάλεσε πολλοὺς ἡμιαγρίους κατοίκους της καὶ τοὺς ἔπεισε νὰ συνοικισθοῦν πλησίον τῆς κωμοπόλεως Παγώνδας. Ὁ Κιλὶτς παρέστησεν εἰς τὸν Σουλτᾶνον Σουλεϊμὰν ὅτι ἡ κτῆσις τῆς νήσου διὰ τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν εἶνε πολύτιμος, ἕνεκα τῆς γειτνιάσεως αὐτῆς μὲ τὴν ἀσιατικὴν ἀκτήν, καὶ ἕνεκα τῶν δασῶν της καὶ τοῦ λιμένος της. Ὁ Σουλεϊμὰν ἀντήμειψε τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Κιλὶτς καὶ τοῦ ἐδώρησε καὶ τὴν Σάμον. Δι' ἑτέρου του μάλιστα διατάγματος, τὸ ὁποῖον ἐσώζετο εἰς τὴν Σάμον μέχρι τοῦ 1834 ἐχορήγησε προνόμια εἰς τοὺς κατοίκους τῶν ὁποίων καμμία ἄλλη ὀθωμανικὴ χώρα δὲν ἀπήλαυε.

Διὰ τοῦ Διατάγματος τοῦ Σουλεϊμὰν καθιεροῦτο εἶδος Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος εἰς τὴν Σάμον καὶ παρείχετο αὐτονομία ὑπὸ τὴν προστασίαν κατ' ἀρχὰς τοῦ Κιλὶτς Ἀλῆ πασσᾶ καὶ κατόπιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν κατὰ καιροὺς Τούρκων ναυάρχων. Κατόπιν περιῆλθεν εἰς τοὺς Σεϊχοὺλ-ἰσλάμας.

ΤΑ ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ

1) Κάθε ἔποικος ἠδύνατο νὰ καλλιεργήσῃ ὅσην ἤθελεν ἔκτασιν γῆς, ἀσύδοτος ὢν ἐπὶ ἑπταετίαν. 2) Ἡ νῆσος διῳκεῖτο ὑπὸ διοικητοῦ χριστιανοῦ, ἐκλεγομένου ὑπὸ τῶν κατοίκων τῇ ἐγκρίσει τοῦ Σουλτάνου. 3) Ἀπαγορεύεται εἰς πάντα Τοῦρκον νὰ κατοικήσῃ ἢ παραμείνῃ εἰς τὴν νῆσον, ἐκτὸς ἐὰν αὐτὸς ἦτο μεγιστὰν καὶ κατόπιν ἀδείας τῶν προυχόντων τῆς Νήσου. Ἀπερχόμενος δὲ ὑπεχρεοῦτο νὰ καθαρίσῃ τὰ ὑποδήματά του διὰ νὰ μὴ συμπεριλάβῃ οὔτε κονιορτὸν ἐκ τῆς γῆς τῆς Νήσου. 4) Ἡ νῆσος ἐπλήρωνε φόρον ὑποτελείας μόνον 10 χιλ. γρόσια. Τελωνιακὰ τέλη δὲν ἐπλήρωνε καὶ οὔτε εἰς τὴν δεκάτην ὑπεχρεοῦντο οἱ κάτοικοι. 5) Ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ κληρονομικῶν ὑποθέσεων ἐφηρμόζοντο αἱ διατάξεις τῶν Ρωμαϊκῶν νόμων καὶ ὄχι τὸ *κιτάπι*. 6) Εἰς τὴν Σάμον δὲν ἐξησκεῖτο καμμία ἐπέμβασις ἢ πίεσις ὑπὸ τῆς Τουρκίας· τὰ χωριὰ τῆς νήσου ἦσαν ἐντελῶς ἐλεύθερα. 7) Εἰς τοὺς Σαμίους τέλος παρείχετο τὸ δικαίωμα, ὅταν ἀνεφέροντο εἰς τὸν Σουλτᾶνον καὶ τὰς Τουρκικὰς ἀρχάς, νὰ μεταχειρίζωνται τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΝ

Ἡ τελευταία μορφὴ τοῦ πολιτεύμανος τῆς Σάμου εἶνε ἡ μετὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα. Τότε ἡ ἡρωϊκὴ πλέον νῆσος ἀνέκτησε διὰ τῶν ὅπλων τὴν ἐλευθερίαν της, ἀλλ' αἱ Δυνάμεις, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἱδρυθῇ τὸ νέον Ἑλληνικὸν κράτος ἐπροτίμησαν νὰ τὴν ἀνταλλάξουν μὲ τὴν Εὔβοιαν, διατελοῦσαν ἀκόμη ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν κατοχὴν καὶ οὕτω ἐδόθη ἡ Εὔβοια εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔμεινεν ἡ Σάμος ἔξω τῆς μητρικῆς ἀγκάλης.

Ἐτέθη μόνον ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν τριῶν Δυνάμεων Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ρωσσίας, ὑπὸ τὴν ὁποίαν διετέλεσε μέχρι τοῦ παρελθόντος Σαββάτου.

Ἤδη ἐπὶ τῆς Σάμου κυματίζει ἡ Ἑλληνικὴ σημαία.

Σ * * *

ΕΝΩ ΕΠΟΛΙΟΡΚΟΥΝΤΟ ΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Στρατιωτικὸς ἐκ τῶν εἰσελθόντων εἰς Ἰωάννινα μᾶς γράφει ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πολιορκίας τὸ ψωμὶ ἀπὸ κριθάρι ἢ βρώμην ἐπωλεῖτο πρὸς 2.60 τὴν ὀκᾶν, ἡ δὲ ζάχαρις πρὸς 6.50 τὴν ὀκᾶν. Ἀκριβώτερον ὅμως ὅλων τῶν εἰδῶν ἦτο ἡ ἑλληνικὴ ἐφημερίς. Διὰ νὰ ἀναγνώσῃ κανεὶς Ἑλληνικὴν ἐφημερίδα ἐπὶ μίαν ὥραν ἐπλήρωνε.....μίαν λίραν.

Ο ΑΛΦΟΝΣΟΣ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ ΚΑΙ Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΦΕΡΡΕΡ

Ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας εἰς ταξεῖδι τοῦ μὲ τὸ αὐτοκίνητον ἐσταμάτησε μιὰ βραδυὰ εἰς τὸν Ἅγιον Σεβαστιανὸν—τὴν περίφημον Λουτρόπολιν, ὅπου ἐπαίζετο ἡ «Σοννάτα Κρόϋτζερ». Ὁ Βασιλεὺς μετέβη εἰς ἕνα θεωρεῖον μετὰ τῶν φίλων του. Ἡ ὑψίφωνος τοῦ ἄρεσε τόσον πολύ, ὥστε τῆς ἔστειλεν ἕνα μπουκέττο μὲ τὸν ὑπασπιστήν του· ἀλλὰ τοῦ ἐπεστράφη χωρὶς ἐξηγήσεις. Ὁ Βασιλεὺς ἐταράχθη. Ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἀμέσως τὸ ὄνομά της, γιατὶ ἐνόησεν ὅτι ἡ ὑψίφωνος ἐτραγουδοῦσε μὲ ψευδώνυμο. Εἰς τὸν ἐπιστρέψαντα ἐκ νέου ὑπασπιστήν, ὁ Βασιλεὺς λέγει νευρικά:

— Πέστε μου λοιπὸν εὐθὺς τὸ ἀληθινό της ὄνομα.

— Ὀνομάζεται Μεγαλειότατε, Σινιόρα Πὰζ Φερρέρ!

Ὁ Βασιλεὺς ἔμεινεν, ἐννοεῖται, ἀπολιθωμένος.

Ἡ καλλιτέχνις δὲν ἦτο ἄλλη ἀπὸ τὴν κόρην τοῦ περιφήμου Φερρὲρ, ὁ ὁποῖος ἐτουφεκίσθη τῇ συναινέσει τοῦ Βασιλέως τὸ 1909 ὡς δημοκράτης καὶ ἀναρχικός.

Η "ΠΑΤΡΙΣ,, ΤΟΥ κ. ΜΑΥΡΟΥΚΑΚΗ

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Πατρὶς» ἐξεδόθη μικρὸν τεῦχος, περιέχον ἐνθουσιώδη καὶ ἐπίκαιρα ποιήματα τοῦ γνωστοῦ καὶ εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας διὰ τοὺς ἐκλεκτούς του στίχους ἰατροῦ κ. Ἀντων. Μαυρουκάκη.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΠΡΟΦΗΤΕΙΩΝ ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Μὴ νομίσητε, πῶς μόνον ἡ Θήρα ἀσχολεῖται μὲ ὑπερφυσικὰς πνευματιστικὰς συνεδριάσεις ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου, προσπαθοῦσα νὰ γνωρίζῃ ἐκ τῶν προτέρων κάθε στρατιωτικὴν ἢ πολιτικὴν ἔκβασιν τῶν ἐπὶ τάπητος ἐπιχειρήσεών μας· δὲν εἶνε μόνον οἱ νησιῶται ποῦ ἀνακαλοῦν ἐκ τοῦ ἄλλου κόσμου τὰς ψυχὰς τοῦ Κανάρη, τοῦ Καραϊσκάκη καὶ τῶν ἄλλων ἡρώων τῆς ἐπαναστάσεως, διὰ νὰ μάθουν ἀπὸ τοὺς κεκοιμημένους ἐν σκηναῖς μακάρων τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν. Καὶ ἐδῶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν πολὺς κόσμος, αὐξηθεὶς τελευταίως ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν μεγάλων Βαλκανικῶν γεγονότων, διέρχεται ὁλοκλήρους νύκτας ἐν νευρικῇ ὑπερεντάσει πρὸ τοῦ θαυματουργοῦ τραπεζίου, τὸ ὁποῖον, ὡς ἄλλη Πυθία, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀσαφῆ καὶ ἀόριστα φθέγγεται.

Εἰς ἕνα σπῆτι λόγου χάριν διακεκριμένου τῆς πόλεώς μας ἐπιστήμονος, καταγινομένου εἰς τὸν πνευματισμόν, ἔκαμε προχθὲς τὴν ἐμφάνισίν του ἐν μέσῳ τῶν συνεδριαζόντων ἕνα πνεῦμα ὁρμητικὸν καὶ πολυθόρυβον.

Ἐρωτηθὲν περὶ τῆς ταυτότητός του εἶπεν ὅτι ὀνομάζεται Δαλιδᾶ, ὅτι κατάγεται ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Τιβεριάδος καὶ ὅτι πρὸ διακοσίων ἐτῶν ἐγκατέλιπε τὸν ὑλικὸν κόσμον, πεσοῦσα θῦμα δολοφονικῆς ἐπιθέσεως ἐκ μέρους τοῦ εἰς ἄκρον ζηλοτύπου ἐραστοῦ της.

Πρέπει ὅμως νὰ σημειώσω ἐδῶ πῶς ἡ ἀξιότιμος Δαλιδᾶ ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς ν' ἀνακοινώσῃ ἐὰν ὁ ἐραστής της εἶχεν εὐλόγους κατ' αὐτῆς ἀφορμὰς ζηλοτυπίας, ἂν καὶ περὶ τοῦ τελευταίου γεννᾷ μερικὰς ὑπονοίας ὁ εὐτράπελος καὶ εἰς ἄκρον ἐξωφρενικὸς τρόπος, μὲ τὸν ὁποῖον παρουσιάζεται ἀκόμη καὶ τώρα ὡς πνεῦμα ἡ ἀοίδιμος Ἑβραιοποῦλα.

*

Ἀφοῦ οὕτως ἔδωσε τὴν ταὐτότητά της, ἠρωτήθη ἔπειτα νὰ εἴπῃ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, ποῖον θὰ ἦνε τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν τῶν τελευταίων πολεμικῶν ἐπιτυχιῶν.

Εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀποτόμως ἄφισε τὸ παιγνιδιάρικον ὕφος της ἔγεινε σοβαρὰ καὶ ἐζήτησε διορίαν ἡμισείας ὥρας, διὰ νὰ ἀπαντήσῃ· φαίνεται, πῶς τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα ἐχρειάσθη εἰς τὴν Δαλιδᾶν, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Κασταλλίαν πηγὴν καὶ ἀπὸ τὰ νάματά της λάβῃ τὴν μαντικὴν δύναμιν.

Τέλος, παρελθούσης τῆς διορίας, παρουσιάζεται μεγαλοπρεπὴς καὶ μὲ ὕφος πομπῶδες ἀπαντᾷ:

—Ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος μέλλει νὰ καταπλήξῃ τὴν Εὐρώπην.

Ἂν καὶ ἡ ἀπάντησις ἐνέχῃ κάτι τὸ γριφῶδες ὁπωσδήποτε τὴν ἀνακοινῶ δημοσίᾳ ὡς εὐοίωνον.

Ὁ Μόνος

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΤΟΥ ΟΠΩΣ ΤΑ ΔΙΗΓΕΙΤΑΙ ΕΝΑΣ ΕΥΖΩΝΟΣ

Πλήρης ἀφήγησις γραματίου εἰς τὴν εὐζωνικὴν γλῶσσαν

10 *(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)*

Κὶ κόβουμι ὕστερις δρόμου κὶ πιρνοῦμι χώρις κὶ χουρία. Σ' ἕνα ἀπού φτοῦνα ἱένας ἔφιδρους οὑ ἀφλότμους τρώει τρίγια βάζα ριτσέλια. Μόλις βγήκαμι ὄξου ἀπ' τοὺ χουργιὸ κὶ ἀπουρπατήσαμι λίγου ἀκούμι κάτ ἀγριουφουνάρις. Τρέχουμι κὶ τοὺν βρίσκουμι τοὺν ἄφαλουν ριχμένου καταῆς νὰ κλουτσάη νὰ δέρνιτι κὶ νὰ σπαράζ' σὰ τοὺ ψάρ, φνάζουντας, κράζουντας κὶ λαλῶντας κὶ λιέγουντας.

— Ὤϊ. ὤϊ, ὤϊ σπεύσατι οὐρὲ πιθαίνου.

Τρέχει μαθὲς ἀμέσους οὑ λουχαός.

— Τ' ἔεις οὐρέ, τ' λιέει.

— Οὐῶϊ μάνα μ'.

— Τ' ἔεις οὐρὲ χαντακουμένου ;

— Πιθαίνου.

— Ἀπού τί οὐρέ ;

— Ἀπ' τὰ ριτσέλια.

— Φούσκουσις λουμπουδύτ.

— Ἄκα κὺρ' λουχαέ, εἶχαν πουντικουφάρμακου.

— Τί πουντικουφάρμακου μαύρι ποὺ σ' ἔκουψαν κὶ σὶ θέρσαν.

Κι' αὐτὸς οὑ ζγαρίλιους οὖλου κὶ φώναζι κὶ μοιρουλόγαει κὶ σκόνουταν ἀπᾶν κὶ πδούσι σὰ νὰ ἔφαϊ ἀναμένα κάρβουνα.

Τοὺν φουρτόνουμι ἀμέσους μεῖς σ' ἕνα ζαντραβέλι κὶ τοὺν σέρνουμι κουντά.

Τρόμαξι οὑ μαύρους νὰ συνέρθη. Βόγγιζι ἡ ψχοῦλα τ' βόγγιζι ἀπ' τοὺ πόνου. Κι' ἔκανι ὅρκου κὶ σταυρὸ νὰ μὴ ξαναπατήσ' σὶ κιλάρ' Τούρκικου κὶ νὰ μὴ ξαναμασήσ' ριτσέλια... ποὔχουν λιέει τὰ ἔρημα κὶ τὰ διμουνισμένα μέσα πουντικουφάρμακου.

Τοιουτουτρόπους πιρπατάμι μέρις κὶ μιρούλις. Κ' εἴμαστι οὖλου χαρὰ π' θὰ μποῦμι στὴ Σαλουνίκη νὰ ξικουραστοῦμι κὶ νὰ συχάσουμι. Κι' ἕνα ἀπουγιουματάκι διατάζουν νὰ σταθοῦμι κὶ νὰ τοιμαστοῦμι γιὰ κυκλουτκὴ κίνησι. Μακρυγιὰ θαμπουφαίνιτι ἡ Σαλουνίκη. Μᾶς βαράει ἡμᾶς οὑ ἰθουσιασμὸς κι' ἀρχίζουμι τοὺ τραγούδ' κὶ τὰ «ζήτου». Ἄλλοι πδᾶν κι' ἄλλοι χουρεύουν. Κὶ πέφτουν ἀναργι' ἀνάργια κὶ μπαταργιὲς π' ἀντιλαλάει οὑ κάμπους κὶ σόντι τὰ βνά.

Στένουμι ἀντίσκηνα. Κι' ἀκόμα στένουμι τὰ καζάνια κὶ ρίχνουμι φασούλια νὰ ντιρλικώσουμι. Βράζ' ἡ φασλάδα κὶ χουρεύουν μέσα στοὺ ζμὶ τὰ φασούλια. Μαζιυούμασι ἡμεῖς γύρου κὶ γλύφουμι τὰ δάχτλά μας. Οὑ ἀφλότμους οὑ μάειρους φνάζ' κὶ σκόνει τὴ κτάλα.

Ἡ φασουλάδα ἔβραζι

— Πίσ' οὐρὲ φνάζ.

— Νόμ' μιὰ κουταλιὰ οὐρὲ, τ' λιέου.

— Μπάϊ.

— Νόμ' οὐρὲ εἶμι σιρνικὸ κὶ θὰ μ' πέσ' τοὺ γλυκάδ.

— Οὐόχι.

— Οὐρ' θὰ βουτήξου μέσα κὶ θὰ σύρου μακρουβούτ' κὶ θὰ φουσκώσου τὴ κοιλιά μ'.

— Φέγα μπιζιβένη.

— Θέλου φασούλια.

— Νὰ φᾶς πέτρις.

— Θὰ σὶ φάου ἰσένα.

— Νὰ φᾶς τὴ φάουσα.

— Θὰ σ' μπήξου γρουθιά.

— Θὰ σ' πρίξου τοὺ πλιμόνι.

— Θὰ σὶ δαγκώσου στοὺ γκαρίτσαφλου.

— Θὰ σ' ἀντιρουκόψου.

— Τράβα ἀπέκει.

— Θέλου λιέου μάειρι ἀφλότιμη φασούλια.

Κι' ἀμέσους οὐρμάει αὐτόυνους μὶ τὴ κουτάλα νὰ μὶ διαπιράσ' διαμπαξ. Φεύγου ἰγὼ κι' ἀκόμα φεύγου. Τρέμει τοὺ λαγγόνι μ' μπᾶς κὶ μ' τραβήξ καμμιὰ κουταλιὰ κὶ μ' ἀνοίξ τοὺ κούτιλου. Τέλιους πάντουν οὐόταν ἦρθι ἡ ὥρα πέρνουμι τσὶ καραβάνις κὶ τρέχουμι. Τρέχουμι σὰ τὰ κουττόπλα ποὺ τρέχουν στὴ μάνατσ'. «Τρα-τατάμ». Χτπάει ἡ τρουμπέτα. Ἐ οὐρὲ οὑ μαύρους καψιρὸ πιδὶ ὅταν τὴν ἄκγα πῶς τριμούλιαζα κὶ πῶς χτύπαγι τοὺ κουταλάκι τσὶ καρδούλας μ'. Ἰέξου φρινῶν γινόμνα.

— *Θέλου φασούλια.*
— *Νὰ φᾶς πέτρις !*

Ἔτσ' λοιπὸν ἔτριχαμ' κὶ τότις ἀποὺ ρυτήρους γιὰ νὰ πάρουμι φασλάδα. Οὐόταν φτάξαμι στοὺ μάγειρου αὐτόυνους οὑ λουμπουδύτς μὶ κύταξι λουξῶς.

— Φασούλια, τ' λιέου.

— Δὲν εἶν' ὥρα μ' λιέει.

Ἄναψα ἰγὼ κὶ τ' φουνάζου.

— Θέλου φασούλια.

— Δὲν ὥρα λιέου, μ' λιέει.

— Εἶν' ὥρα κὶ πνάου.

— Ἂς πνᾶς.

— Πνάου κὶ θὰ φάου λουμπουδύτ' ἀφαλουκουμένι, πιρίδρουμι.

Ἔρχιτ' ἄξαφνα ὅμους οὑ γαλουνᾶς, οὑ κὺρ λουχαὸς ἰκεῖ.

— Οὐρὲ βλιάχου, μ' λιέει, τί κραυγάζεις ;

— Κὺρ λουχαέ, τ' λιέου, οὑ μάειρους δὲ μ' δίν' φασούλια.

— Θὰ σ' δώσ' οὐρὲ μ' λιέει, κάτσι κάτ' κὶ λούφαξι ὅσου νὰ ρθῇ ἡ σειρά σ'.

Κάθουμι ἰγώ, πιριμένου, γουργουρίζ' ἡ κοιλιά μ' ἀκόμα περιμένου, μὶ θιρίζ ἡ πεῖνα κὶ μὶ κόφτ', ἀλλὰ οὑ ἀφλότμους οὑ μάειρους—ἦτανι κὶ Κιφαλλουνίτης—δὲν ἄκγι ἀποὺ κουβέντις. Θάμπουσαν κὶ μένα τὰ μάτια κὶ κραυγάζου :

— Οὐρὲ Κιφαλλουνίνη, οὐρὲ Νιόνιου, οὐρὲ ἁγιουγδύτη, οὐρὲ ἀτζάτζα, οὐρὲ φρίγκου, οὐρὲ παρτσινέβιλι, οὐρὲ κουμουντουρία, οὐρὲ φρίξουν ἤλιϊ, οὐρὲ κουλουκυθουκουρφάδα, οὐρὲ καρλάφτ', οὐρὲ λουκαντιέρη, οὐρὲ μπιρμπάντη, οὐρὲ στινουβράκη, οὐρὲ ἰέξου φρινῶν κὶ πῦρ ἰξώτιρουν, θὰ μ' δώσῃς νὰ φάου ἢ νὰ σὶ πιρικυραρπάξου κὶ νὰ σὶ βτήξουν στὰ καταπλάσματα ; Μόλς οὐρ πδὶ τοῦπα τέτοιου πρᾶμα, τοὺν γλιέπου νὰ γουρλώνῃ τὰ μάτια τ' νὰ κουκκινίζ' σὰ ντουμάτα κὶ νὰ ρίχνιτι κάτ' ἀπάνου μ' ἔτμους νὰ μὶ κατασπαράζ. Ρίχνουμι ἰγὼ ἀπᾶν τ' ἁρπαζόμαστι δαγκουνόμαστι, κυλιόμαστι κάτ' κὶ δὲ μπουροῦν νὰ μᾶς ξικουλήσουν οὖλοι οἱ ἔφιδροι, κι' οἱ λουχίϊδις. Γρουθιά μ' κὶ γρουθιά τ', δαγκουσά μ' κὶ δαγκουσά τ', κλουτσά μ' κὶ κλουτσά τ', κουτουλιά μ' κὶ κουτουλιά τ'. Μὶ δαγκώνει αὐτόυνους στοὺ πόδι τ' πατάου μιὰ γρουθιὰ ἰγὼ στὰ μουσούδια, οὐρλιάζου ἰγώ, βουγγάει αὐτόυνους κὶ χαλάει τοὺ σύμπαν. Ἄξαφνα αὐτόυνους πδάει ἀπᾶν γιὰ νὰ μὶ πρίσ' τσ' γρουθιές. Προυφτάνου ἰγώ, χώνου τοὺ κιφάλι μ' κάτ' ἀπ' τὰ σκίλια τ' κὶ στοὺν πιτάου ψλά. Ἀναπουδουγυρίζ' οὑ κακουροίζικους κὶ πέφτ' μέσα στοὺ καζάνι μὶ τὰ φασούλια. Ἐ οὐρὲ πιδί μ' τοὺ τί ἔγινι τότινις. Ἰὐτυχῶς κ' ἦταν τὰ φασούλια λίγου κρυουμένα, κὶ στοὺν βγάζουν τοὺ μαύρου τοὺ μάειρου σὶ κακὸ κὶ ψυχρὸ χάλι. Τοὺ βάζου ἰγὼ στὰ πόδια κὶ τρέχου νὰ βροὺ ρέμα νὰ τρυπώσου. Οὖλου τοὺ στράτιυμα ἦτανι ἀπᾶν κάτου. Φουνὲς κὶ θόρυβους. Κραυγὲς κὶ διαταές. Σὶ λίγου μ' ἀνακαλύφτουν στοὺ ρέμα κὶ μὶ πιάνουν κάτ' φαντάρ' μαζὶ μ' ἕνα λουχία. Μὶ πᾶν στοὺ λουχαό. Τρέχου γὼ κὶ πάλι τρέμου. Μὶ ρουτάει οὑ λουχαὸς πιρὶ τῆς πράξεως κὶ γὼ τ' ἀπαντουλουγάου :

— Τὸ κὶ τὸ κὺρ λουχαέ.

Γιλάει αὐτόυνους κὶ μ' λιέει.

— Ἄει οὐρ' πδὶ σχουριμένου νᾶσι. Λιβέντς εἶσι, Θηρίγιου εἶσι, λιουντάρ' εἶσι. Γι' αὐτόυνου ἄει νὰ φᾶς νἄχεις ὄριξι νὰ πουλιμᾶς μ' ὄριξι κὶ νὰ τρῶς κὶ Τουρκαλάδις ;

Τρέχου ἰγώ, μασάου κὶ προυβαίνου μὶ τ' ἄλλα πιδιὰ ἰμπρός. Πρόκειτι νὰ γίνουνι λιέει διαπραγματέψεις νὰ παραδώσουν τὴ Σαλουνίκη. Θὰ μποῦμι λιέει μέσα ἀμαχητί. Κι' εἴμαστι οὖλου χαρά. Πδάμι κὶ στρνουμι τοὺ χουρὸ γύρου ἀπ' τὰ κανόνια ποῦ θέρσαν τόσους κὶ τόσους Τρούκους. Ψιλουχιουνίζ' οὑ σκουτεινὸς οὑ οὐρανός, ἀλλὰ μεῖς ἀνάψαμι κὶ σέρνουμι τοῦ πανηγύρ κὶ ξιφταλαλιάζουμι. Χουρεύ' μαζί μας κι' οὑ λουχίας κὶ φέρνει γυρουβουλιὲς κὶ στρουβιλίζιτι κι' ἀπδάει. Κὶ νἄταν πθινὰ χρυμένου τοὺ κουρίτσ' νὰ τοὺν ἔγλιπι νὰ θάγμαζῃ νιάτα κὶ νὰ καμάρουνι οὐμουρφιὲς κὶ λιβιντιές. Οὑ Πλιακούρας οὑ ἀφλότμους πανταχοῦ παρὼν σέρνει τοὺ τραγούδι πηδηχτὸ Καλαματιανὸ ποῦ σιέτ' οὑ τόπους κι' ἀντιλαλᾶν τὰ βνᾶ. Μαθένουμι ὅτ' ἀποὺ πᾶν κατιβαίνουν οἱ Βούργαροι. Ἔρχουντι λιέει νὰ πάρουν μιζὲ ἀπ' τὴ Σαλουνίκη.

— Θὰ τ' φᾶν τὴ χυλόπτα, λιέει οὑ λουχίας.

Κι' ἀληθνά, γιατ' μεῖς ἀρχίσαμι τσὶ συννουγίσεις κὶ θὰ μπρουστουλουγάγαμι γιὰ μέσα. Πήγιναν κὶ ρχόντουσαν οἱ κουμισιουνάριοι.

Περιμένει οὖλου τοὺ στρατόπιδου νὰ τιλειώσουν οἱ διγιαπραγματέψεις. Χαλασμὸς κυρίγιου γίνιτι. Ἄλλοι ράβουνι τὰ ρούχα τσ' γιὰ νὰ μποῦνι στὴ Σαλουνίκη, πλαίνουντι κὶ λούζουντι κὶ φουνεύουν ἀγρίους ξουΐφια.

Κάποιους κουνόμσι ἕνα ψαλίδι κι' ἄρχισι νὰ κόβ' στραβὰ κουτσὰ τὰ γένεια τ' κι' ἄλλους ράβι τσὶ ἀρβύλις τ' μὶ χουντρὸ σπάγκου ποῦ ἀνοίξανι ἀπ' τοὺ δρόμου κὶ πιταγόντουσαν τὰ πδάρια τ' ὄξου. Ξισκουριάζουμι τὰ ὅπλα μας κὶ γιαλίζουμι τὰ σπαθιά μας. Μιανοῦ τοῦ σχίτκι τοὺ παντιλόνι κὶ τοὺ ἔραψι μὶ βούρλα. Ἄλλους μὴ ἔχουντυς πιλήκιου ἔδισι γύρου ἕνα κουρέλι κι' ἀμέσους ἔκαναν τοὺ ἴδιου οὖλοι ὅσοι εἶχαν χάσε στὶς μάχις τὰ πιλήκιά τσ'. Ἔτσ' πέρασι ἡ μέρα, κ' ἦρθι ἡ ἄλλη. Πιριμένουμι κι' ἀκόμα πιριμένουμι. Οἱ Τροῦκοι ζητᾶν λιέει τοῦτο, κὶ θέλουν τ' ἄλλου κὶ χασομιρᾶν κὶ ἀνάβ' οὑ θυμὸς ἡμᾶς. Εἰκουσιπέντι ἔχει οὑ μῆνας κὶ προυχουράμι ἰμπρὸς κὶ στικούμαστι καταμπρουστὰ ἀκριβῶς τοῦ φρουρίγιου τσὶ Σαλουνίκης. Φαίνουντι ψλὰ σ' αὐτὸ κόκκινις σημαΐγις.

— Ἄει οὐρὲ, κραυγάζου ἰέξου φρινῶν δὲ θὰ τοὺ πατήσουμι τοὺ κάστρου τ' ἀφλότμου.

Τέλιους πάντουν ἔρχιτι ἡ εἰκουσιέξ τοῦ μηνός. Ἀκούου τσ' φαντάρς κατοὺς ψυργόμαν νὰ ζητουκραυγάζουν. Τρέχου δρουμαίους λοιπὸν κὶ τσ' ἀπαντάου.

— Οὐρὲ χαντακουμένοι, λιέου, τί πάθατι κὶ γουρλίζιτι σὰ τσακάλια.

— Θὰ μᾶς τὴ δώσουν, μ' λιέν.

— Ποιὰ οὐρέ ;

— Τὴ πόλι.

— Ὄϊ δά.

— Βιβαίους.

Ἀρχινάου λπὸν κὶ γὼ τοὺ χουρὸ κὶ βάζου τοὺ τραγούδ. Ἡ μέρα πέρασι μὲ γλέντια. Ὅταν ἦρθ' ἡ νύχτα φτάσαν οἱ Τροῦκοι κουμισιουνάριοι. Ψὶτ κὶ ψίτ, ἡμεῖς γυρουβουλιὰ κουτσουμπολεύουμι κὶ τέλιους μαθαίνουμι πῶς παραδόθηκι ἡ πόλις. Οὐρὲ μάνα μ' μανούλα μ' κὶ Μαριγούλα μ' ἀσταύρουτη τί γλιέντ' πόγινι. Ἀνάψαμι φουτιὲς κι' ἀρχίσαμι τοὺ χουρό, κὶ κάϊκι τοὺ πιλικούδ κὶ βρόντσι τοὺ ντουφέκι. Ἔρχιτι ἀμέσους διαταὴ νὰ τοιμαστῇ τοὺ ἰὐζουνικὸ γιατ' θὰ μπῇ κατὰ τὰ χαράματα μέσ' τὴ πόλι. Ἒϊ δὰ τότις χάλασι οὑ κόσμους ἀποὺ μᾶς. Ζήλιυαν οἱ ἄλλοι, ἀλλὰ μεῖς τοὔχαμι ρίξει ὄξου. Οὔτι μᾶς κόλισι ὕπνους οὔλη τὴ νύχτα. Κυτάγαμι πῶς κὶ τὶ νὰ πιράσ' ἡ ὥρα γιὰ νὰ τραβάμι γιὰ τὴν πόλι. Ἔ οὐρὲ κὶ τί θὰ γίνῃ φουνάζου. Κὶ ἰπειδὴς ἀργίζι νὰ πιράσ' ἡ νύχτα δὲ χάνου κιρὸ σικόνουμι κὶ πάου σέρνουντας κατὰ τοῦ Πλιακούρα.

(Ἀκουλουθεῖ)

Ἰγὼ Μήτρους
οὑ Καρλάφτς
ἰὲκ Ραδικουβλαστάρου

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΝΤΑΜΑ ΜΠΑΣΤΟΥΝΙ

‘‘ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ,,

10 *(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)*

Ἐχρειάζετο ὅμως μεγάλη ὑπομονὴ διὰ νὰ διέλθῃ κανεὶς ὥρας ὁλοκλήρους ἐντὸς τοῦ ἐπικινδύνου ἐκείνου μέρους, μερικὰ βήματα μακρὰν τοῦ πτώματος, πρὸς δὲ καὶ μεγάλη γενναιότης διὰ νὰ περιφρονήσῃ μοναχικὴν συνάντησιν, ὅσῳ μικρὰ καὶ ἐὰν ἦτο, μετὰ δολοφόνου, ὁ ὁποῖος ἀναμφιβόλως θὰ ἠδιαφόρει δι' ἕνα φόνον περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον. Ἀλλ' ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ γενναιότης εἶνε δύο θεμελιώδεις ἀρεταὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας διήρχετο τὰς ὥρας του ἀνακεφαλαιῶν εἰς τὸν νοῦν του τὰς περιπετείας τῆς παραδόξου ταύτης ὑποθέσεως, καὶ ἐξετάζων τὰς ἀντιφάσεις τὰς ὁποίας παρίστα.

Εἰς οὐδὲν εὐάρεστον ὅμως συμπέρασμα κατέληξε, καὶ πλέον ἢ ἅπαξ ἐσκέφθη ὅτι πρέπει νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ἱκανότητα τοῦ Τολβιάκ, τοῦ ἐμμέσου διαδόχου τοῦ κ. Λεκόκ.

Αἱ ὧραι παρήρχοντο, σημειούμεναι ἐπὶ τοῦ ἐκκρεμοῦς, τὸ ὁποῖον ἐσήμαινεν αὐτὰς ἠχηρῶς. Εἶχαν σημάνει αἱ δώδεκα ὧραι τοῦ μεσονυκτίου, καὶ ὁ ἐπισκοπεύων ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἐσκόπευε νὰ ἐγερθῇ, ὅπως ἀνάψῃ τὸ ἕτερον κηρίον, διότι τὸ πρῶτον εἶχεν ἤδη καῇ καὶ μόλις ἔφεγγεν, ὅτε ἤκουσεν ἐλαφρὸν κρότον. Ἡ θύρα τῆς ἀναβάθρας ἐστρέφετο ἡσύχως ἐπὶ τῶν στροφίγγων της.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἠγέρθη καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν κρύπτην του.

Ἐβάδιζε μετὰ προφυλάξεως εἰς τὸν πρόδρομον καὶ τὸ βῆμα τοῦ βαδίζοντος ἐπλησίαζεν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς τὸ ἀναπαυτήριον.

Αἴφνης φωνὴ συγκρατημένη ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας.

— Ἐδῶ εἶσαι Μαρία ;

ΙΑ'

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας δὲν ἐκινήθη ποσῶς καὶ ἐκράτησε τὴν ἀναπνοήν του, ἐκ φόβου μήπως προδοθῇ. Ἐν τῇ ἀπαισίᾳ ταύτῃ κατοικίᾳ ἡ σιωπὴ ἦτο τόσον βαθεῖα, ὥστε ἐκ τῆς κρύπτης του ἤκουσε τὸν κρότον τῶν βημάτων ἐπὶ τοῦ τάπητος τῆς αἰθούσης. Κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, καθ' ἣν αἱ ἅμαξαι ἔπαυσαν νὰ διέρχωνται, καὶ ὑπὸ τὰς ὑψηλὰς ὀροφὰς οἰκίας μὲ ὀλίγα ἔπιπλα, ὁ ἐλάχιστος τριγμὸς ἀντήχει, τὸ ἐλαφρότερον κίνημα καθίστατο αἰσθητόν, καὶ ὁ ἐντὸς τοῦ κυτίου τοῦ ἐκκρεμοῦς κρυμμένος παρατηρητὴς ἤρχισε νὰ λυπῆται, διότι ἐσταμάτησεν ἀκουσίως τὸ ἐκκρεμές, τοῦ ὁποίου τὸ ἠχηρὸν τὶκ-τὰκ θὰ ἐκάλυπτε τὸν ἐλαφρὸν ἦχον συγκρατημένης ἀναπνοῆς.

Ἄλλως τε ὁ νυκτερινὸς ξένος δὲν ὑπωπτεύετο βεβαίως ποσῶς ὅτι κατεσκόπευαν αὐτόν, διότι προφέρων τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς τὴν ὁποίαν ἐζήτει, ἐχορήγει πολύτιμον ἔνδειξιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν, τὴν ὁποίαν ἀντεπροσώπευε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ στρατηγικώτερος τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων της.

Ἡ ἀστυνομία ἐγνώριζεν ἤδη ὅτι ἡ οἰκία κατῳκεῖτο ὑπὸ γυναικός, καλουμένης Μαρίας. Ὁ ὑπάλληλος ἐδιπλασίασε τὴν προσοχήν του. Ἤκουε μὲ ὅλην τὴν ἰσχὺν τῶν ὤτων του, καὶ ἡτοιμάζετο νὰ παρατηρήσῃ διὰ τῶν χασμάτων τοῦ κυτίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔμεινεν ἀκίνητος ὡς ἄγαλμα.

Ὁ ἄνθρωπος ἐβάδιδε πάντοτε ἀκροποδητί. Ἐπλησίαζε βραδέως τὴν εἴσοδον τοῦ ἀναπαυτηρίου, καὶ δὲν θὰ ἐβράδυνε ν' ἀνεγείρῃ τὸ παραπέτασμα, τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτε τὴν θύραν. Πρὸ τούτου ὅμως ἐσταμάτησεν ὀλίγον καὶ ἐπανέλαβεν ἀγγλιστὶ τὴν φράσιν :

— Εἶσαι ἐδῶ, Μαρία ;

Οὐδείς, ὡς ἦτο ἑπόμενον, ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐπίκλησιν ταύτην, ἀλλ' ὁ ἀρχηγὸς τῆς Ἀσφαλείας δὲν ἀπώλεσεν οὔτε λέξιν.

— Ἀξιόλογα ! ἐσκέφθη, ἡ γυνὴ εἶνε Ἀγγλίς, ἢ τοὐλάχιστον ἐννοεῖ τὴν ἀγγλικήν. Τοῦτο εἶνε σημεῖον τὸ ὁποῖον ἀργότερα θὰ μᾶς βοηθήσῃ διὰ ν' ἀνεύρωμεν τὸν δρόμον μας.

Ἐπηκολούθησεν ἀκόμη μικρὰ σιγή, κατόπιν τὸ παραπέτασμα ἐκινήθη. Ἕνα χέρι ἀπομάκρυνε τὰς πτυχὰς τοῦ παχέος ὑφάσματος, ἐφάνη κεφαλή, φέρουσα ὑψηλὸν πῖλον, τοῦ ὁποίου ἡ καινουργὴς μέταξα ἀπέστιλβεν εἰς τὴν θνήσκουσαν λάμψιν τοῦ κηρίου, τὸ ὁποῖον ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος, καταληφθεὶς ἐξ ἀπίνης δὲν ἔλαβε καιρὸν ν' ἀντικαταστήσῃ. Ὁ μόνος οὗτος φωτισμὸς δὲν ἀνέπεμπε πλέον ἢ διαλειπούσας λάμψεις σβύνων σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν, ὅπως ἀναλάμψῃ αἴφνης ἐπὶ ἓν ἢ δύο δευτερόλεπτα, καὶ ἵνα σβύσῃ ἐκ νέου κατὰ τρία τέταρτα ἀφίνων τὸ ἀναπαυτήριον εἰς σκότος, τόσο περισσότερον βαθύ, καθόσον ἦτο ζωηροτέρα ἡ πρὸς στιγμὴν ἀναγεννηθεῖσα λάμψις.

◆

Τὰ διαλλείματα ταῦτα ἠμπόδιζον πολὺ τὸν ἐν τῷ ὡρολογίῳ εὑρισκόμενον, ὅπως παρατηρήσῃ τὸν ἄγνωστον, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχεν ἀκόμη ἀποφασίσει ν' ἀνεγείρῃ καθ' ὁλοκληρίαν τὸ παραπέτασμα. Ἐκτὸς τούτου τὸ κηροπήγιον ἦτο καταγῆς εἰς μίαν γωνίαν εἰς τρόπον ὥστε τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἐφωτίζετο ἐκ τοῦ πλαγίου καὶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω. Ἡ στάσις ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἦτο τελείως ἀκατάλληλος διὰ νὰ διακρίνῃ κανεὶς τὰ χαρακτηριστικὰ ἀτόμου, τὸ ὁποῖον βλέπει κατὰ πρώτην φοράν. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας μόλις ἠδύνατο νὰ ἴδῃ αὐτὰ διὰ τῆς ρομβοειδοῦς ὀπῆς, ἡ ὁποία εὑρίσκετο ἀκριβῶς ἀπέναντι των ὀφθαλμῶν του. Μόλις διέκρινε πώγωνα μέλανα καὶ δασὺν, διότι ὁ γῦρος τοῦ πίλου ἐκάλυπτε τὸ μέτωπον τοῦ ξένου καὶ συνεπῶς ὁλόκληρον τὸ ἄνω μέρος τοῦ προσώπου ἔμεινεν ἐν τῇ σκιᾷ.

— Θὰ εἰσέλθῃ ἆρά γε ἢ θὰ φύγῃ ; ἠρώτα ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος.

Καὶ ἡ ἐρώτησις αὐτὴ δὲν ἦτο ἡ μόνη σκέψις ἡ ὁποία ἀπησχόλει αὐτόν.

Οὐδόλως ἀμφέβαλεν ὅτι ὁ νυκτοδρόμος οὗτος ἦτο ὁ δολοφόνος, καὶ οὐδεμίαν ἐπιθυμίαν εἶχε νὰ τὸν ἀφήσῃ ν' ἀναχωρήσῃ ὅπως ἦλθεν. Ἐπρόκειτο ὅμως ν' ἀποφασίσῃ, ἂν ἔπρεπε νὰ διατάξῃ νὰ τὸν συλλάβουν, δίδων τὸ πρὸς τοῦτο σύνθημα ἄνευ ἀναβολῆς ἢ ἂν ἦτο προτιμότερον νὰ περιμένῃ ὀλίγον ἀκόμη. Ἂν εἰδοποίει ἀμέσως θ' ἀπεστερεῖτο ὠφελίμων ἐνδείξεων, ἃς ἠδύνατο νὰ χορηγήσῃ ἡ πορεία τοῦ φονέως, ὁ ὁποῖος, ἀναμφιβόλως, δὲν ἤρχετο ἄνευ λόγου νὰ περιπλανᾶται ἐντὸς τῆς οἰκίας, ἐν τῇ ὁποίᾳ διέπραξε τὰ κακουργήματά του, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔκειτο ἀκόμη τὸ πτῶμα ἑνὸς τῶν θυμάτων του.

Τὸν λόγον τοῦτον, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀσφαλείας τὸν ἐμάντευσεν ἢ τοὐλάχιστον ἐνόμιζεν ὅτι τὸν ἐμάντευεν.

◆

Εἶνε φῶς φανερόν, διελογίσθη μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν ταχύτητος τοῦ συλλογισμοῦ. Ὁ παλληκαρᾶς αὐτὸς γνωρίζει ὅτι ὁ βωβός του συνελήφθη, καὶ ἡ δολοφονηθεῖσα γυναῖκα εἶνε εἰς τὴν Μόργην, ἀγνοεῖ ὅμως ὅτι γνωρίζομεν τὴν οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν εἰργάσθη τόσον καλῶς, καὶ ὅτι τὸν περιμένομεν ἐδῶ.

Ὑποπτεύεται ἐννοεῖται, ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας θ' ἀνακαλυφθῇ τὸ κακούργημα. Καὶ ἂν ἀκόμη δὲν ἠρχόμεθα ἡμεῖς ἐδῶ, οἱ γείτονες θὰ ἐξεπλήττοντο διὰ τὴν αἰφνιδίαν ἀναχώρησιν τῶν ἐνοικιαστῶν τῆς οἰκίας....Χωρὶς νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ μυρωδιὰ τοῦ πτώματος θὰ ἐξηπλοῦτο εἰς ὅλην τὴν συνοικίαν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ φίλος μας θὰ εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐπωφεληθῇ τὴν πρώτην νύκτα διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὰ ἴχνη τοῦ φόνου. Θὰ καταγείνῃ νὰ διευθετήσῃ τὰ πάντα εἰς τὸ ἑστιατόριον, νὰ βάλῃ τὸ πτῶμα ἐντὸς κιβωτιδίου καὶ νὰ μεταφέρῃ ἐπὶ τῶν ὤμων του τὸ δέμα, τὸ ὁποῖον ἐσκόπευε νὰ ἐξαφανίσῃ, ὅπως τὸ ἄλλο διὰ τοῦ βωβοῦ.

Ἡ Μαρία τὴν ὁποίαν ἐκάλεσε πρὸ ὀλίγου, εἶνε ἡ ὑπηρέτρια, καὶ αὐτὴ θὰ εἶνε ἡ συνένοχός του, καὶ ἡ ὁποία ἀφοῦ εἶδεν ὅτι δὲν ἐπέστρεψε χθὲς τὴν νύχτα, ἔφυγε καὶ ἄφησε ἀνοικτὰς τὰς θύρας, διὰ νὰ ἠμπορέσῃ αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ.

Ἡ ἀνθρακοπῶλις μοῦ εἶπεν ὅτι ἡ ὑπηρέτρια εἶνε Ἀγγλίς, καὶ αὐτὸς ὡμίλησεν Ἀγγλιστί. Τοιουτοτρόπως βεβαίως εἶνε, καὶ τώρα παίζω τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων μου. Ἀλλ' ἔχομεν νὰ κάμωμεν μὲ κακοῦργον ἐπιδεξιότατον, καὶ ἐὰν τὸν πιάσω πρὶν ἀρχίσῃ τὸ ἔργον του, δὲν θὰ δυσκολευθῇ βέβαια νὰ σχεδιάσῃ μίαν ἱστορίαν διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐδῶ παρουσίαν του. Ἐὰν ἤμουν εἰς τὴν θέσιν του, δὲν θὰ εὑρισκόμουν διὰ τοῦτο εἰς ἀμηχανίαν. Δὲν ἔχει παρὰ νὰ εἴπῃ μόνον ὅτι ἦτο ἐραστὴς τῆς δολοφονηθείσης γυναικὸς, ὅτι ἤρχετο νὰ τὴν βλέπῃ κρύφα....ἀπόδειξις ὅτι δὲν ἤξευρε τὸν θάνατόν της....ἢ παρόμοιον ἄλλον μῦθον. Ἐάν, μετὰ τὴν κατάθεσιν αὐτήν, εἶνε ἀρκετὰ ἐπιτήδειος διὰ ν' ἀποκρύψῃ τὴν ταὐτότητά του...πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε πολὺ δύσκολον, ὅταν κανεὶς εἶνε ξένος.....καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ εἶνε Ἄγγλος....ἠμπορεῖ νὰ μᾶς βασανίζῃ ἐπὶ ἓξ μῆνας καὶ ἓν ἔτος εἰς ἀδιεξόδους ἀνακρίσεις. Ὄχι...ὄχι, τοῦτο δὲν θὰ γείνῃ, διότι θὰ λάβω τὰ μέτρα μου....

Πρέπει νὰ συλλάβωμεν τὸν ἄθλιον αὐτὸν ἐπὶ αὐτοφώρῳ.. εἶνε τὸ μόνον μέσον διὰ νὰ μὴ ἠμπορέσῃ ν' ἀρνηθῇ... Πήγαινε, φίλε μου, πήγαινε νὰ καθαρίσῃς τὸ πάτωμα τοῦ ἑστιατορίου καὶ νὰ δέσῃς τὸ πτῶμα, τὸ ὁποῖον ἐπέταξες μέσα εἰς τὸ ὀψοφυλάκιον. Ὅταν θὰ σηκώνῃς τὸ κιβώτιον θὰ ἔλθωμεν νὰ σὲ βοηθήσωμεν. Ἔχω τὴν σφυρίκτρα μου, τὸ παράθυρον τῆς αἰθούσης εἶνε ἀνοικτόν, καὶ ὁ Πιεδούσης ἔχει πολὺ λεπτὴν τὴν ἀκοήν. Θὰ σὲ ὑπηρετήσωμεν εἰς τὴν στιγμήν.

◆

Ὅλα αὐτὰ τὰ συμπεράσματα ἔγιναν καὶ ἐχαράχθησαν εἰς χρονικὸν διάστημα ἀφ' ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ τὰ ἐκθέσῃ κανεὶς εἰς ὀλιγώτερον χρονικὸν διάστημα ἀφ' ὅ,τι ἐχρειάσθη ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸ μετάξινο καπέλλο διὰ νὰ παρατηρήσῃ τὸ ἀναπαυτήριον, πρὶν εἰσέλθῃ εἰς αὐτό.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἐπειδὴ εἶχεν ἀπόφασιν νὰ παραμείνῃ, ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἔλαβεν ὅλα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον.

Ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα τὴν συρίκτραν του καὶ μόνον νὰ φέρῃ αὐτὴν εἰς τὰ χείλη του ἤθελε διὰ νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν πιστόν, γενναῖον καὶ ἄγρυπνον Πιεδούσην. Ἄρα οὐδὲν εἶχε νὰ φοβῆται. Ἐνῷ τὰ πάντα ἤλπιζε νὰ κερδήσῃ, ἀφοῦ ἀφίσῃ τὸν δολοφόνον ν' ἀρχίσῃ τὴν ἐργασίαν του.

Ὁ ἄθλιος ἦτο πάντοτε ἐκεῖ. Δὲν ἔκαμνε βῆμα οὔτε πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ ἐξηκολούθει νὰ παρατηρεῖ πέριξ, χωρὶς ν' ἀνυψώσῃ τὴν κεφαλήν. Ἀναμφιβόλως ἐσκέπτετο τί νὰ πράξῃ καὶ ἐφαίνετο ὅτι ᾐσθάνετο ἀποστροφήν, ὅπως διέλθῃ τὸ κατώφλιον τοῦ ἀναπαυτηρίου.

— Δὲν εἶνε αὐτὴ ἐδῶ, εἶπε γαλλιστί. Ποῦ νὰ εἶνε ἆρά γε ;

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἔξαλλος χαρᾶς ἐσκέπτετο καθ' ἑαυτόν :

— Τὴν ἔπαθες, κακοῦργε. Ζήτα την αὐτὴν τὴν Ἀγγλίδα ὑπηρέτριάν σου... δὲν θὰ τὴν βρῇς ... Ἔφυγε χωρὶς νὰ σ' ἀποχαιρετήσῃ... ἦταν περισσότερο πανοῦργος ἀπὸ σένα... διότι δὲν θὰ τὴν βάλωμεν στὸ χέρι ἀπόψε... ἡ ἀλήθεια εἶνε πῶς δὲ θὰ χάσῃ τίποτε νὰ περιμένῃ.

Καὶ καταληφθεὶς αἴφνης ὑπό τινος σκέψεως ὁ προϊστάμενος τοῦ Πιεδούσῃ ἐπρόσθεσεν.

— Ἐὰν ὥστόσο ἡ ὑπηρέτρια εἶνε ἐκεῖ ἀπάνω. Ἔκαμα λάθος νὰ μὴ κυττάξω τὰ δωμάτια τοῦ πρώτου πατώματος... ἡ ἀνακάλυψις τοῦ δευτέρου πτώματος ἀνέτρεψε τὰ σχέδιά μου.

— Φῶς ἀπάνω στὸ σανίδωμα... Περίεργον, ἐπανέλαβεν ὁ ἄγνωστος, ἐξακολουθῶν τὸν μονόλογόν του. Αὐτὴ ἆρά γε τὸ ἔβαλεν ἐκεῖ ;

◆

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὸ ἐκπνέον κηρίον ἔρριψε τελευταίαν λάμψιν, τῆς ὁποίας ἡ ἀντανάκλασις ἔπεσεν ἐπὶ τῆς συρίκτρας, τὴν ὁποίαν ὁ κρυμμένος μέσα στὸ ρολόϊ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος εἶχε εἰς τὸ στόμα του, δηλαδὴ ὄπισθεν ἀκριβῶς τῆς ὀπῆς τοῦ κυτίου. Κατόπιν ἡ θρυαλλὶς ἔσβυσε σκορπίσασα δυσώδη καπνόν, ὅστις εἶνε ἡ τελευταία πνοὴ τῶν κηρίων, ἅτινα ἡ νεωτέρα βιομηχανία κατασκευάζει τόσον οἰκονομικῶς δι' ὀλίγου κηροῦ καὶ διὰ πολλοῦ στέατος.

Ὁ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος ἐπειδὴ ἔμενεν εἰς τὸ ἀναπαυτήριον, ὅπου ἀπὸ τῆς περασμένης ἡμέρας δὲν εἶχον ἀνάψῃ φωτιά, ἐκρυολόγησεν.

Ἡ μικρὰ καταρροὴ ποῦ ἐνεφανίσθη ἐπερίμενεν τὴν κατάλληλον μόνον περίστασιν διὰ νὰ ἐκδηλωθῇ, καὶ ὁ ἐκ τοῦ σβυσθέντος κηρίου ὑπάρχων καπνὸς ἠνάγκασε τὸν εἰς τὸ ὡρολόγιον κρυμμένον ἀστυνομικὸν νὰ πταρνισθῇ. Ἐδοκίμασε νὰ κρατηθῇ, ἀλλ' ὁ πταρνισμός, τὸν ὁποῖον ἐπεχείρει νὰ καταπνίξῃ, ἐξέσπασε μὲ ἠχηρὸν κρότον, ἡ δὲ συρίκτρα ἐγλύστρισεν ἀπὸ τὸ χέρι του καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ κυτίον.

Προτοῦ ἀκόμη ὁ μὲ τὸ ἀτυχὲς τοῦτο ἐπεισόδιον προδοθεὶς κατοπτευτὴς συνέλθῃ, ὁ ξένος ἔσπευσε πρὸς τὸ ὡρολόγιον μὲ ψυχραιμίαν καὶ ταχύτητα ἔθεσε τὸ χέρι του ἐπάνω στὸ κλειδὶ τὸ ὁποῖον ἔμενεν ἐντὸς τοῦ κλείθρου, ἔκλεισε τὸ κυτίον διὰ διπλῆς στροφῆς, ἔβαλε τὸ κλειδὶ εἰς τὴν τσέπην του καὶ ἔφυγε ταχέως.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ φύλλον τῆς Κυριακῆς)

ΤΟ ΔΙΑΚΡΙΘΕΝ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ο ΠΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΕΡΑΣΤΩΝ

Ἔτσι τὸν λένε ἀκόμα τὸν παλαιὸ πύργο, τὸν πανύψηλο, ποῦ βρίσκεται στὴ μέση τοῦ χωριοῦ καὶ γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖο τώρα ὁ κισσὸς ἔχει πλέξει ἕνα ὡραῖο καταπράσινο πέπλο.

Γιατί νἄχῃ τὸ παράδοξο αὐτὸ ὄνομα ; Ἀκοῦστε τί λένε οἱ χωρικοί :

Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια κατοικοῦσε στὸν πύργο ἐκεῖνο, μιὰ πλούσια οἰκογένεια, τὴν ὁποίαν ἀποτελοῦσαν τὸ ἀντρόγυνο, ἕνα ἀγόρι καὶ μιὰ ὡραία κόρη.

Τὸ ἀγόρι ὅταν ἦταν δώδεκα χρόνων πνίγηκε στὸ μικρὸ ποτάμι τοῦ χωριοῦ, ἐνῷ ἔπαιζε μὲ κάτι ἄλλους φίλους του καὶ ὁ θάνατός του ἄφησε μιὰ ἀνεπούλωτη πληγὴ στὶς καρδιὲς τῶν ἀγαπημένων του. Ἡ Ζίλμα, ἔτσι λέγανε τὴν κόρη, ἦταν τότε δώδεκα χρόνων, ἀλλὰ ἀπὸ τότε φαινότανε πῶς θὰ γινότανε ὅπως λέγανε οἱ γέροι τοῦ χωριοῦ θαυμάζοντάς την : «Ἕνα καλὸ κομμάτι». Εἶχε κάτι ξανθὲς μποῦκλες ποῦ χυνότανε μὲ τέτοια περιπάθεια στὸ κατάλευκο σὰν τὸ χιόνι λαιμό της, ποῦ καὶ οἱ πειὸ ἡλικιωμένοι ἀκόμα τὴν θωροῦσαν ὅταν περνοῦσε ἀπὸ μπρός τους μὲ συγκίνησι.

Ὅλο τὸ χωριὸ περιποιότανε τὴν οἰκογένεια αὐτή, γιατὶ ὅλοι τους ἀγαποῦσαν τοὺς χωριάτες.

Μάλιστα ἡ Ζίλμα, ὁ ἄγγελος τῆς ἀγάπης, ὅπως τὴ λέγανε, τοὺς περιποιότανε παρὰ πολύ. Ἔτρεχε κάθε μέρα στοὺς φτωχούς, στοὺς ἀρρώστους τοῦ χωριοῦ καὶ τοὺς ἔφερνε τὴν παρηγορία. Στοὺς δυστυχισμένους ἀρκοῦσε μονάχα τὸ γλυκό, τὸ θεῖο, τὸ οὐράνιο χαμόγελό της γιὰ νὰ τοὺς κάνῃ νὰ ἐλπίζουν.

Ἀλλ᾿ ἡ Ζίλμα μεγάλωνε καὶ μαζί της μεγάλωνε καὶ ἡ ὠμορφιά της. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ὠμορφήτερους νέους, τοὺς πειὸ πλούσιους, τῆς ρίχτηκαν, τὴν ἀγάπησαν, ἀλλ᾿ ἡ Ζίλμα δὲ μποροῦσε νὰ ἀγαπήσῃ κανένα καὶ ὅλοι φεύγανε ἀπηλπισμένοι, μὴ ἐλπίζοντας ποτὲ γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς Ζίλμας.

Ὅταν ἡ Ζίλμα ἦταν δεκαενέα χρόνων πέθανε ὁ πατέρας της, καὶ σὲ λίγο καὶ ἡ μάνα της καὶ ἔτσι ἔμεινε μόνη, παντέρημη, στὸ μεγάλο τὸν πύργο.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγο καιρὸ πήγαινε ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν πύργο κάτι ἀτσίγγανοι καὶ στήσανε τὰ τσαντήρια τους· μέσα σ᾿ αὐτοὺς ὁ Μιλὶχ μὲ τὸ ἡλιοκαμμένο πρόσωπο καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιά, ἕνα λεβεντόπαιδο εἰκοσιδυὸ χρόνων, ὁ πειὸ ὤμορφος ἀπ᾿ ὅλους τους ἤξερε βιολί·

Ἕνα βράδυ ὅταν τὸ φεγγάρι γλυκόλουζε μὲ τὸ ὡραῖό του φῶς τὴν κοιμισμένη φύσι, ἀκούσθηκε ἕνα ἀηδόνι ποῦ ἔψαλλε μὲ τὸ παθητικώτερο τόνο μέσα στὸ περιβόλι τοῦ πύργου· σ᾿ ἕνα παράθυρο καθισμένη ἡ Ζίλμα ἄκουε τὸ γλυκὸ τραγοῦδι τοῦ ἀηδονιοῦ καὶ σκεφτότανε τὴ θέσι της. Ξάφνου μέσα στὸ σκοτάδι ἀκούστηκε ἕνα ἄλλο τραγοῦδι ἐξαίσιο, θεῖο, παθητικὸ σὰν ἐκεῖνο τοῦ ἀηδονιοῦ. Ἦτανε ὁ Μιλὶχ ποῦ μαγεμμένος ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀηδονιοῦ ἅρπαξε τὸ βιολί του καὶ ἔπαιζε. Οἱ μαγευτικὲς νότες ποῦ βγαίνανε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ βιολί, ἀνακατευόντανε μέσα στὴ σιγαλιὰ τῆς νύχτας μὲ τὶς φλογερὲς νότες τοῦ ἀηδονιοῦ, καί, δὲ μποροῦσε κανεὶς νὰ ξεχωρίσῃ τὸ τραγοῦδι τοῦ βιολιοῦ ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀηδονιοῦ . . .

Τὴ στιγμὴ ποῦ ὁ Μηλὶχ, τελείωνε τὸ τραγοῦδι του, ἕνα λευκό, κατάλευκο ἄνθος ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ Μηλὶχ ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ πύργου.

Ὁ Μιλὶχ πῆρε τὸ ἄνθος, τὸ φίλησε, χωρὶς νὰ ξέρῃ καὶ αὐτὸς γιατί, καὶ τὴν ἄλλη μέρα παρατηρῶντας τὸν πύργο, εἶδε τὴ Ζίλμα, καὶ ἀπάνω στὴ μορφή της πλανιότανε τὸ οὐράνιο χαμόγελό της, τὸ ὁποῖο ἄρκεσε νὰ σκλαβώσῃ γιὰ πάντα τὴ καρδιὰ τοῦ Μιλίχ.

Τὴ βραδειὰ ἐκείνη, ὁ Μιλὶχ, τρελλὸς ἀπὸ τὴν ἀγάπη, τραγούδησε μὲ μεγαλύτερο πάθος· αὐτὸ ἐξηκολούθησε διὰ τρεῖς βραδυὲς καὶ οἱ δυὸ εὐγενικὲς καρδιὲς τῆς Ζίλμας καὶ τοῦ Μιλὶχ καταλάβανε πῶς εἴχανε γεννηθῆ ἡ μία γιὰ τὴν ἄλλη.

. . . .

Καθισμένοι κάθε βράδυ μέσα στὸν κῆπο, ὁ Μιλὶχ ἔπαιζε τὸ βιολί του καὶ ἡ Ζίλμα ἔκοβε ὡραῖα ἄνθη καὶ ἔκανε μπουκέτα.

Μιὰ βραδυὰ ἐνῷ περπατοῦσαν στὸν κῆπο, καὶ ἀνάμεσα στὲς κυκλαμιὲς καὶ τὰ τριαντάφυλλα ἁρμονικὰ ἀκουόντανε τὰ λόγια τῆς ἀγάπης ποῦ λέγανε, ἕνα φεῖδι ἀπὸ τὰ πειὸ φαρμακερὰ δάγκασε στὸ πόδι τὴ Ζίλμα, ὁ ὁποία ἔβγαλε μιὰ κραυγὴ τρόμου καὶ ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Μιλίχ. Τρομασμένος αὐτὸς τὴν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν ἀνέβασε στὸν πύργο, ἀλλὰ τὸ δηλητήριο εἶχε χυθῆ σ᾿ ὅλο τὸ αἷμα, καὶ τὴν ἄλλη μέρα ἡ Ζίλμα πέθανε ψιθυρίζοντας : Μιλὶχ στὸν οὐρανό !....

Γιὰ τὴν καρδιὰ τοῦ Μιλὶχ τὸ χτύπημα ἦταν φοβερὸ καὶ δὲν μπόρεσε νὰ ἀντισταθῇ.... Ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μῆνες πέθανε ἀπάνω στὸ μνῆμα τῆς Ζίλμας, ἀφ᾿ οὗ τραγούδησε μὲ τὸ βιολί του τὸ ἴδιο τραγοῦδι ποῦ ἔψαλλε τὴν πρώτη βραδυὰ τοῦ ἔρωτά του.

. . . .

Δυό φορὲς τὸ χρόνο, τὴ μέρα ποῦ πέθανε ἡ Ζίλμα, καὶ τὴ μέρα ποῦ πέθανε ὁ Μιλίχ, οἱ χωριάτες βλέπουν τὰ μεσάνυχτα στὴ σκάλα τοῦ πύργου τὸ Μιλὶχ νὰ ἀνεβαίνῃ, κρατῶντας στὴν ἀγκαλιά του τὴ Ζίλμα ὅπως τὴ στιγμὴ ποῦ τὴν εἶχε δαγκάσει τὸ φεῖδι.

Ζάκυνθος ΣΑΝΔΡΟΣ ΓΡΑΝΙΤΗΣ

Τὸ ἀνωτέρω διήγημα εἶνε τὸ διακριθὲν εἰς τὸν διαγωνισμόν, περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται λόγος εἰς τὴν 13ην σελίδα τοῦ παρόντος φύλλου.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΠΙΖΑΝΙ

Ὁ διοικητὴς τῆς ὀρειβατικῆς μοίρας κ. Μαστραπᾶς ὅταν παρεδόθη τὸ Μπιζάνι ἐστεφάνωσε μὲ δάφνη τὰ κανόνια του.

Ὁ Διάδοχος μὲ συγκίνησι παρατηρήσας τὴν ἐπιτυχῆ αὐτὴν ἔμπνευσιν.

— Ὡραία ἡ ἔμπνευσίς σας, τοῦ εἶπε, μειδιῶν. Καὶ ἐπρόσθεσε :

— Σεῖς εἶσθε καὶ ἐπαναστάτης.

— Ὑψηλότατε, δὲν τὸ ἀρνοῦμαι, ἀπήντησεν ὁ κ. Μαστραπᾶς. Δὲν ἔβλαψεν ὅμως ἡ Ἐπανάστασις...

Ὁ Διάδοχος γελῶν ἀπεμακρύνθη.

* * *

Ἐπάνω εἰς τὸ Μπιζάνι εὑρέθη καὶ ἐκκλησάκι. Παραδόξως δὲ δὲν εἶχε πάθει τίποτε ἂν καὶ γύρω ὁ τόπος ἦτο σκαμμένος ἀπὸ ὀβίδες. Εἶχε διατηρηθῆ ἄθικτο. Μόνον τὰ μάτια τῶν ἁγίων εἰκόνων εἶχον ἐξορυχθῆ.

* * *

Οἱ Τοῦρκοι ἀξιωματικοί, οἱ ὁποῖοι ᾐχμαλωτίσθησαν εἰς τὸ Μπιζάνι, μόνον ὑπολογίζονται εἰς 2 χιλιάδας.

* * *

Ἡ ὀρειβατικὴ μοῖρα ἐξηκολούθει νὰ βάλλῃ καὶ καθ᾿ ἣν στιγμὴν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ἐσσὰτ ἀνήγγελλον ὅτι παραδίδονται.

Ὁ πρωτοσύγγελος τοῦ συνοδεύοντος τοὺς ἀπεσταλμένους Μητροπολίτου, εἰδοποίησε τὸν ταγματάρχην κ. Μαστραπᾶν νὰ παύσῃ.

Ὁ κ. Μαστραπᾶς ἀπήντησε :

— Λυποῦμαι, διότι δὲν δύναμαι νὰ ὑπακούσω. Ἐφ᾿ ὅσον δὲν ἔχω διαταγὴν ἀπὸ τὸν Διάδοχον θὰ πυροβολῶ.

Α***

ΜΑΖΗ ΜΕ ΤΟ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑ

ΑΠΟ ΒΕΡΡΟΙΑΣ ΕΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΝ

(Σημειώσεις τοῦ παρακολουθήσαντος συνεργάτου μας κ. Ι. Γ. Γούναρη)

Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ

[Σήμερον δημοσιεύομεν τὸν ἐπίλογον τῶν σημειώσεων τοῦ συνεργάτου μας κ. Ἰωάννου Γ. Γούναρη, ὅστις, ἂν καὶ παρῆλθεν ἀρκετὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῶν σημειώσεων χρόνος δὲν ἀπώλεσε τὴν σημασίαν του].

Τοιαύτη ἐν ὀλίγοις, ἀγαπητοί μου ἀναγνῶσται καὶ ἀναγνώστριαι, ὑπῆρξεν ἡ ἀπὸ Βερροίας εἰς Θεσσαλονίκην προέλασις καὶ δρᾶσις τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων.

Λέγω ἐν ὀλίγοις διότι διὰ νὰ ἀναγράφῃ τις ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς δράσεως καὶ προελάσεως αὐτῶν ἀπαιτεῖται ἀφ᾿ ἑνὸς μὲν κάλαμος οὐ ὁ τυχών, ἀφ᾿ ἑτέρου δὲ μόνον τόμοι ὁλόκληροι ἤθελον ἐπαρκέσει διὰ τὴν ἀναγραφὴν αὐτῶν, οὐχὶ δὲ αἱ ὀλίγαι τῆς ἀγαπητῆς «Ἑλλάδος» σελίδες.

Ἡμεῖς ἀναλαβόντες τὴν δι᾿ ὀλίγων ἀναγραφὴν τῶν κυριωτέρων τῆς προελάσεως ταύτης γεγονότων, ἐγνωρίζομεν ὅτι ἐστερούμεθα ἐφοδίων τινῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ὁ ἀσθενής μου κάλαμος, ἀλλ᾿ εἴχομεν καὶ ἔχομεν τὴν ἰδέαν ὅτι οἱ φίλοι ἀναγνῶσται παρέβλεψαν τὰ μέρη ἐκεῖνα τῶν σημειώσεών μας εἰς ἃς ἡ σύνταξις καὶ ἡ γλαφυρότης τοῦ λόγου μας εἶνε πράγματα ἄγνωστα. Ἀναγράψαντες τὴν ἀπὸ Βερροίας μέχρι Θεσσαλονίκης δρᾶσιν τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων, καθῆκον δημοσιογραφικὸν θεωροῦμεν ὅπως ἐν εἴδει ἐπιλόγου ἐξετάσωμεν τὴν ὅλην δρᾶσιν αὐτῶν ἐν Μακεδονίᾳ, Ἠπείρῳ καὶ ἐν ταῖς νήσοις τοῦ Αἰγαίου πελάγους καὶ τὴν ἐκ μέρους τῶν ἐλευθερωθέντων στάσιν καὶ διαγωγὴν πρὸς τοὺς ἐλευθερωτάς των.

—Ἡ ἐν Μακεδονίᾳ δρᾶσις

Καὶ διὰ μὲν τὴν ἐν Μακεδονίᾳ δρᾶσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ στηριζόμενοι ἀφ᾿ ἑνὸς μὲν ἐπὶ τῶν κυβερνητικῶν ἀνακοινώσεων καὶ τῶν ἐκθέσεων τῶν παρακολουθησάντων αὐτὸν κατὰ τὴν προέλασίν του ἀνταποκριτῶν εὐρωπαϊκῶν καὶ μὴ φύλλων, ἀφ᾿ ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς ἐπὶ δέκα περίπου ἡμέρας πολεμικῆς μετὰ τῶν ἐκπορθησάντων τὴν Θεσσαλονίκην στρατευμάτων συμβιώσεώς μας καὶ τῶν ἀπὸ συνόρων μέχρι Θεσσαλονίκης συναφθεισῶν μαχῶν, καθ᾿ ἃς ἀπεδείχθη ἡ τῶν στρατιωτῶν μας στρατιωτικὴ τέχνη, ἐσχηματίσαμεν τὴν γνώμην ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς ἔδρασεν ἀρκούντως καλά, φανεὶς ὄχι ἀντάξιος, ἀλλ᾿ ὑπεραντάξιος τῶν εἰς αὐτὸν στηριχθεισῶν τοῦ ἔθνους προσδοκιῶν καὶ ἀποδείξας πασιφανῶς εἰς τοὺς καλοθελητὰς ἡμῶν ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν εἶνε ὡς ἐνομίζετο λαὸς ἰδεώδης, καυσιολόγος καὶ τῶν λόγων, ἀλλὰ τῶν ἔργων. Αἱ ἐκθέσεις τῶν ἐν Ἀθήναις στρατιωτικῶν ἀκολούθων τῶν Πρεσβειῶν τῶν Μ. Δυνάμεων τῶν ἐπισκεφθέντων πρὸ μηνὸς περίπου τὸ Σαραντάπορον καὶ τὰ Γιαννιτσά, ἔνθα ὡς γνωστὸν συνεκροτήθησαν αἱ μεγαλείτεραι καὶ φονικώτεραι τοῦ παρόντος πολέμου μάχαι, καὶ ἐξετασάντων σπιθαμὴν πρὸς σπιθαμὴν τὸ ἔδαφος αὐτῶν καὶ τὰς ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων στρατοπέδων κατεχομένας θέσεις καὶ ὑψώματα, διὰ μεγάλων γραμμάτων ἀναγράφουσι τὴν κατὰ τὰς μάχας ταύτας ἐνδειχθεῖσαν γενναιότητα καὶ ἀντοχὴν τοῦ Ἕλληνος στρατιώτου, δυνηθέντος νὰ ἐκτοπίσῃ τὸν ἐν ὀχυραῖς θέσεσιν εὑρισκόμενον Τοῦρκον ἀντίπαλόν του.

Ἡ δρᾶσις θὰ ἦτο ἔτι καλλιτέρα, θὰ κατελαμβάνοντο περισσότερα τῶν ὅσων ἔχουν καταληφθῆ ἐν Μακεδονίᾳ μέρη, ἂν δὲν συνέβαινον καὶ λάθη τινά, ὡς λ. χ. ἡ ἀτυχὴς ὑποχώρησις τῆς πέμπτης Μεραρχίας. Ἡ ὑποχώρησις ἐκείνη ἐστέρησε καὶ ἡμᾶς καὶ τοὺς Μοναστηριώτας τῆς χαρᾶς τοῦ νὰ ἴδωμεν καταλαμβανόμενον ὑπὸ τοῦ στρατοῦ μας τὸ πολυπαθὲς Μοναστήριον, τὴν μεγαλειτέραν καὶ ἐμπορικωτέραν μετὰ τὴν Θεσσαλονίκην πόλιν τῆς Μακεδονίας.

Ἂν ὅμως αἱ πληροφορίαι μας ἔχουσιν ἀληθείας, οἱ φίλοι καὶ σύμμαχοι ἡμῶν Σέρβοι δὲν σκέπτονται νὰ προσλάβουν καὶ τὸ Μοναστήριον εἰς τὰς κτήσεις των, ἀλλ᾿ ὡς ἐθνολογικῶς καὶ πολιτικῶς ἀνῆκον τῇ μητρὶ Ἑλλάδι, θέλει ἀποδοθῇ εἰς αὐτήν.

Ἀλλὰ σκοπὸς τοῦ ἐπιλόγου μας δὲν εἶνε ἡ ἐξέτασις αὐτοῦ. Καὶ διὰ μὲν τὸ πρῶτον ὅπως μία ἐπιχείρησις οὕτω καὶ εἷς πόλεμος δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ, νὰ ζήσῃ ἄνευ σφαλμάτων. Τὰ σφάλματα ἐπὶ τέλους εἶνε ἀνθρώπινα καὶ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο νὰ μεμψιμοιρῶμεν. Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον τὴν διακανόνισιν αὐτῶν ἐπαφίομεν εἰς τὸν δημιουργὸν τῆς ἀπελευθερώσεώς μας εἰς τὸν νέον Ἡρακλῆν, εἰς τὸν λατρευτόν μας πρωθυπουργὸν κ. Ἐλευθέριον Βενιζέλον, ὅστις ὡς μέχρι τοῦδε αἰσίως τὰ διάφορα ζητήματα διεκανόνισεν, οὕτω καὶ τὰ ἐναπομείναντα θέλει λύσει. Καθῆκον ὅμως καὶ ἡμῶν τῶν πάλαι ἐλευθέρων καὶ τῶν ἄρτι ἐλευθερωθέντων εἶνε ὅπως παρακολουθῶμεν τὰ ἐν Λονδίνῳ λαμβάνοντα χώραν μεθ᾿ ὅσης ἔνεστι μεγαλειτέρας ψυχραιμίας, ὅπως ἀποδείξωμεν εἰς τοὺς καλοθελητὰς ἡμῶν ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς δὲν εἶνε πλέον ὁ μέχρι τῆς χθὲς νομιζόμενος θερμόαιμος καὶ ὃν ὡς παιδάκι ἐχόρευον οἱ ἰσχυροὶ τῆς γῆς, ἀλλ᾿ ὅτι εἶνε λαὸς ψύχραιμος μετ᾿ ἀπαραδειγματίστου ψυχραιμίας παρακολουθῶν τὰ εἰς χεῖρας τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς εὑρισκόμενα δίκαια αἰτήματά του καὶ προσπαθῶν διὰ τῆς πολιτείας ταύτης καὶ τῆς πολιτείας ἣν ἀκολουθεῖ καὶ γνωρίζει μόνον ὁ λαοφιλής μας πρωθυπουργός, νὰ λύσῃ ὑπὲρ αὐτοῦ τὰ αἰτήματά του. Ἐκτὸς τούτου ἂν δὲν ἀφήσωμεν κατὰ μέρος τὰς θερμοαίμους διαδηλώσεις δυσχεραίνομεν αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔργον τοῦ κ. Βενιζέλου.

ΤΙ ΗΤΑΝΕ;

Τί ἤτανε τὸ ἔρμο Σαραντάπορο,
Τὰ Γιαννιτσά, ὁ Δρῖσκος, τὸ Λοτζέσι
Μπροστὰ στὴ μάχη π᾿ ἔκαμα τὸ ἄπορο
Τὸ φρούριο τῆς καρδιᾶς σου γιὰ νὰ πέσῃ ;

Ρέθυμνον **Γεώργιος Μ. Καλομενόπουλος**

Ἡ ὑπηρέτρια :

— Ἡ μοδίστρα ξαναῆρθε σήμερα μὲ τὸ λογαριασμό. Ξέρστε γιὰ τὸ φόρεμα τοῦ πένθους, κυρία...

Ἡ χήρα (μὲ πόνον).

— Τί ἄσπλαχνοι ἄνθρωποι ! Διαρκῶς ξανανοίγουν τὴν παληὰ πληγή.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ ΜΑΣ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ Α. Υ. ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Εἰκόνες, ἄφθονοι εἰκόνες...— Τὸ ἔκτυπον καὶ τὸ καχέκτυπον.— Κατακερματισμὸς θωρηκτῶν. -- Ἀστρονόμος - μουσικός. — Ἠθοποιὸς ψιλικατζῆς.

Ὁ πόλεμος δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ μὴ ἔχῃ ἐκδηλώσεις καὶ ἀποτελέσματα ἄξια παρατηρήσεως εἰς τὴν καλλιτεχνίαν μας. Ἀλλὰ τὸ πλέον ἀξιοπαρατήρητον εἶνε ὅτι εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς καλλιτεχνίας μας ὁ πόλεμος εἶχε καὶ πολλὰ ἀποτελέσματα περίεργα καὶ ἀπρόοπτα. Ἀξίζει δὲ νὰ ἐξετάσῃ κανεὶς τὰ ἀπρόοπτα αὐτὰ τὰ ὁποῖα ὁ πόλεμος παρουσίασεν εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἑλληνικῆς Καλλιτεχνίας.

Νέοι καλλιτέχναι πολεμικοὶ ἐνεφανίσθησαν, ἐνῷ παλαιοὶ καλλιτέχναι ἔμειναν ἐντελῶς ἀδρανεῖς μὲ τὸν πόλεμον. Καὶ ἀκόμη πολλοὶ μὴ ἔχοντες καμμίαν σχέσιν πρὶν μὲ τοὺς καλλιτέχνας ἔγιναν ἔξαφνα μὲ τὸν πόλεμον καλλιτέχναι καὶ ποιηταί, ἐνῷ ἐξ ἄλλου καλλιτέχναι μας μετεβλήθησαν εἰς πρακτικωτάτους ἐπαγγελματίας.....

Ἀλλὰ καὶ πόσα ἄλλα περίεργα πράγματα παρουσίασεν ὁ πόλεμος εἰς τὴν Καλλιτεχνίαν μας !

Ἡ ζωγραφικὴ κατὰ τὸν πόλεμον

Καὶ ἀρχίζομεν ἀπὸ τὴν ζωγραφικήν.

Κατὰ τὸν πόλεμον ἡ ὡραία αὐτὴ τέχνη παρουσίασε τόσα καὶ τόσα ἔργα, τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων ὅμως κάθε ἄλλο εἶνε παρὰ ἔργα... ὡραίας τέχνης.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν διαφόρων ἐκτυπωθεισῶν χρωματιστῶν εἰκόνων, αἱ ὁποῖαι πωλοῦνται καὶ γίνονται ἀνάρπαστοι, ὑπολογίζεται ὅτι ὑπερβαίνει τὰ 120 εἴδη.

Ἐξ αὐτῶν τὰ περισσότερα παριστάνουν διαφόρους φανταστικὰς ἀπεικονίσεις τῶν ἐπιθέσεων κατὰ τοῦ Μπιζανίου. Κατὰ δεύτερον δὲ λόγον τὰς μάχας τῶν Γιαννιτσῶν καὶ τοῦ Σαρανταπόρου.

Ἀλλὰ καὶ αἱ εἰκόνες τοῦ Διαδόχου, κατὰ διαφόρους τρόπους ζωγραφισμέναι ἐκυκλοφόρησαν ἄφθονοι. Διάδοχοι πεζοὶ καὶ διάδοχοι ἔφιπποι, Διάδοχοι ὁλόσωμοι καὶ διάδοχοι ἄμποῦστο, Διάδοχοι τρέχοντες, ἐλαύνοντες ἔφιπποι, γελῶντες, χαιρετῶντες, ἐνθαρρύνοντες ἐπωλήθησαν παντοῦ ἄφθονοι.

Μία ὅμως εἰκὼν τοῦ Διαδόχου ἀπὸ τὰς τυπωθείσας εἶχεν ἀληθῆ ἱστορίαν περιπετειώδη. Τὴν ὁποίαν σᾶς ἀφηγούμεθα.

Τὰ παθήματα μιᾶς εἰκόνος

Μεταξὺ τῶν ἐκτυπωθεισῶν εἰκόνων τοῦ Διαδόχου ἦτο καὶ μία σχεδιασθεῖσα ἀπὸ τὸν ζωγράφον κ. Λ. Ι. Ροῦμπον καὶ ἐκδοθεῖσα ἀπὸ ἕνα γνωστότατον ἐκδοτικὸν οἶκον τῶν Ἀθηνῶν.

Παρίστανε τὸν Διάδοχον ἐλαύνοντα ἔφιππον ἐπὶ πεδίου μάχης, ἐνῷ ἄνωθέν του ἡ Νίκη πτερυγίζουσα καὶ κρατοῦσα κλάδον φοίνικος ἐστεφάνωνε τὸν Διάδοχον.

Ἡ εἰκὼν ἐτυπώθη πολύχρωμος καὶ ἔκαμε καλλίστην ἐντύπωσιν. Ἀμέσως δὲ κόσμος πολὺς ἔσπευσε ν᾿ ἀγοράσῃ ἀντίτυπά της.

Τὴν ἐπιτυχίαν αὐτὴν τῆς εἰκόνος ἀντελήφθη εἷς ἄλλος ἐκδοτικὸς οἶκος. Τότε, χωρὶς ἀργοπορίαν, ἀνέθεσεν εἰς ἕνα μέτριον ζωγράφον νὰ σχεδιάσῃ ἕνα ἀντίγραφον τῆς εἰκόνος αὐτῆς μὲ μικρὰς παραλλαγάς.

Οὕτω καὶ ἐγένετο. Καὶ μετ᾿ ὀλίγον ἐκυκλοφόρει καὶ ἡ εἰκὼν αὐτή, ἡ ὁποία ἦτο ἕνα «κακέκτυπον» ἀντίγραφον τῆς εἰκόνος τοῦ κ. Λ. Ρούμπου.

Μόλις ἐξεδόθη ἡ παραποίησις αὕτη, ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος, ὁ τυπώσας τὴν εἰκόνα τοῦ κ. Ρούμπου, ἀνεστατώθη. Ἡ παραποίησις ἦτο φανερά. Τὸ ἀδίκημα δὲ ὁμοίως φανερόν. Ἀλλὰ ἡ καταδίωξις τοῦ παραποιήσαντος τὴν εἰκόνα δύσκολος.

Ἠρωτήθησαν ἀμέσως δικηγόροι. Συνεζητήθη τὸ ζήτημα. Ἀνεστατώθησαν καὶ ἐξεφυλλίσθησαν νομοθεσίαι. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν ἐλύθη. Φαίνεται ὅμως ὅτι θὰ λυθῇ ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὰ Δικαστήρια, ὅπου, ὡς μανθάνομεν, παρεπέμφθη.

Ὁ κ. Π. Ροῦμπος, τὸν ὁποῖον εἴδομεν καὶ ἠρωτήσαμεν διὰ τὸ ζήτημα αὐτό, μᾶς εἶπε :

— Τὸ ζήτημα πλέον δὲν ἀφορᾷ ἐμέ. Τὴν εἰκόνα ἐσχεδίασα κατὰ παραγγελίαν. Καὶ ἤδη ἀνήκει ἀποκλειστικῶς αὔτη καὶ πᾶσα ἐκμετάλλευσίς της εἰς τὸν ἐκδοτικὸν οἶκον ὅστις τὴν ἐξέθηκεν. Ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον σχέσιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν.

Τῷ ὄντι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ τῆς εἰκόνος τοῦ νικητοῦ Διαδόχου εἶνε περίεργος. Καὶ ὁ καλλιτεχνικός μας κόσμος παρακολουθεῖ τὴν ἐξέλιξίν της. Ποῦ τάχα θὰ καταλήξῃ ;

—Τί τὰ λυπᾶσαι ; Τούρκικα εἶνε !

Ἀκόμη εἰς τοὺς καλλιτεχνικοὺς κύκλους κυκλοφορεῖ καὶ τὸ ἀκόλουθον ἀνέκδοτον σχετικῶς μὲ μίαν ἄλλην λιθογραφηθεῖσαν εἰκόνα τοῦ πολέμου. Τὸ ἀναγράφομεν, χωρὶς εὐθύνας περὶ τῆς ἀληθείας του, ὡς τὸ ἠκούσαμεν.

Ὁ ζωγράφος κ. Χριστίδης παρηγγέλθη νὰ ζωγραφίσῃ μίαν εἰκόνα τῆς ναυμαχίας τῶν Δαρδανελλίων. Καὶ ἤρχισε νὰ τὴν ζωγραφίζῃ, παριστάνων τὰ Τουρκικὰ πλοῖα ἀγρίως κατακομματιασμένα.

Ἐνῷ ἐζωγράφιζε τὴν εἰκόνα αὐτήν, αἴφνης μετέβη πρὸς ἐπίσκεψίν του ὁ θαλασσογράφος κ. Χατζῆς. Εἶδε τὴν εἰκόνα καλὰ καὶ ἔπειτα χαμογελῶν εἶπε :

— Τί τὰ λυπᾶσαι, κύριε Χριστίδη ; Τί τὰ λυπᾶσαι ; Τούρκικα εἶνε !

Τότε ὁ κ. Χριστίδης, ἐνθαρρυνθείς, ἐτράβηξεν ὀλίγες ἀκόμη πινελιὲς καί... τὰ Τουρκικὰ θωρηκτὰ κατεστράφησαν εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε εἶνε θαῦμα πῶς πλέουν !

Ὁ κ. Χατζῆς ἐν τούτοις τὰ ἐλυπήθη περισσότερον τὰ Τουρκικὰ θωρηκτά. Καὶ ἔτσι εἰς ὁμοίαν εἰκόνα τὴν ὁποίαν ἐζωγράφισε, τὰ ἐτσάκισε ὀλιγώτερον. Δὲν θὰ εἰμποροῦσε τάχα νὰ εἰπῇ κανεὶς καὶ εἰς τὸν κ. Χατζῆν :

— Τί τὰ λυπᾶσαι ; Τούρκικα εἶνε !

Καὶ αὐτὰ μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὰ λαϊκὰ ἔργα. Ἀλλὰ μετὰ τὸν πόλεμον θὰ μᾶς παρουσιασθῶσι πολλὰ πολεμικὰ ἔργα ἀξίας. Οἱ ζωγράφοι μας κ. κ. Ροϊλός, Χατζῆς, Ὀθωναῖος καὶ ἄλλοι παρηκολούθησαν τὰς ἐχθροπραξίας καὶ θετικὰ θὰ μᾶς παρουσιάσουν πολεμικὰ ἔργα ἀξίας.

Ἐπέσανε τὰ Γιάννενα

I

Ἐπέσανε τὰ Γιάννενα
Βουβάθη τὸ Μπιζάνι
Μαζὺ κι᾿ ἡ Φύσι σώπασε
Καὶ ἄνοιξι πειὰ κάνει !

II

Τρίζουν τ᾿ Ἀλῆ τὰ κόκκαλα
Κι᾿ ἡ λίμνη δὲν ἀφίνει
Τοὺς στεναγμοὺς ποῦ βγάζανε
Ἡ νύφες κ᾿ ἡ Φροσύνη !

III

Ἐπέσανε τὰ Γιάννενα !
Στὴ σκλαβωμένη χώρα
Ἡ λευθεριὰ ἐσκόρπισε
Τὰ ποθητά της δῶρα !

IV

Ἐσεῖς πουλιὰ τῆς Ἄνοιξης
Τὴ Νίκη διαλαλῆστε
Ψάλτε γλυκὰ τὸν Νικητὴ
Καὶ τὸ Στρατὸν ὑμνῆστε !

V

Λουλούδια καὶ Τριαντάφυλλα
Χίλιες φορὲς ἀνθῆστε !
Τοὺς τάφους τῶν παλληκαριῶν
Μὲ χάρι νὰ στολῆστε !

Νικόλ. Ι. Γκέκας

Ἡ γλυπτικὴ καὶ ὁ πόλεμος

Ἡ γλυπτική μας δὲ ἔπαθε καμμίαν ἐπίδρασιν ἀπὸ τὸν πόλεμον. Ἀκόμη δὲν γνωρίζομεν τίποτε. Ἀλλὰ ἀφεύκτως μετὰ τὸν πόλεμον θὰ γίνουν μεγαλόπνευστα ἔργα γλυπτικῆς. Τὸ ἐλπίζομεν μετὰ βεβαιότητος !

Ἄλλως τε εὑρίσκονται εἰς τὸν πόλεμον καὶ γλῦπται μας ὅπως οἱ κ. κ. Θ. Θωμόπουλος, Κ. Ροῦμπος καὶ ἄλλοι.

Ἡ μουσική

Ἡ μουσική μας ἐπιρρεάσθη ἀρκετὰ ἀπὸ τὸν πόλεμον. Καὶ μᾶς παρουσιάσθησαν ἀρκετὰ μουσικὰ ἔργα, ἰδίως ἐμβατήρια, τῶν παλαιῶν μας μουσικῶν.

Μέχρι τῆς ὥρας τὰ μουσικὰ τεμάχια τὰ ἐμπνευσθέντα ἀπὸ τὸν πόλεμον ἀνέρχονται εἰς 25 περίπου.

Ἀλλά, σχετικῶς μὲ τὴν μουσικὴν τὸ περιεργότερον φαινόμενον εἶνε ἡ ἐμφάνισις τοῦ κ. Κ. Λυκόρτα, ὡς μουσικοσυνθέτου. Ὁ γνωστότατος ἀστρονόμος, τοῦ ὁποίου αἱ μελέται καὶ τὰ συγγράμματα σχετικῶς μὲ τὰς ἐπιστήμας τῶν ὡραίων σωμάτων ἐθαυμάσθησαν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν, αἴφνης ἔγινε ποιητὴς καὶ μουσικοσυνθέτης. Καὶ μέχρι τῆς ὥρας ἔχει συνθέσῃ τέσσαρα πρώτης τάξεως πολεμικὰ ἐμβατήρια.

Καὶ αὐτὸ εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ ἀπρόοπτα τοῦ πολέμου.

Τὸ θέατρον

Τὸ θέατρόν μας ἔπαθε τελείαν ἀναστάτωσιν ἀπὸ τὸν πόλεμον. Καὶ εἴδομεν ἠθοποιοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας καὶ ἀξιωματικοὺς καὶ εὐζώνους ! Ὁμοίως δὲ καὶ συγγραφεῖς δραματικοὺς εἴδομεν εὐζώνους καὶ ὑπαξιωματικούς.

Ἀλλὰ αὐτὰ δὲν εἶνε τίποτε. Εἴδομεν κάτι πολὺ παραδοξότερον.

Καὶ ἰδοὺ αὐτό. Ὁ ἠθοποιὸς κ. Κοντογιάννης μετεμορφώθη εἰς πλανόδιον πωλητὴν ψιλικῶν καὶ τροφίμων καὶ παρακολουθεῖ τὸν στρατόν. Εἰς τὸν φίλτατον καλλιτέχνην εὐχόμεθα...καλὰ κέρδη εἰς τὸ ἐμπόριόν του !

Καὶ ἡ ποίησις τέλος

Κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἐκ τῶν σημερινῶν κριτικῶν «ἡ ποίησις εἶνε περισσότερον καλλιτεχνία καὶ ὀλιγώτερον πνεῦμα». Ἑπομένως πρέπει νὰ γίνῃ καὶ περὶ αὐτῆς λόγος ἐδῶ.

Ποῖος λοιπὸν εἶνε ὁ ἀπολογισμὸς τῆς ποιήσεως τοῦ πολέμου μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ; Ποῖοι ἔγραψαν πολεμικὰ ποιήματα εἰς τὴν Ἑλλάδα ;

Ἰδοὺ εἰς ἀπάντησιν μία στατιστική, καταρτισθεῖσα κατόπιν ἀρκετῶν ἐρευνῶν ἀπὸ εἰδικόν.

Πολεμικὰ ποιήματα ἐδημοσίευσαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου. Ὁ κ. Ι. Πολέμης 70 ποιήματα, ὁ κ. Γ. Στρατήγης 35 ποιήματα, ὁ κ. Κ. Παλαμᾶς μίαν σειρὰν ὁλόκληρον καὶ ἕνα ἀκόμη, ὁ κ. Ἀγγ. Σικελιανὸς 7, ὁ κ. Ἀρ. Προβελέγγιος 4, ὁ κ. Δόγης μίαν ὁλόκληρον συλλογήν, ὁ κ. Φ. Πανᾶς ἑτέραν συλλογήν, ὁ κ. Μαυρουκάκης ἄλλην συλλογήν, ὁ κ. Ἀχ. Καραβίας, ὁ κ. Νέης, ὁ κ. Μ. Ἀθανασίου καὶ ἄλλοι ὀλίγα ἕκαστος.

Περίεργον εἶνε ὅτι οἱ κ. κ. Ζ. Παπαντωνίου καὶ Χ. Βαρλέντης, γράψαντες ὁλόκληρα βιβλία πολεμικῶν ποιημάτων κατὰ τὸ 1897, τώρα ἐσιώπησαν. Γιατὶ τάχα ;

Ἀλλὰ ἐξεχάσαμεν ἕνα ἀκόμη πολεμικὸν ποιητήν. Εἶνε ὁ ὑποστράτηγος κ. Χατζηϊωάννου, ὅστις ἔγραψε ποίημα εἰς τὸ ὁποῖον περιγράφει τὴν μάχην τοῦ Σαρανταπόρου καὶ τὰ πυροβόλα του, ἀρχίζων ὡς ἑξῆς :

Πυρφόρον κατασκεύασμα,
σ᾿ Ἡφαίστου ἐργαστῆρι,
παραγγελιὰ τοῦ Χάρωνος,
μαζὶ μὲ κλαδευτῆρι...

Φ. Γ.

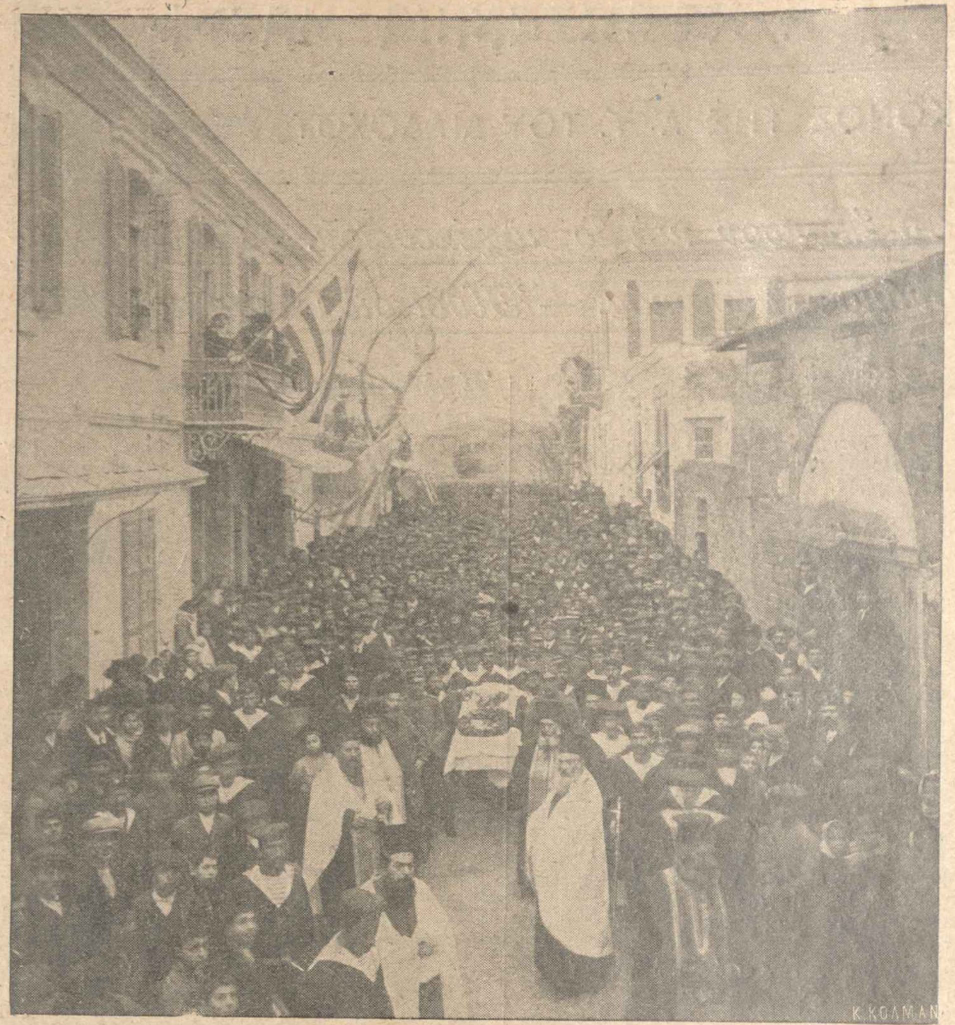

ΧΙΟΣ. — Ἡ κηδεία τοῦ ἐν Χίῳ πεσόντος δοκίμου Ι. Παστρικάκη.

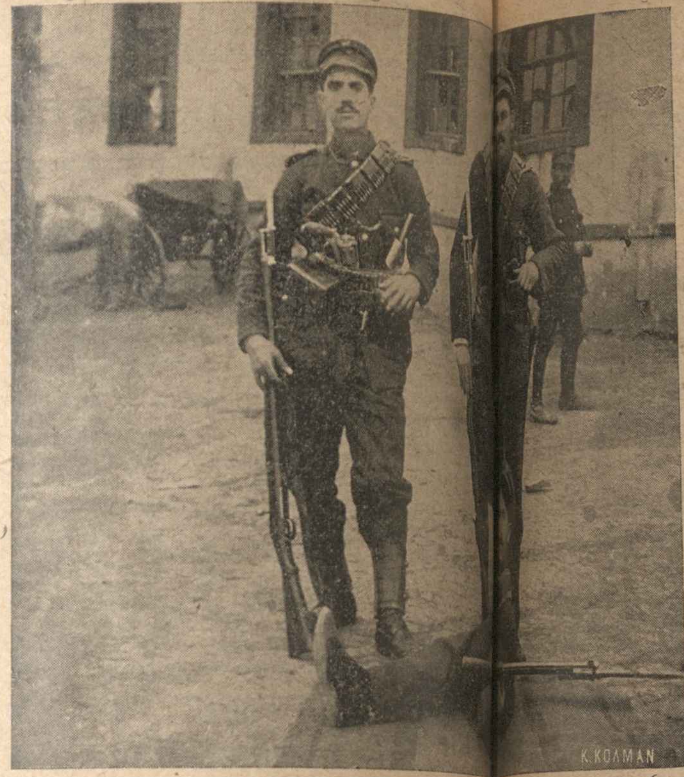

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ.—Ἑλληνικὴ περίπ Ἀλατίνη.

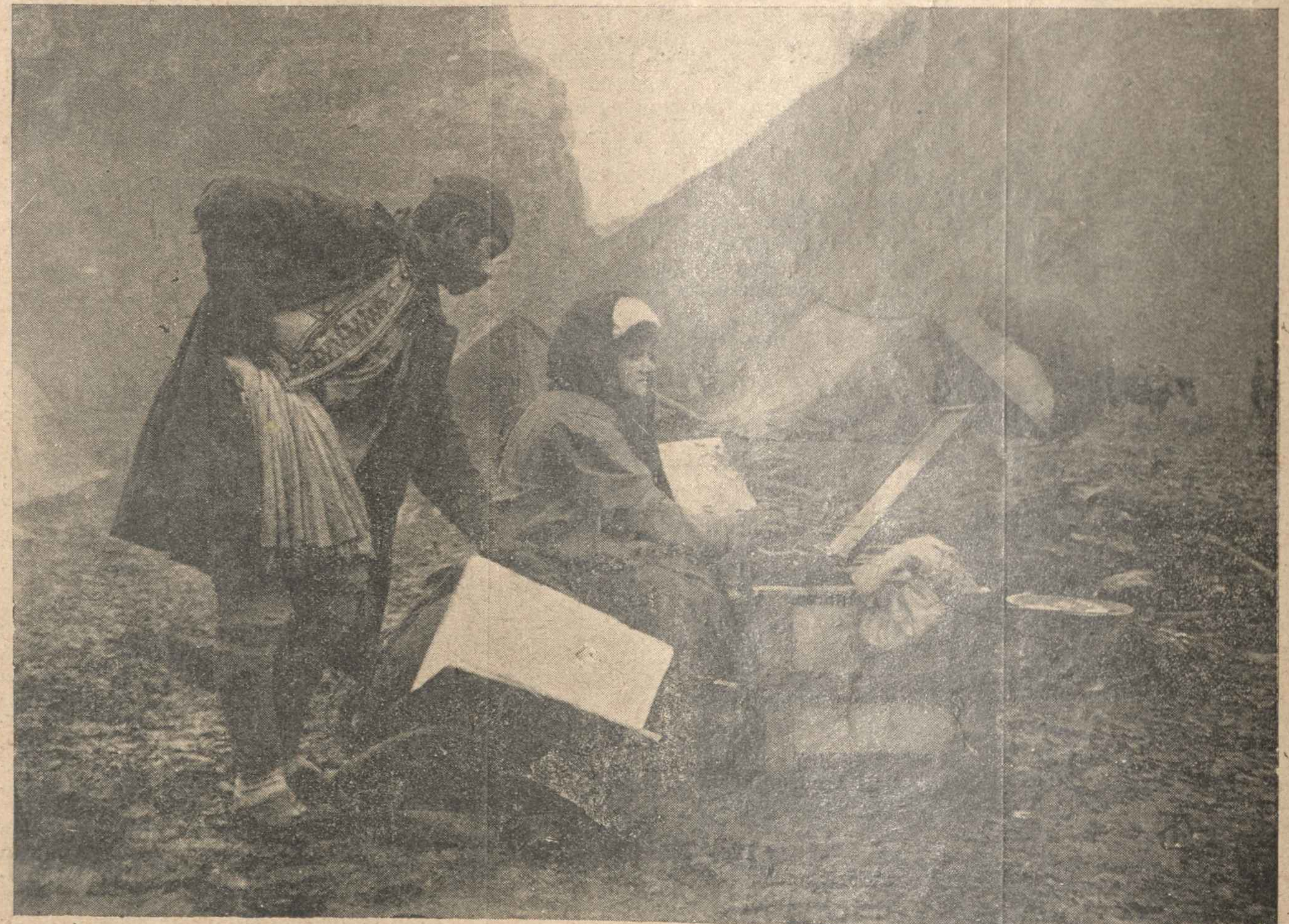

Ἡ ζωγράφος Θάλεια Φλωρᾶ ζωγραφίζουσα τὸ Μπιζάνι.

(Φωτογραφ. Ρωμαΐδου Τσάϊτς).

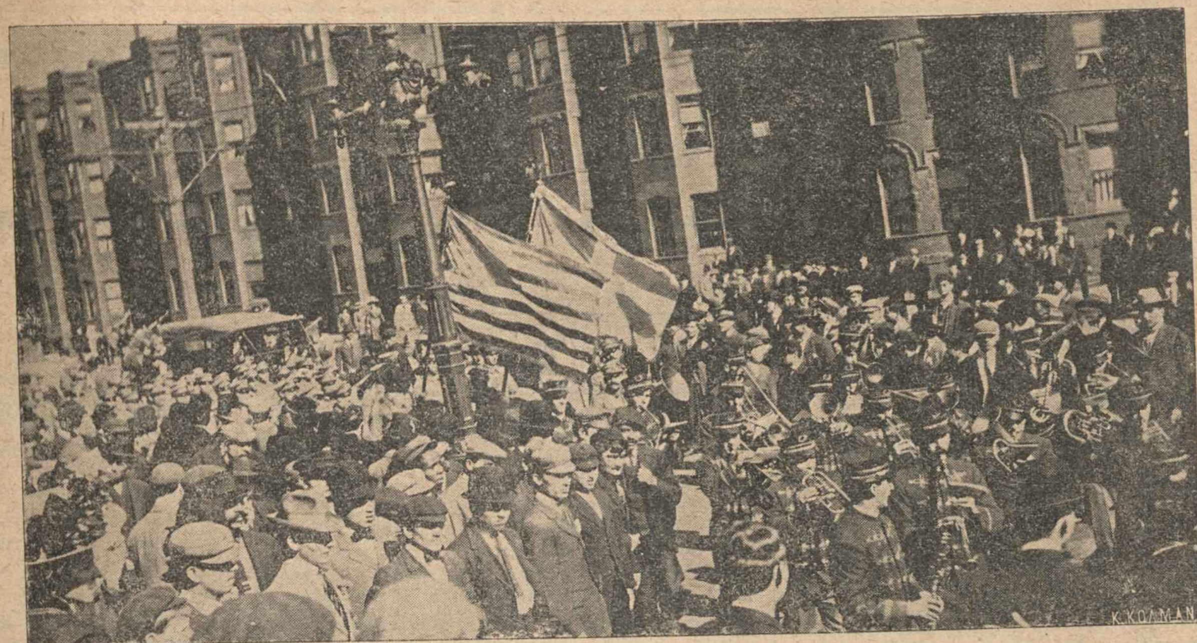

ΜΕΡΙΚΗ.—Ὁ ἐθελοντικὸς λόχος Haverhil εἰς τὸν σταθμὸν ἀναχωροῦντες διὰ τὴν Ἑλλάδα.

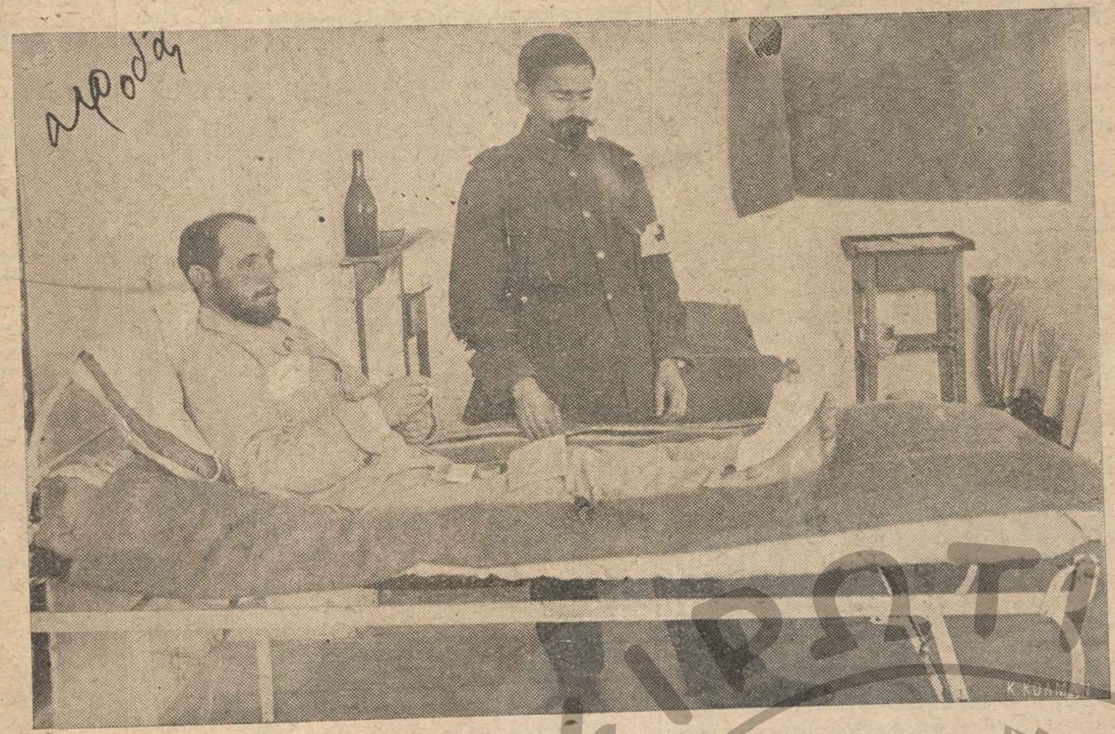

Μιχ. Ροδᾶς ἠθοποιὸς τοῦ Θεάτρου Κυβέλης τραυματίας εἰς τὸ νοσοκομεῖον Κερκύρας. (Ἀπ. Ἀγ. Φαλλίερος).

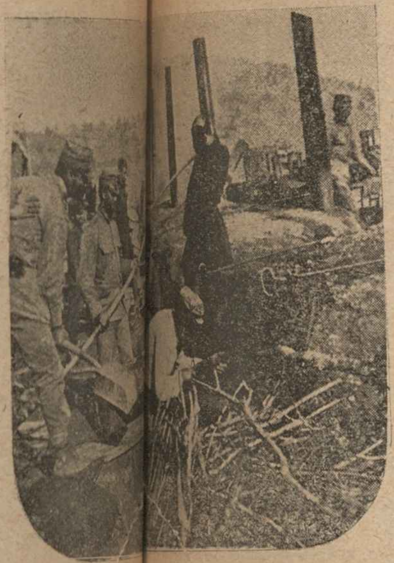

ΗΠΕ στρατοπέδου.

Κωνστ. Ἀγγελά-
σας τὴν σημ
τῆς

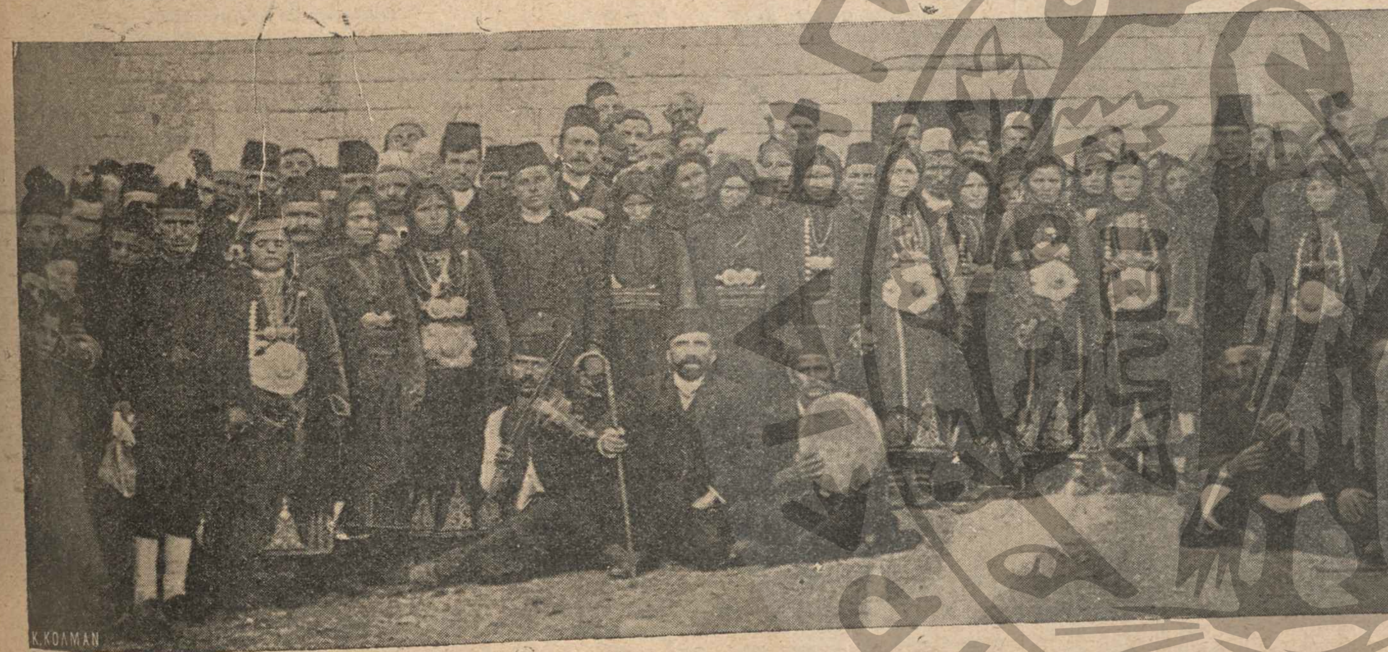

Ἠπειρῶται πανηγυρίζοντες.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ — ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΕΙΣΟΔΙΑ ΤΩΝ ΠΑΠΩΝ

Η ΩΡΑΙΑ ΜΑΡΟΥΣΙΑ

30 *(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)*

Ἡ βοήθεια, τὴν ὁποίαν ἐζητοῦσεν ἀπὸ αὐτοὺς συνίστατο εἰς τὸ νὰ προσελκύσουν μὲ τὸ μέρος των ἕως εἴκοσιν ἀκόμη ἀνδρείους μισθοφόρους, οἱ ὁποῖοι ἐπίσης θὰ ἠμείβοντο ἀναλόγως, κατόπιν δ' ὅλοι μαζὺ νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν Λαμβέρτον καὶ τοῦ καταγγείλουν τὸν ἀδελφόν του ὡς συνωμοτοῦντα ἐναντίον του.

— Ἀλλὰ θὰ πεισθῇ ὁ Δούξ; ἠρώτησαν οἱ μισθοφόροι.

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐπιτηδειότητά σας, προσέθεσεν ὁ Ἀλβερῖκος. Πρέπει νὰ ἐνοχοποιήσετε μὲ τοιοῦτον τρόπον τὸν Οὖγον, ὥστε ἡ κατηγορία νὰ γίνῃ πιστευτή. Παρουσιάσατε ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἀποδείξεις. Σᾶς φαίνεται δύσκολον τοῦτο; Μὰ τὸν ἅγιον Μάρκον, ἐὰν ὑποστηρίζετε τοιοῦτόν τι, θὰ πιστεύσω, ὅτι ὁ πόλεμος ἀφαιρεῖ τὸν νοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνδρείους! Θέλετε νὰ σᾶς πῶ ἐγὼ ἀμέσως ἕνα σχέδιον διὰ τοῦ ὁποίου τελείως θὰ ἐνοχοποιηθῇ ὁ Οὖγος;

Καὶ ὁ Ἀλβερῖκος ἤρχισε τότε ν' ἀναπτύσσῃ ἕνα διαβολικώτατον πραγματικῶς σχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κατορθοῦτο ἡ ἐνοχοποίησις τοῦ Οὔγου.

Ὁ Δοὺξ Λαμβέρτος

Δύο ἡμέρας κατόπιν τῶν ὅσων ἀνωτέρω διηγήθημεν, ὁ δοὺξ Λαμβέρτος ἐλάμβανεν, ἐνῷ μόνος εὑρισκόμενος εἰς τὸ ὁπλασκητήριόν του ἐδοκίμαζε τὰς σπάθας του, μίαν ἐπιστολὴν τῆς ὁποίας τὸ περιεχόμενον τὸν κατετάραξεν.

«Εὐγενέστατε δούξ, ἔλεγεν ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, φρικώδης συνωμοσία πλέκεται ἐναντίον σου! Ὁ ἀδελφός σου Οὖγος σὲ προδίδει! Στερηθεὶς τὸν θρόνον τὴν Ρώμης ἐποφθαλμιᾷ ἤδη τὸν ἰδικόν σου. Φίλος εὐεργετηθεὶς θεωρεῖ καθῆκόν του νὰ σοῦ μεταδώσῃ ταῦτα.

«Διὰ νὰ πεισθῇς περὶ τῆς ἀληθείας τῶν καταγγελλομένων ὕπαγε αὔριον τὴν νύκτα περὶ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱππότου Λανδζουᾶ, ὅπου ὁ Οὖγος θὰ συνδιασκέπτεται μετὰ τῶν φίλων του συνωμοτῶν. Πρόλαβε τὸ κακὸν ὅσον ἠμπορεεῖς ταχύτερον.»

Ὁ Λαμβέρτος δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ εἰς ὅ,τι ἀνεγίνωσκε.

Ἡ κατηγορία ἐκείνη τοῦ ἐφαίνετο τόσο μεγάλη, ὥστε ἐνόμιζεν ὅτι διετέλει ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν φρικώδους ἐφιάλτου.

Καὶ ἐν τούτοις ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη δὲν ἐκατηγοροῦσε μόνον, ἀλλ' ὑπεδείκνυε συγχρόνως εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐξακριβώσεως τῶν καταγγελομένων.

Τοῦτο δ' ἀκριβῶς ἐστενοχώρει καὶ ἐνέβαλλεν εἰς ὑπονοίας τὸν δοῦκα, ὅστις ἐν τέλει ἀπεφάσισε νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν καὶ κατασκοπεύσῃ περὶ τὸ μεσονύκτιον πέριξ τῆς οἰκίας τοῦ ἱππότου Λανδζουᾶ, ἵνα ἀνακαλύψῃ τὸ ἀληθὲς ἢ συκοφαντικὸν τῆς κατηγορίας.

Εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λανδζουᾶ

Πραγματικῶς δ' ὁ Λαμβέρτος ἀπὸ τῆς δεκάτης νυκτερινῆς ὥρας περιβεβλημένος πανοπλίαν καὶ συνοδευόμενος ὑπὸ τεσσάρων ἐμπίστων φίλων του, μετέβη εἰς τὴν γωνίαν τῆς μεγάλης οἰκίας τοῦ Λανδζουᾶ καὶ ἐκεῖ, ἀφοῦ εὗρε κατάλληλον κρύπτην ἀνέμενε νὰ παρακολουθήσῃ τὰ συμβησόμενα.

Ὀλίγον καὶ κατόπιν ὁ Λαμβέρτος ἤρχισε μὲ λύπην του νὰ ἐννοῇ, ὅτι τὰ καταγγελθέντα δὲν ἦσαν ἐντελῶς ἀνυπόστατα.

Ἀπὸ τῆς δεκάτης καὶ ἡμισείας ὥρας πολλοὶ γνωστοί του πολεμισταὶ μυστηριωδῶς περιπατοῦντες καὶ προσέχοντες μὴ κάμνουν τὸν ἐλάχιστον θόρυβον εἰσέρχονται εἰς τὴν οἰκίαν Λανδζουᾶ.

Κατώρθωσε μάλιστα ὁ Λαμβέρτος νὰ ἀκούσῃ παρὰ δύο ἐκ τῶν πολεμιστῶν τούτων, λέξεις τινάς, αἱ ὁποῖαι τοῦ ἐνίσχυσαν τὰς ὑπονοίας του.

— Τί νὰ μᾶς θέλῃ ἆρά γε ὁ βασιλεὺς Οὖγος; ἠρώτησεν ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς πολεμιστάς.

— Κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὸ ἠξεύρῃ αὐτό! Τώρα θὰ τὸ μάθωμεν! Διὰ νὰ γίνῃ τόσον μυστηριωδῶς ἡ πρόσκλησις ἀπὸ τὸν Οὖγον πρέπει νὰ πρόκειται διὰ σπουδαίαν ὑπόθεσιν ἀπήντησεν ὁ ἄλλος.

Ἡ ἀπόδειξις τῆς κατηγορίας

Ἐν τούτοις ὁ ἡγεμὼν τῆς Τοσκάνας δὲν ἦτο ἀκόμη ἐντελῶς πεπεισμένος διὰ τὴν προδοσίαν τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἴσως, ἐσκέπτετο, πρόκειται περὶ ἄλλου τινος ζητήματος, τὸ ὁποῖον παρεξηγήθη ἀπὸ τὸν καταγγείλαντα τὴν συνέλευσιν.

Πῶς, πραγματικῶς, ἦτο δυνατὸν ὁ ἀδελφός του, διὰ τὸν ὁποῖον ἡτοιμάζετο νὰ ἐκστρατεύσῃ ἐναντίον τῆς Ρώμης, νὰ θέλῃ νὰ τὸν ἐκθρονίσῃ, νὰ τὸν καταστρέψῃ, νὰ τοῦ ἁρπάσῃ τὸ στέμμα;

Αἴφνης ὅμως ὁ Λαμβέρτος ἀνεσκίρτησεν.

Εἶχεν ἀκούσῃ μίαν φωνὴν ἡ ὁποία τὸν ἔκαμε νὰ φρίξῃ.

Ἦτο ἡ φωνὴ τοῦ Οὔγου ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην διήρχετο τὴν ὁδὸν κατευθυνόμενος δι' αὐτῆς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἱππότου Λανδζουᾶ.

— Κατάρα! ἐψιθύρισε τότε ὁ δοὺξ λαμβάνων τὸ ξίφος του. Κατάρα!

Μὲ προδίδει λοιπὸν ὁ Οὖγος;

Καὶ ἔκαμε κίνημα, ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν ὁδόν.

Οἱ σύντροφοί του ὅμως τὸν ἠμπόδισαν.

—Εὐγενέστατε, τοῦ εἶπε μὲ χαμηλὴν φωνὴν ὁ συνοδός του μαρκήσιος Ὠβράδο, εὐγενέστατε, θέλετε νὰ καταστρέψετε τὸ πᾶν;...

Ἐὰν σᾶς ἰδοῦν οἱ συνωμόται τὴν στιγμὴν αὐτήν, τὸ πᾶν καταστρέφεται!...

Ἂς περιμένομεν ὀλίγον ἀκόμη καὶ κατόπιν μόλις πεισθῶμεν ἐντελῶς ὅτι πρόκειται περὶ προδοσίας καλοῦμεν διὰ τῶν σαλπίγγων, ὡς συνεφωνήσαμεν τοὺς διακοσίους εὐγενεῖς, οἱ ὁποῖοι κρύπτονται ἐδῶ πλησίον καὶ ὁρμῶμεν ἐναντίον τῶν συνωμοτῶν, οἵτινες, ὡς ἴδετε, δὲν ὑπερβαίνουν τοὺς ἑξῆντα.

Οἱ λόγοι οὗτοι κατεπράϋναν τὸν Λαμβέρτον, ὅστις ἐπείσθη ν' ἀναμείνῃ ἐπ' ὀλίγον.

* * *

Ἡ ὥρα ὅμως παρήρχετο ἀπὸ τῆς συγκεντρώσεως τῶν συνωμοτῶν καὶ ἐν τούτοις τίποτε δὲν ἔφθανεν εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν παραφυλαττόντων κάτωθεν.

Θὰ περιμένωμεν ἀκόμη; ἠρώτησε νευρικῶς τότε ὁ δοὺξ ξιφουλκῶν. Ὡς βλέπετε δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀκούσωμεν τίποτε. Οἱ συνωμόται θὰ λάβουν ἀποφάσεις πρέπει νὰ τοὺς ἐμποδίσωμεν!

Σάλπιγξε Ὠβράδο!

Σάλπιγξε! Δὲν ἔχομε καιρὸ νὰ χάνωμε.

Ἐνῷ ὅμως ὁ μαρκήσιος ἔφερε τὴν σάλπιγγα εἰς τὰ χείλη του αἴφνης μέγας θόρυβος ἠκούσθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λανδζουᾶ.

Κραυγαὶ ἐν μέσῳ ὅλου αὐτοῦ τοῦ θορύβου μία γενικὴ κραυγή, τὴν ὁποίαν ἑξῆντα στόματα ἐπρόφεραν, ἠκούετο ἡ κραυγὴ «προδοσία» «προδοσία!», «προδόται!»

Ἡ σάλπιξ ἔπεσεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ὠβράδο, ἀπὸ τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν ἔκπληξιν.

—Σάλπιγξε Ὠβράδο, σάλπιγξε! ἀνέκραξε ὁ Λαμβέρτος καὶ ξιφήρης ὥρμησεν ἔξω τῆς κρύπτης.

Μετ' ὀλίγον ὁ Ὠβράδος ἐσάλπιγξε καὶ εἰς τὸ σάλπιγμά του ἠκούσθησαν ἀπαντῶσαι δέκα ἄλλαι σάλπιγγες ἐκ τῶν ἐγγὺς εὑρισκομένων εὐγενῶν.

— Ἐμπρός, ἐφώναζεν ὁ δοὺξ ὁρμῶν ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν Λαδζουᾶ. Ἐμπρός! οἱ εὐγενεῖς μας ἔρχονται! Ἐμπρός, θάνατος εἰς τοὺς προδότας!.. Ἄθλιε Οὖγε, ἡ τελευταία σου ὥρα προσήγγισε!

Καὶ ὁ Λαμβέρτος ὥρμησεν εἰς τὴν θύραν, τὴν ὁποίαν ἤρχισε νὰ κτυπᾷ μὲ τὸ ξίφος του φωνάζων:

— Ἀνοίξατε, προδόται, ἀνοίξατε!

Μετ' ὀλίγον ὁλόκληρος ἡ στενὴ αὐτὴ ὁδὸς ἐγέμιζεν ἀπὸ ἐξάλλους ὁπλοφόρους, οἱ ὁποῖοι ἔσπευδον εἰς βοήθειαν τοῦ κυρίου των, ὅστις τοὺς εἶχε καλέσει διὰ τῆς σάλπιγγος.

— Θραύσατε τὴν θύραν! ἀνέκραξεν ὁ Λαμβέρτος μαινόμενος ἐξ ὀργῆς.

Αὐτοστιγμεὶ πελέκεις ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν καὶ μετά τινας στιγμὰς ἡ θύρα κατέπιπτεν ὑπὸ τὰ βαρέα πλήγματα τῶν αὐλικῶν.

— Ἐμπρός, ἀνδρεῖοί μου, ἐφώναξε τότε ὁ Λαμβέρτος πρῶτος εἰσορμῶν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς οἰκίας. Προσέξατε νὰ μὴ σᾶς διαφύγῃ ὁ Οὖγος! Μὴ χύσετε αἷμα! Συλλάβετέ τους ζωντανοὺς ὅλους, ἐὰν σᾶς εἶνε δυνατόν!

Καὶ ὁ Λαμβέρτος, ταχὺς ὡς ἀστραπὴ ἀνέβαινε συγχρόνως τὴν κλίμακα, παρακολουθούμενος ἀπὸ τοὺς ὑπερδιακοσίους ὀπαδούς του.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ φύλλον τῆς Κυριακῆς)

ΤΟ ΝΕΟΝ ΜΑΣ ΕΡΩΤΗΜΑ

Τὰ μέλη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας κατόπιν ἐπισήμου συνεδριάσεως ἀπεφάσισαν νὰ μετονομάσουν τὰ Γιαννιτσὰ μὲ τὸ ὄνομα «ἡ Διαδόχεια», πρὸς τιμὴν τοῦ Διαδόχου μας. Ἐννοεῖται ὅτι ὅλοι ἀπεδοκίμασαν εἰς τὸν καθημερινὸν τύπον τὴν κακόζηλον καὶ ἀκαλαίσθητον αὐτὴν λέξιν. Ὁ χρονογράφος τοῦ «Σκρὶπ» ἐπρότεινεν, ἡ πόλις, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ δοθῇ ὄνομα πρὸς τιμὴν τοῦ Διαδόχου μας, νὰ ὀνομασθῇ «Νέα Κωνσταντινούπολις». Ὁπωσδήποτε πολλὰ ζητήματα προέκυψαν ἐξ αὐτοῦ, ἕνα ἐκ τῶν ὁποίων εἶνε καὶ ἡ μετονομασία μερικῶν πόλεων καὶ χωριῶν τῶν νέων καταληφθεισῶν χωρῶν, τὰ ὀνόματα τῶν ὁποίων εἶνε κοκοπρόφερτα καὶ ξένα πρὸς τὸ αἴσθημα τῆς ὡραίας μας γλώσσης, ὅπως λ. χ. «Νταμπάλκιοΐ, Καϊλάρ, Σόροβιτς κτλ.

Ἡ «Ἑλλὰς», νομίζουσα ὅτι ἡ μετονομασία τῶν πόλεων καὶ τῶν χωριῶν αὐτῶν δὲν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς ὀλίγους σοφούς, ἀλλὰ εἰς ὁλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, τὸν φύσει ποιητικόν, ἐρωτᾷ τοὺς ἁπανταχοῦ ἀναγνώστας της τὰ ἑξῆς ἐρωτήματα:

1) Ποίας πόλεις καὶ ποῖα χωρία τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Ἠπείρου νομίζουν ἐπάναγκες νὰ μετονομασθοῦν;

2) Ποῖα ὀνόματα πρέπει νὰ δοθοῦν πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν μέχρι τοῦδε; καὶ

3) Εἰς ποίαν πόλιν πρέπει νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Διαδόχου μας καὶ ποῖον ὄνομα πρέπει νὰ εἶνε αὐτό;

Συνιστῶμεν εἰς ὅσους θὰ λάβουν μέρος εἰς τὰ ἐρωτήματά μας, νὰ λάβουν πρὸ παντὸς ὑπ' ὄψιν των τὸ αἴσθημά των καὶ κατόπιν τοὺς ἱστορικοὺς καὶ γεωγραφικοὺς λόγους.

«ΛΟΓΙΑ ΠΛΗΓΩΜΕΝΟΥ»

Ἔλα μανοῦλά μου γλυκειὰ νὰ δέσῃς τὴν πληγή μου
κι' ἂν κλείσουν τὰ ματάκια μου νὰ πάρῃς τὸ κορμί μου.

Τρέχει τὸ αἷμα ἀδιάκοπα κι' ἀρχίζει νὰ παγώνῃ
γιατ' ἦρθαν τὰ μεσάνοιχτα καὶ ἡ αὐγὴ σιμώνει.

Πρόβαλε ἥλιε μου λαμπρὲ νὰ φύγῃ τὸ φεγγάρι
μέσα σὲ κοιμητήριο μοῦ μνοιάζει γιὰ λυχνάρι
καὶ μάλωσε τὸ ἄσπλαχνο τῆς χαραυγῆς ἀέρι
ποῦ μοῦ τρυπάει τὴν καρδιὰ σὰν δίκοπο μαχαίρι
ὢ ἔλα γοργοκίνητος καὶ σβύσετα τ' ἀστέρια
φοβοῦμαι μὴ μοῦ γίνουνε σὲ λίγο νεκροκέρια·

Καὶ ἂν ἀργήσῃς ἥλιε μου καὶ 'μὲ νεκρὸ φωνίσεις
ὢ τότε τῆς μανούλας μου νὰ τρέξῃς νὰ μυνήσῃς

Ἐμένα μὴ μὲ καρτερεῖ κι' ἂς μὴ φανῇ θλιμμένη
ἀφοῦ ἐλευτερώθηκε μνιὰ χώρα δουλωμένη

Πέστης «ἐκεῖνος ἦτανε τὸν γνώρισα τὸν εἶδα
ἐπέθανε στὸ πόλεμο γιὰ τὴν γλυκειὰ πατρίδα».

Μάριος

Η ΤΡΙΤΗ

ΠΕΡΙΕΡΓΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς θεωρεῖ, ὡς γνωστόν, τὴν Τρίτην ὡς ἡμέραν ἀποφράδα καὶ ἀποφεύγει νὰ ἀρχίσῃ ἔργον, νὰ ταξειδεύσῃ κλπ. κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτήν. Ἀφοῦ δὲ πρὸς ἔναρξιν ἐργασίας ἡ Τρίτη θεωρεῖται ὡς κακὴ ἡμέρα, πολὺ περισσότερον προκειμένου περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Τὰ γιατροσόφια λέγουν τὰ ἑξῆς δι' ἐκεῖνον, ὅστις εἶχε τὴν κουταμάραν νὰ γεννηθῇ Τρίτην:

«Ἂν γεννηθῇ ἀνὴρ ἡμέραν Τρίτην, εἶνε ἀκατάδεκτος, αὐστηρός, ἀδιάντροπος, καματάρης, στρατοκόπος, μακελάρης, ἄσπλαγχνος, ἀνελεήμων, τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, κλέπτης, ἄτακτος, ἄσωτος, χωριάτης, γεμᾶτος χωλὴν ὅμως εἰς μάθησιν ἔμπειρος. Θέλει λάβει κατάραν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ἱερεῖς. Καὶ πολλοὶ ὀλίγοι ἀλλάζουν ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐὰν γεννηθοῦν εἰς τὴν κακὴν ὥραν.

Σημεῖα τῶν γεννηθέντων κατὰ τὴν ἀποφράδα ἡμέραν Τρίτην.

Ὁ γεννηθεὶς κατὰ τὴν Τρίτην ἡμέραν εἶνε ἄσπρος εἰς τὸ πρόσωπον καὶ ὀλίγον κόκκινος, μὲ κάποια σημεῖα. Τρίχες κόκκινες καὶ γένεια ἀραιά, ὀφθαλμοὺς μικρούς, δόντια στραβά· εἰς τὸ εἶδος χαρούμενος, εἰς ταῖς πλάταις ἀνοικτὸς καὶ πολὺ καλὰ συνθεμένος.

Ἡ γεννηθεῖσα κόρη ἐν ἡμέρᾳ Τρίτῃ γίνεται μεθύστρα, καταλαλήτρα, μονοφάγισσα, ἄσπλαγχνη, ταβερνιάρισσα, κλέφτρα, ψεύτρα, πολυφαγοῦσα, δολερὰ καὶ πονηρά, τραγουδιστίνα, ἄθεη, ἀνελεήμων, γογγύστρα, ἀδιάντροπη, σουσουρεύτρα καὶ διὰ παντὸς κατηραμένη, ὀλίγαι ὅμως ἀπὸ αὐτὰς εὑρίσκονται νὰ εἶνε τοιαῦται.

Τὸ ἰατροσόφιον λέγει ὅτι ὁ Ἄρης ὁρίζει τὴν Τρίτην. Ὁ γεννηθεὶς Τρίτην ἔσται μαυριδερός, κόκκινος, αἱματώδης, θυμώδης, κιτρινωπός, πάντα κλίνει νὰ κάνῃ καλό, νὰ χαλᾷ, νὰ λαβώνῃ, νὰ μὴ λυπᾶται, διὰ τὸ κακὸ καὶ εἶνε φαρφαλιάρης. Δὲν πιστεύει κανενοῦ παρὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, ὁ λόγος του θέλει νὰ γίνεται πάντα, νὰ γίνεται ἡ γνώμη του καὶ αὐτὸ εἶνε δύσκολον. Εἶνε τολμηρὸς καὶ θέλει πάντα μὲ τὴν καρδιά του. Θέλει ἔσται καλορροΐζικος εἰς πόλεμον· πολὺ αἷμα θέλει χύσει καὶ τέλος θέλει λαβωθῇ μόνος του. Θέλει ὁρκώνεται εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τοὺς ἁγίους· ἡ ἀσθένειαίς του θερμασίαις ὀξεῖαι καὶ μεγάλαι καὶ θανάσιμες ποδαλγίες καὶ ἄλλαι ἀσθένειαι. Ὁ Θεὸς ἂς τὸν φυλάξῃ».

* * *

Τὴν αὐτὴν πρόληψιν ἔχουν καὶ οἱ Ἀλβανοί, οἵτινες φαίνεται ὅτι θὰ τὴν παρέλαβον ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Οἱ ἄλλοι ὅμως λαοὶ τῆς Εὐρώπης τὴν θεωροῦν ὡς ὅλως ἀντίθετον. Οἱ Βοημοὶ ἐπὶ παραδείγματι τὴν θεωροῦν αἰσίαν διὰ τοὺς γάμους, οἱ Σουηδοι ἐπιτηδείαν πρὸς πᾶσαν ἐπιχείρησιν. Μόνον ὁ Γάλλος συγγραφεὺς Jean Sibault ἐν βιβλίῳ τυπωθέντι τῷ 1539 δεικνύει δυσπιστίαν τινὰ πρὸς τὴν Τρίτην. «Τὴν Τρίτην, λέγει, ἐγεννήθη ὁ Κάϊν. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ μηδὲν ἐπιχείρει. Ὁ ἀσθενήσας κατ' αὐτὴν θὰ ἔχῃ βαρεῖαν νόσον, κατὰ μικρὸν ὅμως διὰ προσφόρου διαίτης ἀνακτᾷ τὴν ὑγείαν. Τὰ ὄνειρα τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς ταύτης οὐδεμίαν πρόρρησιν τῶν μελλόντων ἔχουσι. Ὁ γεννηθεὶς ὅμως ἐν ἡμέρᾳ Τρίτῃ ἔσται μακροβιος».

Τὴν τρίτην τὴν θεωροῦν πολλοί ὡς ἀποφράδα, διότι κατ' αὐτὴν ἔπεσεν ἡ κρηπὶς τῶν πόλεων, ἡ πόλις τοῦ μεγάλου Κωνσταντίνου.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐθεώρουν ἀποφράδας τὰς ἡμέρας τῶν Ἀνθεστηρίων, διότι κατ' αὐτὰς ἐπλανῶντο αἱ ψυχαὶ τῶν τεθνεώτων εἰς τὴν γῆν, τῶν Πλυντηρίων, διότι ἐκομίζετο τὸ ξόανον τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὑπετίθετο ὅτι ἡ πολιοῦχος θεὰ κατέλιπε ἐπί τινας ὥρας τὴν πόλιν. Ὅστις ἐπεχείρει τι κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτάς, ἔπρεπε νὰ θεωρῇ τὴν ἐπιχείρησίν του καταστραφεῖσαν, διότι οἱ θεοὶ οὐδόλως θὰ τὸν ἐβοήθουν. Ὅμοιος λόγος παρώρμησε τοὺς Ρωμαίους πρὸς ὁρισμὸν τῶν ἀποφράδων. Οἱ Αἰγύπτιοι τοιαύτας ἐνόμιζον τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἦγον τὴν μνήμην πάθους θεοῦ των τινός.

Ὁ ὁρισμὸς τῶν ἀποφράδων στηρίζεται καὶ εἰς ἀστρολογικὰς δοξασίας. Ἐπειδὴ ἐπίστευον ὅτι αἱ τύχαι τῶν ἀνθρώπων συνδέονται πρὸς τὴν ὑποτειθεμένην ἐπήρειαν ἄστρων τινῶν, ἐφοβοῦντο νὰ πράξωσι τι κατὰ τὰς ὥρας καθ' ἃς ἐνόμιζον ὅτι θὰ ἦτον ὀλεθρία ἡ ἐπήρεια αὕτη. Κυριεύων πλανήτης τῆς Τρίτης εἶνε ὁ Ἄρης, μίαν δὲ ὥραν αὐτῆς—ἡ κακὴ ὥρα λεγομένη—ἐπίστευον ὅτι συνέπιπτε πρὸς τὴν τοῦ Ἄρεως καὶ ἡ τοῦ Κρόνου ἐπικράτησις. Χειρόγραφος Σολωμονικὴ μᾶς ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ ἀπαισία ὥρα τῆς Τρίτης εἶνε ἡ δεκάτη τρίτη. Ἄγνωστον πῶς ὑπολογιζομένη, ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου ἢ ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς ἢ ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου. «Εἰς τὰς ιγ'. ὥρας κυριεύει ὁ Κρόνος καὶ πάντοτε φυλάξου» παραγγέλλει τὸ μαγικὸν βιβλίον.

Χαλκὶς — ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΑΜ. ΦΩΤΙΟΥ

Ἐσάνω στὸ κρεββάτι

Στριφογυρίζω τόση ὥρα 'σὰ φεῖδι ἀπάνω 'στὸ κρεββάτι καὶ δὲν μπορῶ νὰ κλείσω μάτι!... Τὸ γλυκὸ τοῦ ὕπνου βάλσαμον ἀρνοῦνται νὰ δεχθοῦν τὰ βλέφαρά μου. Αἱ βιωτικαὶ φροντίδες πολιορκοῦν τὴν ψυχήν μου ὡς οἱ Μαυροβούνιοι τὴν Σκόδραν! Καὶ αὐτὴ φρουρεῖ ἀπάνω εἰς τὰς ἐπάλξεις ἄγρυπνος!...

Πόσον θὰ ἤμουν εὐτυχὴς ἂν ἠμποροῦσα νὰ κοιμηθῶ· ἤθελον ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν ἀπαισίαν πολιορκίαν!...

Ἀλλὰ καθὼς ἐπίστευεν ὁ Σωκράτης ὅτι εἶνε μέσα μας κάποιος θεῖος νόμος κατὰ τὸν ὁποῖον δὲν μπορεῖ νὰ λάβῃ κανεὶς τὸ κακὸν μόνον χωρὶς νὰ πάρῃ συγχρόνως καὶ τὸ καλόν, οὕτως καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀϋπνίαν ἔπεσα εἰς τὸν ῥεμβασμόν, καὶ ἀμέσως ἐσηκώθηκε ἡ αὐλαία τοῦ ἐντός μου φανταστικοῦ θεάτρου καὶ ἐξετυλίχθη διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἔμπροσθεν τῶν... ἀτυχῶν ὀμμάτων μου σκηνὴ κωμηκωτάτη τῆς ἐποχῆς τοῦ παροξυσμοῦ Νεοτουρκικοῦ σωβινισμοῦ κατὰ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ περιφήμου Ὀθωμανικοῦ Συντάγματος!..

* * *

Ἔβλεπα τὸν ἰατρό μας κ. Γ. Χ. (μικρόσωμον λεπτοκαμωμένον, μὲ ἄσπρα κάτασπρα μακρυὰ μαλλιὰ εἰς τόσο δὰ μικρὸ κεφαλάκι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διεκρίνοντο μισοκλεισμένα γατοειδῆ ματάκια καὶ στόμα ποῦ ὅταν ἔμενε κλεισμένο ἐσκεπάζετο μὲ τὸ κάτω χεῖλος τὸ ὁποῖον ἔφθανε 'στὴ μύτη!) νὰ χειρονομῇ μὲ χέρια καὶ μὲ πόδια ἀπάνω εἰς τὸ βῆμα καὶ νὰ ξεσχίζηται μὲ λέξεις δυσπροφέρτους τὰς ὁποίας κανεὶς δὲν ἔνοιωθε!

Ἤθελε νὰ μᾶς δώσῃ νὰ καταλάβωμεν πόσον μέγα ἔργον ἐπετέλεσαν οἱ Νεότουρκοι μὲ τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ Συντάγματος! Γι' αὐτὸ ἐδιάλεξε τὴν πλέον ἁρμόζουσα γλῶσσα τὴν... Ὁμηρική!! Ἀδιάφορο ἂν τὸ ἀκροατήριον ἀπετελεῖτο κατὰ δύο τρίτα ἀπὸ Τούρκους μὴ ἐννοοῦντας κρὰ Ἑλληνικὰ καὶ κατὰ ἓν τρίτον ἀπὸ Ἕλληνας μὴ ἐννοοῦντας τίποτε! ἀφοῦ ἡ γλῶσσα ἡ ἁρμόζουσα πρὸς τὸ ὕψος καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἔργου ἦτο αὐτὴ μ' αὐτὴν ἔπρεπε νὰ ὁμιλήσῃ!...

Καὶ ἔβλεπες τὰς δυσπροφέρτους ἐκείνας Ὁμηρικὰς λέξεις νὰ ξεφεύγουν ἀνάμεσα ἀπ' τὰ ἀνύπαρκτα δόντια του, 'σὰν τὰ χελιδονάκια ἀπ' τὴ φωλιά των, τὰ πόδια του νὰ ἀνεβοκατεβαίνουν διαδοχικῶς καὶ τὰ χέρια του νὰ διευθύνονται σπασμωδικῶς ἄλλοτε πρὸς τὰ δεξιά, ἄλλοτε πρὸς τ' ἀριστερά, ἄλλοτε πρὸς τὸν οὐρανό! καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ὅσον ὅμως καὶ ἂν ἐφαίνετο κωμικὸν 'στὴν ἀρχὴ τὸ πρᾶγμα, νὰ ἐπαναλαμβάνωνται αἱ ἴδιαι σκηναὶ καὶ νὰ ἀκούωνται τὰ ἴδια καὶ τὰ ἴδια δὲν καταντᾷ ὀχληρόν;

Στὴν ἀρχὴ ἐφαίνοντο οἱ ἀκροαταὶ ὑπομειδιῶντες καὶ εὔθυμοι, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅμως ἤρχισαν νὰ σκυθρωπάζουν νὰ δυσανασχετοῦν καὶ μερικοὶ μάλλιστα νὰ... φεύγουν!

Ὁ μόνος εὐχαριστημένος ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ ἐκτυλισσόμενα ἦτο ὁ ἀγορητής! ὅστις ἐφαίνετο κατενθουσιασμένος μὲ τὸν ἑαυτόν του καὶ ὡμίλει μὲ τὴν μεγαλειτέραν θερμότητα (ἀφοῦ ἵδρωνε!) ἐνῷ οἱ ἀκροαταί του ᾐσθάνοντο τὸ ψῦχος τῆς ἡμέρας!...

Ψάρια φρέσκα! ψάρια φρέσκαα!... ἀκούεται κάποια φωνή.

Βλέπω καὶ τρέχουν ὅλοι ἀμέσως ὅπως προμηθευθοῦν ἀπ' τὰ περίφημα τοῦ Ἀλιάκμονος ψάρια μοναδικὰ εἰς τὰ μέρη μας, καὶ ἄφισαν τὸν ἀγορητὴν μόνον νά... ὁμιλῇ!

Ὅταν ἀντελήφθη τὸ πρᾶγμα!...

Ἐγκατέλειπε καταθυμωμένος τὸ βῆμα καὶ... ᾤχετο ἀπιὼν εἰς τὴν ξένην, ὁπόθεν μὲ τὴν κτηθεῖσαν ἤδη ἀληθινὴν Ἐλευθερίαν ἐπανῆλθε·

Ἐνθυμούμην τὴν σκηνὴν αὐτὴν καὶ μὲ τόσην ζωηρότητα, ἀνεπόλησα τὴν ὁμιλίαν τοῦ ῥήτορος ἐκείνου, ὥστε ἐπὶ τέλους... ἐκοιμήθηκα.

Σέρβια. — ***Ἀγησ. Γ. Κουμτόπουλος***

ΘΕΑΤΡΑ

Κυβέλης.— Κινηματογράφος, καθ' ἑκάστην 3—12 μ. μ. Ταινίαι 10 κινηματογραφικῶν καταστημάτων, τῶν διασημοτέρων τῆς Εὐρώπης.

Πανελλήνιον.— Ὁ ὡραιότερος καὶ μεγαλείτερος κινηματογράφος Ἑλλάδος καὶ Ἀνατολῆς ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Κ. Ἐμπεόγλου. Τρεῖς ἀλλαγαὶ ταινιῶν τὴν ἑβδομάδα. Ὀρχήστρα Κρασσᾶ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΕΝΕΚΡΙΘΗΣΑΝ

καὶ θὰ δημοσιευθοῦν, μὲ τὴν σειράν των, τὰ ἑπόμενα λογογραφήματα, ἐκ τῶν σταλέντων τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα:

ΠΕΖΑ.—«***Τὸ φιλὶ τῆς Ἔριδος***», «***Εὐτράπελα***» Ν. Δαούλη.—«***Ἀνέκδοτον***» Τ. Ι. Παπαθανασ.—«***Μιὰ τρομερὴ νυχτιὰ***» Ἀσπ. Γ. Κοεμτζοπούλου.—«***Ἡ ἑταιρεία τῶν 33***» Ἀνδ. Περάκι.—«***Ἀνέκδοτα***» Ι. Γ. Κοτσερώνη.—«***Απομνημον. Καμήλας***» Μ. Θεοδωρίδου.— «***Μία μάχη ἐρυθροχιτώνων***» Δ. Δ. Καπόλλα.— «***Ὁ περιπλ. Ἰουδαῖος***» Π. Κυθηρίου.— «***Ἀνέκδ. Βύρωνος***» Τρελλοκόρ.. Φ. Α. — «***Στέφ. Μαρτζώκης***» Μιλτ. Βολανάκη.— Διάφορα: Ἀγγελ. Τσιώμου.— Αἰνίγματα: Ἠλ. Κ. Διαμαντοπούλου.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ.— «***Εἰς τοὺς ἀγνώστους νεκροὺς***» Βάρδου.— «***Στροφὲς***» Κ. Α. Παπαδιαμαντοπούλου.

10 *λεπτὰ ὁ στίχος (ἐκ 35 στοιχείων) διὰ τὴν προτίμησιν τῶν ἐγκρινομένων λογογραφημάτων*

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΗ

ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΗ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ

Ἡ γραφομηχανὴ ἦτο χρήσιμος μέχρι τοῦδε μόνον δι' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἐξήσκησαν τοὺς δακτύλους των εἰς τὴν καθημερινήν της χρῆσιν. Ἐκεῖνοι ὅμως οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν τὸν καιρὸν ἢ δὲν ἐξησκήθησαν πρὸς τοῦτο, πῶς θὰ ἠδύναντο νὰ τὴν χρησιμοποιήσουν; Τοῦτο ἀκριβῶς ἐζήτει νὰ μάθῃ ὁ Ἀμερικανὸς μηχανικὸς σὲρ Τζῶν Φλάουερς, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα δίδων ὦτα εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν γραφομηχανήν, εἰς τρόπον ὥστε αὕτη νὰ δύναται νὰ γράφῃ μόνη, διὰ τηλεφωνικῆς μόνον ἐνεργείας τοῦ γράφοντος.

Τὸ νέον αὐτὸ θαῦμα ἀγγέλλεται τώρα ὅτι ἐπραγματοποιήθη. Ὁ Φλάουερς κατώρθωσε νὰ συνδυάσῃ τὸ τηλέφωνον μετὰ τῆς γραφομηχανῆς, εἰς τρόπον ὥστε ὅταν ὁμιλεῖ κανεὶς ἐνώπιον τηλεφωνικοῦ μηχανήματος, κάμνει τὴν μηχανὴν νὰ γράφῃ ὡς νὰ ἐνεργοῦσαν τὰ δάκτυλα.

ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ

Γεροντοκόρη ἀποθανοῦσα ἀφῆκε τὸν ἀδελφόν της μόνον κληρονόμον τῆς μεγάλης περιουσίας της. Ὁ ἀδελφός της ἦτο ὁ περισσότερον φιλάργυρος ἄνθρωπος τῆς ὑφηλίου, ἠγάπα ὅμως πολὺ τὴν ἀδελφήν του ὡς καὶ αὐτὴ τοῦτον.

Οἱ λόγοι τῆς διαθήκης ἦσαν οἱ ἑξῆς:

«Θέλουσα νἀναγκάσω τὸν ἀδελφόν μου, πρὸς συμφέρον τῆς ψυχῆς του, νὰ γνωρίσῃ τὰς γλυκύτητας τῆς ἐλεημοσύνης τῷ κληροδοτῶ ... κτλ. τὴν περιουσίαν μου ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ δίδῃ καθ' ἑκάστην ἓν τάλληρον εἰς τὸν προστυχόντα πτωχόν».

Τὰς πρώτας ἡμέρας μὲ ὅλην του τὴν ἔνστικτον ἀποστροφὴν ἔδιδε τὸ τάλληρον διὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τοὺς λόγους τῆς διαθήκης καὶ νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ἀποθανοῦσαν. Ἀλλὰ τοσαύτη ἦτο ἡ δυσθυμία του, ὥστε ἡ γλυκύτης τῆς ἐλεημοσύνης καθίστατο δι' αὐτὸν ἀνεξήγητον πρᾶγμα καὶ μυστηριῶδες.

Μία σκέψις τῷ ἐπῆλθε.

Δὲν ἐκτελῶ τὴν τελευταίαν θέλησιν τῆς ἀδελφῆς μου διότι ἀγνοῶ τί ἠθέλησε νὰ μάθω καὶ ἀφοῦ καθ' ἑκάστην ζημιοῦμαι κατὰ ἓν τάλληρον!!

Καὶ ἡ ἰδέα αὕτη τοῦ ἀφήρεσε τὸν ὕπνον.

Τί τὸ πρακτέον; Ἐφαντάσθη τὸ ἑξῆς μέσον.

Πᾶσαν ἑσπέραν ἔδιδε τὸ τάλληρον εἰς τὴν ὑπηρέτριάν του ἵνα τὴν πρωίαν τὸ δίδει εἰς τὸν προστυχόντα ἐν τῇ οἰκίᾳ πτωχόν. Ἔπειτα ἐνδεδυμένος ῥάκη ἤρχετο κάτωθεν τῆς κουζίνας καὶ ἐζήτει ἐλεημοσύνην. Ἡ ὑπηρέτρια ἀγνοοῦσα τὸν κύριον ἔδιδε τοῦτο εἰς τὸν κλαυθμηρίζοντα κύριόν της, ὅστις οὕτω τὸ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ θυλάκιόν του.

«Ἐξεπλήρωσα καὶ τὴν τελευταίαν σου θέλησιν ἀγαπητή μου ἀδελφή! ὢ! ναί! τὴν αἰσθάνομαι ἐδῶ εἰς τὸ θυλάκιόν μου! Τώρα ἐνόησα τὰς ἡδύτητας τῆς ἐλεημοσύνης».

Κόρινθος — ***Ι. Γ. Κοτσερώνης***

Η ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΘΕΑΣ

Ἡ σκηνὴ τὴν ὁποίαν δεικνύει ἡ κατωτέρω εἰκὼν συνέβη εἰς τὴν Ρώμην τελευταίως, εἰς μίαν ἑσπερίδα διοργανωθεῖσαν ὑπὸ τῆς καλλιτέρας ἰταλικῆς κοινωνίας. Ἡ πριγκήπισσα Ρατζιβὶλ ἔκαμε μίαν θαυμασίαν εἴσοδον ἐπὶ ἅρματος συρομένου ὑπὸ ἑνὸς λέοντος καὶ μιᾶς λεοπαρδάλεως. Εἶνε ἀδύνατον νὰ περιγραφῇ ἡ συγκίνησις τῶν ὡραίων καὶ μελαγχροινῶν Ρωμαίων γυναικῶν. Ἐχειροκροτοῦσαν ὅλαι καὶ ὅλοι, ρίπτοντες ἐν τούτοις λαθραῖα βλέμματα πρὸς τὴν θύραν, ἐνῷ ἡ πριγκήπισσα ἐχαμογελοῦσε μὲ τρόπον τρομακτικὰ διφορούμενον καὶ ἐχάϊδευε τοὺς δύο της ἀγρίους δρομεῖς, οἱ ὁποῖοι ἤρχισαν νὰ θυμώνουν.

Ἡ πριγκήπισσα Ρατζιβὶλ ὡς Θεὰ Ἄρτεμις

Ἐχρειάσθη ἡ μεσολάβησις τῶν θηριοδαμαστῶν καὶ ὅλης των τῆς δυνάμεως διὰ νὰ κατορθώσουν νὰ τοὺς κλείσουν εἰς τὰ κλουβιά των.

ΚΛΕΠΤΡΙΑΙ ΚΑΙ ΚΛΕΠΤΟΜΑΝΕΙΣ

Εἰς τὸ «Ἀθήναιον», τὸ γνωστὸν τῶν Παρισίων θέατρον, παίζεται ἕνα πολὺ πρωτότυπον ἔργον, ἡ πρωτοτυπία τοῦ ὁποίου προέρχεται ἀπὸ τὸ μυστήριον. Ὁ τίτλος τοῦ ἔργου εἶνε: «τὸ μυστηριῶδες χέρι» καὶ ἐρωτᾷ κανεὶς εἰς ποίαν ἀνήκει τὸ χέρι αὐτὸ τὸ ὁποῖον πέφτει μὲ τόσον ἔνοχον πεῖσμα ἐπὶ ὅλων τῶν πολυτίμων ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα ἐκθέτουν εἰς τὰ διάφορα μεγάλα καταστήματα, τόσον ἐπιπολαίως. Τὸ χέρι αὐτὸ ἀνήκει, καθὼς φαίνεται ἐκ τῆς λύσεως τοῦ δράματος, εἰς μίαν γυναῖκα ἡ ὁποία γίνεται λωποδύτρια ἐκ φιλανθρωπίας. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου ἴσως φανῇ ἀπίθανος, καὶ ὅμως δὲν εἶνε τόσον ἀντίθετος μὲ τὴν πραγματικότητα. Ὑπῆρξαν γυναῖκες κλέπτριαι, πολὺ χειρότεραι ἀπὸ τὴν ἡρωΐδα τοῦ «Μυστηριώδους χεριοῦ». Ὑπῆρξαν μάλιστα γυναῖκες ποῦ ἔκλεβαν ἀπὸ λόγους ἐρωτικούς. Ὁ ἔρως λοιπὸν δὲν εἶνε ἡ πρώτη βαθμὶς τῆς φιλανθρωπίας;

Ἡ εἰκὼν τὴν ὁποίαν δημοσιεύομεν παραπλεύρως δείχνει τὴν κνήμην μιᾶς συνειθισμένης κλεπτομανοῦς γυναικός. Ὑπάρχουν κλεπτομανεῖς τῶν ὁποίων τὰ μισοφόρια καὶ αἱ φοῦσται μεταβάλλονται εἰς ὁλόκληρον κατάστημα πολυτίμων ἀντικειμένων.

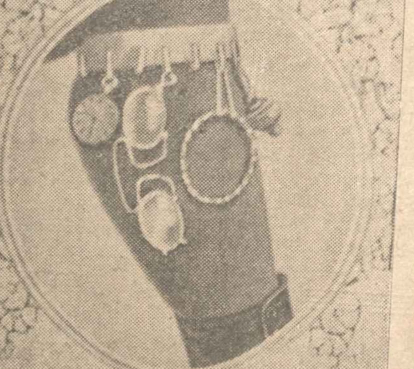

Η ΑΠΟΚΡΗΑ ΣΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ

Κοντολόγαε τὸ μεσημέρι... Ἦτανε ἡ Κυριακὴ τῆς Ἀποκρηᾶς, ποῦ ντυνούντανε μασκαράδες. Θὰ ἤμουνα τότε πάνου κάτου δεκάξη χρονῶνε... Εἴχαμε συφωνήσει πεντέξη ἀπὸ τὰ χωριατόπαιδα νὰ πᾶμε καὶ στοῦ κὺρ Πολυζώη. Κάτι θὰ κολλούσαμε κι' ἀπὸ 'κεῖ. Ἦτανε μαθὲς ἐφτάπλουτος ὁ κὺρ Πολυζώης. Εἶχε κανομένα στὴν ξενητειὰ ὁλόκληρη ζωή. Σιγὰ-σιγὰ μὲ τὴ δύναμί του ἀπόχτησε κάτι παραδάκια, κατόπι μεγαλώσανε ἡ δουλειές του καὶ ἔβγανε δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσα τάλληρα τὴν ἑβδομάδα... τὸν ἐβόηθησε κι' ἡ τύχη τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ καζάντησε μὲ τὸ παραπάνου. Ἦρθε στὸ χωριό στερνὰ 'πὸ δεκοχτὼ χρόνια καὶ ἔμενε πλιὰ κοθιστικὸς ἐκεῖ μὲ τὴ φαμελιά του σὲ ἕνα σπίτι πῶχτισε σὰν παλάτι. Οὖλοι οἱ χωριάτες ἀφήσανε τὸ μόλογό τους μὲ τὰ πράγματα ποῦχε φερμένα. Καὶ τί νὰ πρωτοθαμάξῃς. Τὰ ροῦχα τὰ μυριοπλουμισμένα, τὴς παχειὲς καδένες, τὰ βραχιόλια, τὰ δακτυλίδια. Εἶχε φέρει καὶ ἕνα «ὥξ ἀπὸ δῶ». Ἔτσι τὸν ἐβάφτισε ἡ γρηὰ Μανίτσα. Ἦτανε ἕνα πρᾶγμα τόσο δά, ποῦ μέσα του φωνάζανε ἄνθρωποι! Ὁ κὺρ Πολυζώης τὸν ἔλεε φωνόγραφο.

◆

Ἐτραβήξαμε ποῦ λέτε τὸ δρόμο καὶ φτάσαμε στοῦ ἀμερικάνου. Ἀνεβήκαμε μιὰ μαρμαρένια σκάλα καὶ μπήκαμε μέσα.

— Χρόνια πολλά.. χαιράμενοι... Ἐχαιρετίσαμε οὖλοι.

— Καθῆστε, εἶπε ἡ Πολυζώενα, καὶ μᾶς ἔδειξεν ἕνα καναπέ, ποῦ ντρεπούμαστε νὰ τὸν τηράξουμε.

— Μαίρη, ἐφώναξεν ὁ κὺρ Πολυζώης, φέρε νὰ τρατάρῃς τὰ παιδιά...

Σὲ λίγο ποῦ λέτε ἀνοίγει μιὰ πόρτα καὶ φάνηκε ἡ δοῦλα μὲ ἕνα δίσκο στὰ χέρια... Πώπωπωπώ μανοῦλά μου!

Μαργιὼ τὴ λέγανε τὴ δοῦλα κι' ἦτανε σωστὸ μαργαριτάρι. Ὁ Πολυζώης τὴν ἐφώναζε ἀμερικάνικα Μαίρη. Φόραε ἡ ἀφιλότιμη κάτι κοντὰ φουστανάκια κι' ἦτανε στρουμπουλὴ στρουμπουλὴ καὶ γιομάτη σὰ τριαντάφυλλο ποῦ πάει νὰ ἀνοίξῃ. Τὰ μπράτσα της λαχταριστὰ-λαχταριστὰ βαστάγανε τὸ δίσκο. Ἐπῆρα τὸ ποτῆρι τὸ νερὸ καὶ ἐφώναξα — Χρόνια πολλά.

— Μὲ τὴς ὑγείες σου, μοῦ εἶπε ἡ Μαργιὼ καὶ ἔγινεν ἄφαντη ἀπὸ τὴν πόρτα.

◆

Ὁ κὺρ Πολυζώης εἶχε πιάσει τὴν κουβέντα μὲ τοὺς ἄλλους ποὔρθαν νὰ τὸν χαιρετίσουν χάρι στὴν ἡμέρα. Κανένας δὲ πρόσεχε σὲ μένα... Ζαλισμένος καθὼς ἤμουνα ἀπὸ τὸ πιοτὸ — εἶχα βγῆ ἀπὸ τὸ πρωῒ στὴς ἐπισκέψεις — ἐμπῆκα χωρὶς νὰ μὲ πάρῃ κανεὶς ἀβίζο στὴν κουζίνα· ποῦ ἦτανε ἡ Μαργιώ.

Κείνη σὰ νὰ ἀλαφιάστηκε ποῦ μὲ εἶδε. Ἐγὼ ἀσυλλόϊστος ἀπὸ τὸν πόθο ποῦ μοὖχε δυναμώσει καὶ τὸ πιοτό μέσα μου, τὴν ἅρπαξα ἀπὸ τὴ μέση καὶ κόλλησα τὰ διψασμένα χείλια μου στὸ μοσκομυρισμένο λαιμό της. Κείνη δὲ φώναξε. Θὰ φοβότανε φαίνεται νὰ φωνάξῃ. Μόνο πολέμησε νὰ ξεφύγῃ. Ἐγὼ εἶχα ξελιγωθῆ...

Ἀλλοίμονο! Κείνη τὴ στιγμὴ μιὰ ἀγριοφωνάρα ἐσπάραξε τ' αὐτιά μου...

— Ἄχ! λυσσόσκυλα μᾶς χιλιοντρόπιασες...

Ἦτανε ἡ Πολυζώενα.

Τρέξανε ὅλοι στὴ φωνή της καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐθάρρεψα πῶς θὰ τἄχω σκοῦρα. Μὰ ὁ κὺρ Πολυζώης—ἂς εἶνε καλὰ — ἐφώναξε στὴ λυσσασμένη ἀπὸ τῦ θυμὸ γυναῖκά του.

— Ἔ! καὶ σὺ πλιὰ κόντεψες νὰ σηκώσῃς τὸ χωριὸ στὸ ποδάρι μὲ τὴς φωνές σου... Δὲν ξέρεις πῶς τὤχει ἡ μέρα σήμερα νὰ μασκαρεύουντε;..

Σπάρτη

ΣΩΤΗΡΗΣ ΣΓΟΥΡΗΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

Ὁ ἄνθρωπος εἶνε θηρίον κακῶς ἡμερωμένον. Ὅταν τοῦ ἐπανέρχεται ἡ ἀγριότης δὲν ἔχει ὅρια. Ἰδέτε πόσας φορὰς κτυποῦν οἱ κακοῦργοι τὰ θύματά των.

*

Εὐκολώτερον μυρίζεται ὁ κατεργάρης τὸν τίμιον ἄνθρωπον, παρὰ ὁ τίμιος τὸν κατεργάρην.

*

Ὁ φθόνος εἶνε κάκιστος· ἔχει ὅμως τοῦτο τὸ καλόν· τήκει τὴν καρδίαν τῶν φθονερῶν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΣ

Πρὸ μηνὸς καὶ πλέον ἡ «Ἑλλὰς» ἐφαρμόζουσα τὸ πρόγραμμά της καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐνθαρρύνῃ ἠθικῶς τὴν φιλολογοῦσαν Ἑλληνικὴν νεολαίαν, προεκήρυξε διαγωνισμὸν διηγήματος ἐμπνευσμένον ἀπὸ μίαν εἰκόνα ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ 412ον φύλλον τῆς 3ης Φεβρουαρίου.

Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῆς εἰκόνος δὲν ἦτο καὶ τόσον ἐπιτυχὴς καὶ ἡ ἐκτύπωσίς της ἦτο κἄπως θαμπὴ καὶ ἀσθενής, ἀλλὰ ἦτο πάντοτε μία καλὴ ἀφορμὴ ποῦ ἐδίδετο εἰς τοὺς νέους διὰ νὰ δοκιμάσουν τὸ ταλέντο των.

Δυστυχῶς ὁ διαγωνισμὸς τοῦ διηγήματος δὲν ἐστέφθη ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιτυχίας, διὰ τῆς ὁποίας εἶχε στεφθῇ πρὸ μηνὸς καὶ ὁ ποιητικός μας διαγωνισμός. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει τίποτε, ἀφοῦ τ' ἀποτελέσματά του μᾶς δίδουν τὴν ἀφορμὴν σήμερον νὰ ὁμιλήσωμεν ὀλίγον γενικῶς περὶ πεζογραφήματος ἐν συγκρίσει μὲ τοὺς στίχους εἰς τὸν τόπον μας.

Ἡ Ποίησις, ἐπειδὴ εἶνε τὸ εἶδος τῆς λογοτεχνίας τὸ ὁποῖον προηγεῖται πάντοτε εἰς τὴν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τῶν Ἐθνῶν, ἐκαλιεργήθη ἀρκετὰ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Εἰς τὸ ὀλίγον χρονικὸν διάστημα κατὰ τὸ ὁποῖον διατελεῖ ἐλευθέρα αὐτη, ἔδειξε ποιητὰς ποῦ θὰ ἐζήλευον ἄλλα ἔθνη ἀρχαιότερα εἰς πολιτισμόν. Ὁ Σολωμός, ὁ Κάλβος, ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Τυπάλδος, ὁ Λασκαράτος, ὁ Κρυστάλλης, ὁ Μαρκορᾶς, ὁ Παλαμᾶς, ὁ Μαρτζώκης, ὁ Μαβίλης, ὁ Δροσίνης, ὁ Γρυπάρης, ὁ Μαλακάσης καὶ τόσοι ἄλλοι παλαιοὶ καὶ νέοι, εἶνε ποιηταὶ ποῦ ὁ καθεὶς ἐξ αὐτῶν ἀντιπροσωπεύει καὶ μίαν σχολὴν καὶ μίαν δυνατὴν ἀτομικότητα καὶ ἕνα ζηλευτὸν ὄνομα.

◆

Ἡ πρόζα ὅμως εἰς τὴν Ἑλλάδα παρημελήθη. Μέχρι τοῦδε δὲν ἔγιναν παρὰ προσπάθειαι μόνον διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ δράματος καὶ τοῦ διηγήματος. Εἶνε πολὺ ὀλίγα τὰ ὀνόματα τὰ ὁποῖα διεκρίθησαν εἰς τὴν πρόζαν. Ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τὰ ὀλίγα διηγήματα τοῦ Βιζυηνοῦ, πολλὰς σελίδας τοῦ Ροΐδη, ἕνα μεγάλο μέρος τῆς ἐργασίας τοῦ Παπαδιαμάντη, ὀλίγα διηγήματα τοῦ Καρκαβίτσα, τοῦ Ξενοπούλου καὶ μερικῶν ἄλλων, ματαίως θ' ἀναζητήσωμεν τὸ διήγημα τῆς ἀπολύτου τέχνης τὸ βγαλμένο ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ δυνάμενον ν' ἀντιπροσωπεύσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν παγκόσμιον Γραμματολογίαν.

Τὰ αἴτια εἶνε πολλὰ καὶ διάφορα, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ κυριώτερον εἶνε τὸ γλωσσικόν. Ἔπειτα διὰ τὸ διήγημα χρειάζεται δυνατὴ παρατήρησις εἰς τὴν ζωὴν καὶ τὴν φύσιν, χρειάζεται μελέτη καὶ γύμνασμα τοῦ ματιοῦ τοῦ διηγηματογράφου διὰ νὰ δύναται νὰ διαπεράσῃ τὴν ψυχὴν τῶν ἡρώων ποῦ θὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ διήγημά του καὶ χρειάζονται μαζὶ καὶ σχετικὰ ταξείδια διὰ τῶν ὁποίων μόνον κατορθώνεται ἡ σύγκρισις τῆς ζωῆς τῶν ἐθνῶν.

Δύο ὀνόματα ποῦ πραγματικῶς ξεχωρίζουν εἰς τὸ νεοελληνικὸν διήγημα (δὲν ὁμιλοῦμε διὰ τὸ μυθιστόρημα) εἶνε τοῦ Κερκυραίου Κώστα Θεοτόκη καὶ τοῦ ἀλησμόνητου Σπήλιου Παπαγιάννη, ποῦ ἐπέθανε τόσον νέος καὶ δὲν κατώρθωσε νὰ τελειώσῃ τὸ ὡραῖόν του ἔργον. Δυστυχῶς τὰ ἔργα τῶν δύο αὐτῶν διηγηματογράφων εἶνε σκορπισμένα εἰς διάφορα περιοδικὰ καὶ οἱ διάφοροι ἐκδοτικοί μας οἶκοι δὲν ἐσκέφθησαν ἀκόμη νὰ τὰ συναθροίσουν εἰς τόμους ξεχωριστοὺς διὰ νὰ συστήσωμεν τὴν μελέτην των εἰς ὅσους ἐκ τῶν νέων μας φιλοδοξοῦν νὰ γράψουν διήγημα.

◆

Ἐκ τῶν σαράντα καὶ πλέον διηγημάτων ποῦ μᾶς ἐστάλησαν εἰς τὸν διαγωνισμόν, μόνον τὰ δεκα-πέντε εἶνε ἄξια κἄποιας ἰδιαιτέρας μνείας. Τὰ ἄλλα ὅλα εἶνε γυμνάσματα θεματογραφίας. Ἰδοὺ πῶς ἀρχίζουν μερικά:

«Εἴς τι χωρίον τῆς Κρήτης...» ἢ

«Νὺξ ἀκόμη ἦτο, τὸ δὲ ἀμυδρὸν φῶς τῆς ὠχρᾶς σελήνης....»

Καὶ ἔτσι ἐξακολουθοῦν ὡς τὸ τέλος. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι εἰς ἄλλον διαγωνισμὸν θ' ἀφήσουν νὰ μιλήσῃ περισσότερον τὸ αἴσθημά των ἀπὸ τὴν γραμματικήν.

Ἐκ τῶν δεκα-πέντε τὰ ὁποῖα ὁπωσδήποτε κἄτι θέλουν νὰ ποῦν, τὰ ἓξ εἶνε κατὰ σειρὰν τὰ ἑξῆς:

1) «Ὕστερα ἀπ' τὴ μάχη», ὑπὸ Νίκου Βρύσινα.

2) «Πεζὸ τραγοῦδι», ὑπὸ Ἀγγελικῆς Τσιώμου.

3) «Φιλανθρωπία», ὑπὸ Διδος Νίνας.

4) «Les amoureux», ὑπὸ Θ. Ζαχάρη.

5) «Ἡ ἐκδίκησις», ὑπὸ Μαρίας Α. Ρουβᾶ, καὶ

6) «Ὁ ἄπιστος», ὑπὸ Κ. Π. Σ.

Δυστυχῶς ὅμως ὅλα ἔχουν οὐσιώδη ἐλαττώματα διὰ νὰ εἶνε διηγήματα. Τὸ «ὕστερ' ἀπ' τὴ μάχη» δὲν ἔχει καμμίαν ψυχολογίαν. Ἡ σκηνὴ τῆς συναντήσεως εἶνε ἐντελῶς ἀπότομος καὶ ὁ ἀναγνώστης δὲν προδιατίθεται καθόλου νὰ τὴν περιμένῃ. Τὸ «Πεζὸ τραγοῦδι» εἶνε πολὺ κοινὸ εἰς τὴν σύλληψίν του. Αὐτὴ ἡ ἀλληγορία κουραστικὴ καὶ αἰώνιος. Ἡ «Φιλανθρωπία» πάρα πολὺ φιλανθρωπικὸ καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Τὸ «Les amoureux».... (γιατὶ ὁ τίτλος γαλλικός;) Πολὺ λογάδικο:

«Ἂν εἶσαι αὐτοῦ, ἀγάπη μου, τί κάθεσαι; τί στέκεις; Δὲν τρέχεις νὰ ριχτῇς μέσα στὴν ἀγκαλιά μου; Ντρέπεσαι; Φοβᾶσαι; Δειλιᾶς; Ὢ! ντροπή! Φόβο, δειλία δὲν ἔχει ἡ ἀγάπη!»

Ὅλα αὐτὰ ἠμποροῦσαν νὰ λεχθοῦν μὲ μίαν δυνατὴν καὶ ὑποβλητικὴν φράσιν. Τὸ ἴδιο ἐλάττωμα ἔχει καὶ ὁ «Ἄπιστος». Ἰδοὺ ἕνα μέρος του τὸ ὁποῖον πέρνομεν κατὰ τύχην:

....«Μὰ πές μου γιατὶ κλαῖς;—Ὥστε μ' ἀγαπᾷς;—ψυχή μου, ναί!—Καὶ δὲ μὲ γελᾷς;—Ὢ οὐρανοί....νὰ γελάσω ἐγὼ τὴν ψυχή μου;.... μὲ γελᾷς. Δὲ μ' ἀγαπᾷς...» καὶ ἔτσι πάει κορδόνι. Ἡ «Ἐκδίκησις» φαίνεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὡς κακὴ μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. Ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν ἡρώων Ἐρρῖκος Δαλίβρ, μαρκησία Δεβιέ, Γαβριέλλα καὶ ἄλλα, τὸ προδίδουν ἀρκετά.

Εἰς ἄλλην σειρὰν ἔρχονται πέντε ἄλλα διηγήματα τὰ ἑξῆς:

1) «Ἡ Νέα Ἀτσιγγάνα»: ὑπὸ Ν. Μ. Ἀγγουρᾶ.

2) «Ἡ ἀπαγωγή»: ὑπὸ Ἀποσπερίτη.

3) «Ἡ ἁρπαγή»: ὑπὸ Π. Λαγκαδιώτη.

4) «Χωρὶς τίτλο»: ὑπὸ Ἀνδρέα Κορδέλλα, καὶ

5) «Λώρα»: ὑπὸ Κατίνας Δ. Ἀργυροπούλου.

Τὰ διηγήματα αὐτὰ ἔχουν ἀρκετὰ προτερήματα: Ἁπλότητα ὕφους, οἰκονομίαν ὑποθέσεως κτλ. ἀλλὰ ἔχουν καὶ σχετικὰ ἐλαττώματα. Ἡ «Νέα Ἀτσιγγάνα» λ. χ. ἔχει ἀπιθανότητα εἰς τὴν σκηνὴν τῆς ἀναγνωρίσεως, ἡ «Ἀπαγωγὴ» ἀδυναμίαν ἐκφράσεως, ἡ ὁποία κάμνει τὸν διηγηματογράφον νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὰς ἰδίας λέξεις: «Ὁ ἥλιος ἀκόμη λίγο ψηλὰ τρέμει νὰ πέσῃ στὴ δύση, στὰ ροδογάλανα βουνά. Ρίχνει τὸ κουρασμένο του φῶς ἀπαλὰ στὴν κουρασμένη φύση καὶ ὅλα γύρω δείχνουν τὴν κουρασμένη τους μορφή...» Πολὺ κουρασμένα ἐγράφη τὸ διήγημα.—Ἡ «Ἁρπαγὴ» θὰ ἦτο καλὸν ἐὰν ἐτελείωνε καλλίτερα. Γιατί εἶνε δυστυχισμένη κόρη; Ἐπειδὴ ἠκολούθησε τὸν ἐραστήν της; Τίποτε δὲν μᾶς λέει ὁ διηγηματογράφος καὶ οὔτε ὁ ἀναγνώστης ἔχει τὴν δύναμιν νὰ τὸ μαντεύσῃ.—Τὸ «Χωρὶς τίτλο» θὰ ἦτο καλλίτερον ἐὰν ἦτο γραμμένον εἰς φυσικωτέραν γλῶσσαν ἁρμόζουσαν περισσότερον εἰς τὸ διήγημα. —Τὸ «Λώρα» δὲν ἔχει καθόλου αἴσθημα καὶ εἶνε γραμμένο κάπως μηχανικά. Ἡ διηγηματογράφος δὲν ἐσυγκινήθη πρῶτον αὐτὴ ἡ ἰδία ἀπὸ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ διηγήματός της διὰ νὰ μᾶς συγκινήσῃ κ' ἐμᾶς.

Ἀπὸ τὰ τέσσερα ἄλλα ποῦ μένουν καὶ τὰ ὁποῖα μὲ τὴ σειρὰ εἶνε τὰ ἑξῆς:

1) «Στὸ Ψάρεμμα», ὑπὸ Ἁγνῆς Βρύσινας.

2) «Ὁ ψεύτικος ζητιᾶνος» ὑπὸ Ἀγγελικῆς Π. Βαρβιτσιώτου.

3) «Τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τη;», ὑπὸ Ἐλενίτσας Κωνσταντοπούλου, καὶ

4) «Ὁ πύργος τῶν ἐραστῶν», ὑπὸ Σάνδρου Γρανίτη.

Μόνον τὸ τελευταῖον ἐπαινεῖται καὶ δημοσιεύεται, ἐν ᾧ τὰ ἄλλα τρία διακρίνονται ὁπωσδήποτε ἀλλὰ δὲν δημοσιεύονται. Τὰ ἐλαττώματα ποῦ ἐξασθενίζουν τὰ τρία αὐτὰ διακριθέντα διηγήματα εἶνε: Τοῦ 1ου (Στὸ ψάρεμα) ἡ μεγάλη του συντομία ποῦ τὸ κάνει περισσότερο σχέδιο διηγήματος παρὰ διήγημα. Τοῦ 2ου (ὁ Ψεύτικος ζητιᾶνος) ἡ ἀκαταστασία τῆς γλώσσης καὶ τοῦ ὕφους του καὶ τοῦ 3ου (Τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς της) ἡ ἀπροπαράσκευος διὰ τὸν ἀναγνώστην ἐμφάνισις τοῦ ἥρωος εἰς τὸν κῆπον, ἡ ὁποία γίνεται ὡς ἀπὸ μηχανῆς Θεός, διὰ τὴν λύσιν τοῦ μύθου. Καὶ ὅμως αὐτὸ τὸ διήγημα ἠμποροῦσε νὰ διορθωθῇ, μὲ κάποια βέβαια ἐπιμονή.

Ἐν γένει κανένα δὲν εὑρίσκομεν ἄξιον νὰ βραβευθῇ γιατὶ καὶ ὁ «Πύργος τῶν Ἐραστῶν» εἶνε λιγάκι βιαστικὰ γραμμένος πρὸς τὸ τέλος· ἀλλὰ εἶνε ἀσφαλῶς τὸ ἀνώτερον ὅλων τῶν ἄλλων.

Σ. Σ.

Λουλουδένιες βάρκες

Μὲ ὅλες τὴς ὀλίγες πρόωρες ἀνοιξιάτικες ἡμέρες τοῦ Φεβρουαρίου, αἱ Ἀθῆναι ἐπέρασαν μὲ βροχές, μὲ χιόνια καὶ μὲ κρύα. Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν, εἰς τὸ λιμάνι τῆς Villefranche, ὁ ἥλιος κυλιέται ἐπάνω στὰ γαλανὰ νερά, ὁ οὐρανὸς εἶνε γεμᾶτος φῶς καὶ λουλουδένιες βάρκες ὡς εἰς ἀρχαίαν κουστωδίαν, γλυστροῦν εἰς «τὴν θάλασσαν τὴν στρωμένην ἀπὸ μενεξέδες».

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ο ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ

59 (*Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου*)

Μετὰ τὰς συλλήψεις τῶν Μαυρομιχαλαίων, ὁ Κυβερνήτης διώρισε διοικητὴν τῆς Μάνης τὸν Ἰάκωβον Κορνήλιον, ὁ ὁποῖος ἐξήσκει μέχρι πρὸ ὀλίγου τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπόρου, μόλις δὲ πρὸ ὀλίγων μηνῶν εἶχε διορισθῇ διοικητὴς Καλαμῶν.

Ὁ Κορνήλιος διὰ τοῦ ἐγγράφου τῆς Κυβερνήσεως διετάσσετο νὰ παραλάβῃ ὅσους στρατιώτας ἠδύνατο καὶ νὰ μεταβῇ πάραυτα εἰς Μάνην, ὅπου νὰ καταστείλῃ διὰ πάσης θυσίας τὴν ἐπανάστασιν.

Μὴ λησμονεῖτε δέ, ὅτι ἡ Μάνη ἦτο κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην εὔφλεκτος, ὡς ἡφαίστειον καὶ δὲν ἐπερίμενε παρὰ τὸν σπινθῆρα, τὸν ἀπαίσιον ἐκεῖνον σπινθῆρα, ὁ ὁποῖος θὰ τῆς μετέδιδε τὴν πυρκαϊάν.

Εἶνε δὲ φανερὸν ὅτι τὸν σπινθῆρα τοῦτον ἐπρόκειτο νὰ ρίψῃ ἡ εἰς Μάνην μετάβασις τοῦ Κορνηλίου μετὰ τοῦ στρατοῦ.

Ὁ Κορνήλιος ὅταν ἔλαβε τὰς διαταγὰς τοῦ Κυβερνήτου, ἤρχισε μὲν νὰ συλλέγῃ καὶ νὰ προετοιμάζῃ τὸν ἀπαιτούμενον στρατόν, δὲν ἀπεφάσιζεν ὅμως ν' ἀναχωρήσῃ, πρὶν λάβῃ ὁδηγίας περισσότερον σαφεῖς καὶ ὡρισμένας.

Ἐζήτησε λοιπὸν τοιαύτας ὁδηγίας καὶ πρὸς ἀπάντησιν ἔλαβε τὴν διαταγὴν νὰ καταλάβῃ τὰς οἰκίας καὶ τὸν πύργον τῶν Μαυρομιχαλαίων, καὶ νὰ συλλάβῃ ὅλα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας, ὅσα ἦσαν ἀναμεμιγμένα εἰς τὴν ἐπανάστασιν.

Ἀφοῦ ὡπλίσθη τοιουτοτρόπως ὁ Κορνήλιος, μὲ τὰς σαφεῖς διαταγὰς τοῦ Κυβερνήτου, δὲν ἐδυσκολεύθη πλέον εἰς τὴν ἐπιχείρησίν του ἀλλ' ἀμέσως ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Μάνης.

* * *

Ποῦ ἦτο ὁ Πετρόμπεης

Καθ' ἣν ὅμως στιγμὴν ὁ Κορνήλιος, ἡγούμενος πολυαρίθμου τακτικοῦ στρατοῦ, ἐβάδιζε κατὰ τῆς Μάνης, ὁ Πετρόμπεης εὑρίσκετο εἰς Ναύπλιον.

Ἡ καρδία του ἦτο πλήρης πόνου διὰ τὰ συμβαίνοντα εἰς τὴν πατρίδα του, καὶ ἐσκέπτετο μὲ ποῖον τρόπον ἠδύνατο νὰ φανῇ χρήσιμος καὶ εἰς τὴν Μάνην καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Κατεχόμενος ἀπὸ τὰς σκέψεις ταύτας κατέφυγε πρὸς τὸν Κυβερνήτην, μετὰ τοῦ ὁποίου διετήρει ἀκόμη κατ' ἐπιφάνειαν, ὁμαλὰς σχέσεις, ζητῶν παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς ἐν τῇ φυλακῇ κρατουμένους συγγενεῖς του. Κατ' ἐπανάληψιν τοῦ ὑπεσχέθησαν ἀπὸ τὸ παλάτιον τοῦ Κυβερνήτου, ὅτι θὰ τοῦ ἐπιτρέψουν τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην, ἀλλ' οὐδέποτε τῷ παρέσχον τὴν ἄδειαν. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ γέρων Μανιάτης ἐλάμβανε κρυφίως ἐπιστολὰς ἐκ μέρους τῶν υἱῶν του καὶ τῶν ἀδελφῶν του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν φυλακισμένοι, καὶ τοῦ παρεπονοῦντο πικρῶς ὅτι ὑπέφεραν δεινὰ ἐντὸς τῶν φυλακῶν. Ἀπελπισθεὶς λοιπὸν διὰ τοιαύτην συνάντησιν μετὰ τῶν πασχόντων οἰκείων του, κατέφυγε καὶ πάλιν πρὸς τὸν Κυβερνήτην ζητῶν τώρα, ὄχι πλέον νὰ ἴδῃ τοὺς φυλακισμένους, ἀλλὰ νὰ τοῦ ἐπιτρέψουν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατρίδα του, ὑποσχόμενος συγχρόνως ὅτι θὰ προσπαθήσῃ νὰ κατευνάσῃ τὰ ἐκεῖ ἐξηρεθισμένα πνεύματα τῶν συμπατριωτῶν του.

Ὁ Κυβερνήτης ὅμως ὑποπτευόμενος ὅτι ἡ μετάβασις τοῦ Πετρόμπεη εἰς Μάνην θὰ ἐνισχύσῃ τὴν ἐπανάστασιν, ἐδήλωσε πρὸς αὐτὸν ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ μακρυνθῇ ἀπὸ τὸ Ναύπλιον καὶ τὸν ἔθηκε συγχρόνως ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ φύλλον τῆς Κυριακῆς)

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΖΩΗ

Ναύπακτος.—Κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα μας χθὲς ἐπίτακτον ἀτμόπλοιον φέρον αἰχμαλώτους ἐκ τῶν συλληφθέντων εἰς τὸ πολυθρύλητον Μπιζάνι. Οὗτοι ἀνερχόμενοι εἰς 517 μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὀλίγοι χριστιανοὶ ἀπεβιβάσθησαν διὰ καϊκίων καὶ μετεφέρθησαν καθ' ὁμάδας εἰς τὸ φρούριον ἔνθα διαμένουσιν καὶ οἱ ἄλλοι. Παρετηρήθη δὲ ὅτι κατὰ τὴν διέλευσίν των τὸ πλῆθος ἔμεινεν ἀπαθές. Ἤδη τὸ ἱστορικὸν φρούριον τῆς Ναυπάκτου φιλοξενεῖ περὶ τοὺς 1100 αἰχμαλώτους.

Ἀθαν. Μακαρίνης

Ἄργος. — Μελωδικώτατα ἐψάλη ἡ ἀκολουθία τῶν χαιρετισμῶν ὑπὸ τοῦ χοροῦ τοῦ συσταθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Βασιλοπούλου ἱεροψάλτου. Ὁ χορὸς ἀποτελούμενος ἐκ μπάσου, σιγόντου καὶ πρίμου θαυμάσια ἔψαλλε τὸ «Χαῖρε νύμφη ἀνύμφευτε». Οἱ ἐκκλησιαζόμενοι ἔφυγον μὲ τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων, ἀναμένοντες τὴν ἐρχομένην Παρασκευὴν ἵνα ἀκούσουν πάλιν τὴν ἀκολουθίαν.

Σώστης Δ. Καρατζᾶς

Πάτραι.—Προχθὲς μετεφέρθησαν ἐνταῦθα 100 Τοῦρκοι αἰχμάλωτοι τοῦ Μπιζανίου.—Τὸ ἀτμόπλοιον «Ἅγ. Ἰωάννης» ἀπεβίβασε 60 ἀξιωματικοὺς Τούρκους εἰς Μεσολόγγιον.—Ὁ Ἐπίσκοπος Πατρῶν ἀνεχώρησε μεταβαίνων εἰς Ἰωάννινα.—Ὁ καιρὸς ἀπεκατεστάθη τελείως.

Λουκία Β. Δαούλη

Γαργαλιάνοι.—Κατὰ τὴν 10ην ὥραν τῆς Πέμπτης π. μ. ἐπληροφορήθημεν τὴν ἅλωσιν τῶν Ἰωαννίνων καὶ τὴν πτῶσιν τοῦ Μπιζανίου· πάραυτα ἡ πόλις μας ἐσημαιοστολίσθη, ἀσυνήθης δὲ κίνησις ἦτο εἰς τὴν πλατεῖαν μας, μία δὲ ἀνέκφραστος χαρὰ διεχύθη εἰς τὰς καρδίας πάντων. Οἱ πυροβολισμοί, αἱ κωδωνοκρουσίαι καὶ ἡ μουσικὴ ἀντηχοῦσαν μέχρι βαθείας νυκτός.

Γεώρ. Ε. Πολιώτης

Ζάκυνθος. — Τὸ παρελθὸν Σάββατον 23 τρέχοντος ἐδόθη ἐν τῷ Θεάτρῳ μας καὶ ἄλλη φιλανθρωπικὴ ἑσπερὶς ὑπὲρ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐπιστράτων μας, ὑπὸ δεσποινίδων καὶ νέων τῶν καλυτέρων οἰκογενειῶν τῆς νήσου μας. Κατ' αὐτὴν εἰσήγησιν ἔκαμεν ὁ κ. Ἕκτωρ Νέγκας. Κατόπιν ἐπαίχθησαν δύο κωμῳδίαι εἰς τὰς ὁποίας ἔλαβον μέρος αἱ χαριτωμέναι μικραὶ δεσποινίδες Ἑλένη Δ. Σαμάρα, Μαρ. Δενδρινοῦ, Ἰουλ. Μερκάτη, αἱ 3 μικραὶ δεσποινίδες Τζιμᾶ καὶ ἡ Μ. Ἀβούρη καὶ οἱ κ. Γ. Τσακασιᾶνος, Γ. Μαρῖνος, Ν. Χαροκόπος, Α. Δάλλας, Ν. Μαρούδας καὶ ἄλλοι μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου. Τὴν ἑσπερίδα ἐπεσφράγισεν ὁ Ἰδανικὸς θρίαμβος τῆς ἐλευθερίας, ἔμπνευσις τοῦ κ. Δ. Καφοκεφάλου, τηλεγραφητοῦ καὶ ἐρασιτέχνου ζωγράφου. Αἱ 3 μικραὶ δεσποινίδες Ε. Σαμάρα, Μ. Δενδρινοῦ καὶ Ι. Μερκάτη ἐν συμπλέγματι μετ' ἄλλων μαθητριῶν, ἐνδεδυμέναι λευκὰ καὶ λυσίκομοι, παρέστησαν μίαν βωβὴν εἰκόνα τῶν ἐλευθερωθεισῶν χωρῶν καὶ νήσων. Ἡ σκηνὴ ἦτο καταλλήλως παρεσκευασμένη ὑπὸ τῶν κ. Δ. Καφοκεφάλου καὶ Δ. Πελεκάση ζωγράφου. Πρὸ τῆς εἰκόνος αὐτῆς ἡ δεσποινὶς Λ. Ξένου ἀπήγγειλεν ἕνα ποίημα στὴ «Νίκη» τοῦ κ. Α. Βιαγκίνη. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαγγελίας ἡ μουσικὴ ἀνέκρουσε τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον καὶ οὕτω ἐπερατώθη ἡ ἑσπερίς. Αἱ εἰσπράξεις ἀνῆλθον εἰς 700 δραχμὰς καθαράς. ***Αἰθεροβάμων Φαντασία***

* * *

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Δαρζ. Κάϊρον. Δημοσιεύεται ἐν συντομίᾳ.—***Δημ. Καπόλ.*** Κάρυστον. Ἡ φωτογρ. ὡς πολὺ σκοτεινὴ δὲν θὰ δημοσιευθῇ. — ***Α. Α. Ρήγ.*** Ἐνταῦθα. Ἦτο πολὺ ἐκτεταμένον. Ἀποφεύγετε τὰ διηγήματα. Ἔχομεν τόσῳ πολλά, ὥστε δὲν ἠξεύρομεν ἂν θὰ δημοσιευθοῦν ποτέ. — ***Θ. Δ. Ἀλεξ.*** Μιτυλήνην. Ὡραῖος ὁ λόγος ἀλλὰ πολὺ ἐκτενὴς διὰ τὸν χῶρον τῆς «Ἑλλάδος». — ***Σταγειρίτην.*** Ρέθυμνον. Ἡ προθεσμία τοῦ ἐρωτήματος ἐκείνου ἔληξε. — ***Β. Μπόσ.*** Πάτρας. Εἶνε τόσος ὁ ὄγκος τῆς ὕλης ποῦ περιμένει σειρὰν πρὸς δημοσίευσιν, ὥστε μὴ σᾶς κάνῃ ἐντύπωσιν ὅτι ἀργοῦν.—***Δημ. Γ. Μῶρ.*** Λῆμνον. Καλλίτερα νὰ μᾶς ἐστέλλατε τὴν περιγραφὴν εἰς τὸ πεζὸν καὶ ὄχι εἰς στίχους. Ὡς πολὺ ἐκτενὲς δὲν ἠμπορεῖ νὰ δημοσιευθῇ. — ***Τ. Θεοφ.*** Καρακοβοῦνι. Ὀλίγον περισσοτέραν προσοχὴν ἂν ἐδίδατε εἰς τὸν στίχον θὰ ἐδημοσιεύετο, διότι ἔχει εἰκόνας ποιητικάς. — ***Θ. Ζαχ.*** Ἐνταῦθα. Ὡς ἐκτεταμένον δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ.—***Ι. Φλωρίδην.*** Δυνάμεθα δραχ. μία καὶ 65. Ἐπιταγὴ δὲν ἐλήφθη ἀκόμη. Θὰ σᾶς ἀπαντήσωμεν.—***Α. Θεοχάρην.*** Ἐδιορθώθη. Μὲ τὰ ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ δημοσιευόμενα καὶ μὲ τὸ προηγούμενον ὑπόλοιπον εἶσθε χρεωμένος δραχ. 4 καὶ 10.—***Ο. Β.*** Ὑπόλοιπον εἰς χρέωσίν σας δρ. μία. — ***Μιχ. Θεοδωρίδην.*** Μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν δραχ. πέντε καὶ 25. — ***Κ. Ξανθόπουλον.*** Μετὰ τὴν ἔγκρισιν καὶ δημοσίευσιν τῶν σταλέντων μένει ὑπόλοιπον εἰς πίστωσίν σας δραχ. μία καὶ 90. Ποῖον τόμον θέλετε τῆς πρώτης ἢ τῆς δευτέρας ἑξαμηνίας; Δὲν ἐπιστρέφονται.—***Γ. Παΐζην.*** Γράφομεν ταχυδρομικῶς. — ***Γ. Τσαγκαράκην.*** Ἀπαντῶμεν ταχυδρομικῶς.—***Γεωρ. Μαρῖνον.*** Τὸ βραβεῖον δύνασθε νὰ παραλάβητε ὁπόταν θέλετε. Διὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς εἰκόνος δὲν μποροῦμεν νὰ ὑποσχεθῶμεν δι' ὡρισμένον φύλλον.—***Δ. Χρυσούλην.*** Δραχ. μία τὸ ἀντίτιμον δύνασθε νὰ ἀποστείλετε εἰς γραμματόσημα.—***Ἀγαθ. Τέταν.*** Ἐδημοσιεύσαμεν τὸ ἕνα.—***Μιχ. Γραμάταν.*** Ἡμεῖς δὲν ἔχομεν οὔτε γνωρίζομεν νὰ σᾶς ὑποδείξωμεν ἄλλο μέρος.—***Ἑλληνίδα ψυχή.*** Βόλον. Στείλλατέ την. — ***Ι. Μέντην.*** Ὑπάρχουν, εἶνε φύλλα 122· ἤτοι δραχ. 12,20.—***Ε. Ζ. Βασιλάκη.*** Ἡ ἔγκρισις τοῦ ψευδωνύμου εἶνε μία δραχμή, ἑπομένως ἡ δημοσιευθεῖσα καταχώρισις ἔμεινε ἀπλήρωτος.—***Κυρ. Ζαχαρίου.*** Συνδρομὴ πρὸς ἀνανέωσιν ἐλήφθη. Καθυστερηθέντα φύλλα ἐστάλησαν. — ***Κόμην Μόντε-Χρῆστον.*** Ἀκατάλληλον πρὸς δημοσίευσιν. — ***Δ. Σαρῆν.*** Ἐλήφθη. Φύλλον ἐστάλη.—***Ηλ. Διαμαντόπουλον.*** Στέλλονται. — ***Κ. Μ. Λούσταν.*** Συνδρομὴ εἶνε προπληρωτέα.—***Κ. Καϊμένον.*** Δραχ. δύο καὶ 20.—***Σ. Ἀναγνωστάκην.*** Δὲν ἐνθυμούμεθα ἂν ἐλήφθη. Στείλλατέ το.—***Π. Κυθήριον.*** Αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ τὸ ἐνθυμούμεθα. Εἶνε τόσα πολλὰ τὰ χειρόγραφα.—***Α. Α. Ἀγαθοκλῆν.*** Ἡ ἐπιστολὴ δὲν ἦτο ὅπως νομίζετε τόσον «συγκινητικωτάτη».—***Ν. Στραπάκην.*** Ἐλήφθη.—***Ναύτην Αἰγαίου.*** Μόνον διὰ τὴν ἔγκρισιν ἦτο τὸ ποσὸν ποῦ ἐστείλατε.—***Γ. Τσικνιᾶν.*** Θὰ δημοσιευθῇ.

Σταγειρίτην. Εἰρην. Δίκτη, Θ. Ἀλεξάνδρου, Π. Κυθήριον, Α. Ρήγαν, Γ. Πυλιώτην, Σ. Ριζόπουλον, Κ. Χ. Λουκάτον, Τρελλοκόριτσο, Δ. Καπόλλαν, Μιχ. Θεοδωρίδην, Π. Γιωτόπουλον, Κ. Δαρζένταν, Τ. Θεοφιλᾶν, Β. Μπόσακαν, Ι. Ζαζάνην, Α. Κατριβάνον, Κ. Παπαδιαμαντόπουλον, Δ. Μῶρον, Μ. Βαροῦτσον, Ν. Δαούλην, Ἀγγ. Τσιώμου, Ἠλ. Διαμαντόπουλον, Μ. Βολονάκην.

Τὰ παρ' ὑμῶν σταλέντα λογογραφήματα ἐλήφθησαν, καὶ θὰ δημοσιευθοῦν μὲ τὴν σειράν των ἐφ' ὅσον ἐγκριθῶσιν.

ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ ΤΟΥ 1913

Δικαίωμα ἐγκρίσεως ἢ ἀνανεώσεως δραχ. 1

(Συνέχεια)

20) «Ξανθὸς Ἱππότης».
21) «Ἀστὴρ Νέας Ὑόρκης».
22) «Δοξασμένο Μάνλιχερ τοῦ 1912».

ΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑΙ

Αἱ ἐγγραφαὶ συνδρομητῶν τῆς «Ἑλλάδος» ἄρχονται καὶ λήγουν οἱανδήποτε ἐποχὴν τοῦ τους.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Αἱ δημοσιευόμεναι εἰκόνες στρατιωτικῶν δὲν ἐπιστρέφονται.

* * *

ΟΣΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ δὲν εἶνε γραμμένα ἐπὶ τῆς μιᾶς μόνον ὄψεως τοῦ χάρτου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν δύο, ὡς ἄχρηστα διὰ τὸ τυπογραφεῖον, δὲν ἐξετάζονται διόλου, οὐδὲ ὑποβάλλονται εἰς ἔγκρισιν.

ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὴν περασμένη Πέμπτη ἡ Τύχη καὶ ἡ εὐλογία τῆς Ἐκκλησίας μας ἥνωσε τὸν κ. Μ. Καλιαμπέτσον, ἰδιοκτήτην τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου καλλιτεχνικοῦ φωτογραφείου, μετὰ τῆς Δος Μαρίκας Τρύφωνος.

Τοὺς εὔχομαι ἡ Ἀγάπη πάντα νὰ τοὺς ἑνώνει καὶ ἡ Εὐτυχία νὰ τοὺς συντροφεύει σ' ὅλην των τὴ ζωή. Ἀρ.

— Αἱ εἰκόνες τῆς Ἠπείρου τοῦ παρελθόντος φύλλου παρελήφθησαν ἐκ τοῦ φωτογραφείου Ρωμαΐδου—Τσάϊτς, τῶν ὁποίων κατὰ λάθος παρελήφθη τὸ ὄνομα.

— «***Τὰ τραγούδια τοῦ Στόλου***», λαϊκὴ ἔκδοσις πολεμικῶν τραγουδιῶν τοῦ δημοφιλοῦς Δόγη, εἰς μικρὸν τεῦχος, κυκλοφοροῦν παντοῦ.

ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ

10 λεπτὰ ὁ στίχος (ἐκ 35 στοιχείων) διὰ πᾶν δημοσίευμα τῆς στήλης ταύτης.

Ἀντ. c. p. μόνον μὲ Δεσποινίδας. Ἀπάντησις ταχεῖα καὶ ἀσφαλής.

«Δοὺξ τῆς Σπάρτης» Ἀκαδημίας 82

*

Ἀντ. c. p. προτιμῶ καλλονάς. Δ)σις: «Ἡ ὡραία καπριτσιόζα» p. r. Ἐνταῦθα.

*

Στὴν Δίδα Α. Α. Ἀλεξάνδρειαν

Στὴν ἀγαπημένη της μορφὴ

Ὅταν εἰσέρχομαι εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ βλέπω τὴν θέσιν σου κενήν, ἡ καρδία μου πάλλει ἀτάκτως καὶ κιτρινίζω σὰν τὸ φλωρί.

Στὴν θύρα πάντα προσηλωμένον τὸ βλέμμα ἔχω ὅσον νὰ ρθῇς, καὶ ὅταν ἔλθῃς καὶ σὲ ἴδω, λὲς καὶ ἀνοίγωνται οἱ οὐρανοί.

Ὡς εὐλαβὴς καὶ καλὴ κόρη, ἀφοσιωμένη στὴν Παναγιά, δὲν στρέφεις γύρω σου νὰ κυττάξῃς μὲ τὴν γλυκειά σου τὴν ματιά.

Λὲς ὅμως κάποτε καὶ μαντεύει ἡ σπλαχνική σου ἡ καρδιά, ὅτι σιμά σου τίς ὑποφέρει ἀπὸ τὴν θεία σου εὐμορφιά.

Καὶ στρέφεις μὲ χαμόγελο γλυκὺ καὶ μὲ κυττάξεις, καὶ μὲ τὸ βλέμμα σου αὐτὸ στὰ οὐράνια μ' ἀνεβάζεις.

Ἀλεξάνδρεια Ἀλέξ. Ι. Γουναρόπουλος

*

Ἀντ. c. p. μόνον τοῦ πολέμου ἐντὸς φακέλλου καὶ τὸ γραμμ. ἐπὶ τῆς εἰκόνος. Δ)σις: Φρ. Π. Ἀπέργης, ὁδὸς Ἁγ. Νικολάου ἀρ. 3 Γαλατᾶ Κων)πόλεως.

*

Ἀντ. c. p. μόνον μὲ Δίδας. Προτιμῶ καλλονὰς καὶ ἀναμνηστικὰ τοῦ πολέμου. Δ)σις: «Ἑλληνὶς Ψυχή» p. r. Βόλος.

*

Ἀντ. c. p. πανταχόθεν, διάφορα. Ἀπάντησις ἀσφαλὴς καὶ ταχεῖα. Δ)σις: Δημήτριον Φαρμάκην, P. O. Box, 36. WOBURN MASS. U.S.A.

*

Ἀντ. c. p. μὲ πάντας καὶ πάσας. Δ)σις: Ἐμμ. Δ. Τσολάκην, p. r. Πειραιᾶ.

*

Ἀντ. c. p. μὲ Δίδας. Δ)σις: Κουροπάτκην, p. r. Μιτυλήνην.

*

Στὴν νύκτα τῆς 18ης Φεβρουαρίου

Τί νύκτα δακρυσμένη, τί ἄγρια βραδυά,
τὸ χιόνι ἀργοπέφτει, τριγύρω στὰ κλαδιά.
Τὰ σύγνεφα σκεπάζουν τ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ,
κεῖ παγωνιὰ μαραίνει τὰ ἄνθη τοῦ βουνοῦ.
Στὴ ρεμματιὰ κεῖ κάτω σαλεύουν ἡ λιγιὲς
καὶ ὁ βορρηᾶς μουγκρίζει τριγύρω στὶς ἰτιές.
Καὶ στὶς φωληὲς κοιμοῦνται σκιαγμένα τὰ πουλιὰ
ἀφῆσαν τὴν βοσκήν των τ' ἀρνάκια τὰ λευκά.
Τὸ κῦμα ἀφρισμένο μὲ πόνο μυστικό,
κτυπῶντας στ' ἀκρογιάλι ἀφίνει βογγητό.
Ἡ φύσις δακρυσμένη, κοιμᾶται ἡ ἐρημιά,
τὰ φύλλα ἕνα-ἕνα ἀφήνουν μαραμένα τὰ ἔρημα
[κλαδιά.

Γύθειον Πότης Βρούστης

*

Μαρίκαν Ζαφειροπούλου, Σῦρον. — Διατί δὲν ἀπηντήσατε σύμφωνως μὲ τὴν ἀνταλλαγήν σας; ὁπωσδήποτε ὁ καιρὸς παρῆλθε· παρακαλῶ νὰ μένῃ.

Γύθειον Παναγ. Βρούστης

*

ΞΕΥΡΕΙΣ

Ξεύρεις ὁ πτερωτὸς θεὸς ποτὲ δὲν ἡσυχάζει,
ἔρχεται καὶ στὸν ὕπνον μου συχνὰ καὶ μὲ πειράζει.

Εἶδα προχθὲς πῶς εἴμεθα οἱ δυὸ ἀγκαλιασμένοι,
στοῦ περβολιοῦ τὴ λεμονιὰ εἴμεθ' ἀκουμπισμένοι.

Καὶ μοὔλεγες λόγια γλυκά, μοὖπες πῶς μ' ἀ-
[γαποῦσες,
Κι' ἔξαφνα κόρη ἐξύπνησα κι' εἶδα πῶς μὲ γελοῦσες.

Mansourah «Ξενητευμένο Ἀηδονάκι»

*

ΟΡΚΙΣΟΥ

Ὁρκίσου σὺ εἰς τὸν Σταυρὸν κι' ἐγὼ στ' ἀγκά-
[θινο στεφάνι,
καὶ ὅποιος τὸν ὅρκον παραβῇ, ἀμέσως νὰ πεθάνῃ.

Ἐσὺ ὁρκίσου δυὸ φορὲς γιατὶ δὲν σὲ πιστεύω,
πολλὲς φορὲς μὲ γέλασες κι' ἐγγύησι γυρεύω.

Mansourah Α. Σ. Θεοχ...

*

Δίδα Κοῦλαν Τσιόφα, εἰς Βόλον. Ἀνταλάσσεται c. p.; «Xenitemeno Aidonacf»

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΜΟΥ

Οἱ ἄγγελοι γινήκανε καθὼς ὁ κόσμος λέει
στὸν ἄνθρωπο παρηγοριὰ καθένας τους νὰ χύνῃ.

Μὰ ὁ δικός μου ἄγγελος, ἐνῷ ἡ ψυχή μου κλαίει
γιὰ πάντα ἀπαρηγόρητη νὰ κλαίῃ τὴν ἀφήνει.

«Ξενητευμένο Ἀηδονάκι»

*

Ἀντ. c. p. πανταχόθεν· προτιμῶ καλλονάς. Δ)σις: «Xenitemeno Aidonaci» p. r. Mansourah Egypte.

*

Ἀντ. c. p. μόνον καλλονὰς mat ἐντὸς φακέλλου, μὲ γραμματόσημον καὶ ὑπογραφὴν ἐπὶ τῆς εἰκόνος· εἰς ψευδώνυμα δὲν ἀπαντῶ. Ἀντ. καὶ γραμματόσημα παντὸς εἴδους. Δ)σις: Σάββαν Θ. Παυλάκην, Θεσσαλονίκη, Ἑλλ. ταχυδρομεῖον.

*

Ἀντ. c. p. Δ)σις: Δίδα Ἔλδαν Ἰατρίδου, Ἀθῆναι, Μεθώνης 35.

*

Ἄγνωστον Ἀγάπην

Κυρά μου, πᾶψε πειά, μὴ σπαταλᾷς
τὸν τῆς καρδιᾶς σου πλοῦτο,
γιατὶ ἀεροκοπανᾶς
κι' ἐγὼ σὲ κάμω γοῦστο.

Ἄχ! τί γέλοια κάμω σὰν μοῦ λὲς
καὶ σὰν μοῦ γράφεις ἔτσι
πῶς ψήνεσαι, πῶς καίγεσαι,
σὰν νἆσαι κοκορέτσι.

Φτάνει πλέον μὴ σκορπᾷς
τὴν ποίησι γιὰ μένα,
γιατὶ τῆς καρδιᾶς μου τὰ κλειδιὰ
ἀλλοῦ τἄχω δωσμένα!...

Ὁ Νῖκος ὁ Δαούλης

*

Ἀντ. c. p. μετὰ πάντων ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Δοξασμένη Ὕδρα» p.r. Pirée· προτιμῶ ὁτιδήποτε.

*

Ἀγαπημένη μου Marie. — Σὲ εὐχαριστῶ ἀτελευτήτως διὰ τὸ ὡραῖόν σου δῶρον, ὡς καὶ διὰ τὰς εἰλικρινεῖς εὐχάς σου. Eftalie Cambiti

*

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

«Ἆσμα Ἀσμάτων».—Τί ἐστιν Ὑπομονή; Ἀπάντησις διὰ τῆς «Ἑλλάδος».

Σταῦρος Μ. Παπασταύρου, Φοιτ. Φαρμ.

*

Ἀντ. c. p. τοῦ πολέμου ἐντὸς φακέλλου. Ἀπαντῶ εἰς οἱασδήποτε ἐρωτήσεις καὶ δέχομαι συζητήσεις ἐπὶ οἱονδήποτε ζητημάτων. Δ)σις: Εὐστράτιος Δ. Σεργιάδης, ὁδὸς Γεωργίου Σταύρου.

*

ΔΗΛΩΣΙΣ.—Ἡ Δὶς Ἀγγ. Τσιώμου ἐκ Θεσσαλονίκης, καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι δὲν ἀπήντησεν εἰς μερικοὺς ἐξ ὅσων τῆς ἔστειλαν κάρτες, διότι οἱ κύριοι οὗτοι δὲν ἐτήρησαν κανόνας τινὰς ἀπαραιτήτους εἰς τὴν μετ' ἀγνώστων δεσποινίδων ἀνταλλαγὴν δελταρίων.

*

Παρακαλῶ τοὺς κ. κ. Ἐπ. Ι. Παπαφράγκου καὶ Ἐμ. Σκουτουφιανάκην, νὰ μοὶ γνωρίσωσι τὴν Δ)σίν των. Ἀπάντησις διὰ τῆς «Ἑλλάδος».

Ι. Μ. Δημητρακόπουλος

*

«Γλυκεῖαν Νεότητα».— Εὐχαριστῶ θερμῶς δι' ὑποστήριξιν· μὰ τί συμβαίνει καὶ δὲν μοῦ γράφετε;

Ζαγαζὶκ «Ἀπογοητευμένη Καρδία»

*

Θερμὰς εὐχαριστίας εἰς πάσας καὶ πάντας τοὺς ψηφίσαντάς με.

«Ἀπογοητευμένη Καρδία»

*

Δὶς (Χ)Α.Ο.Σ. Corfou. — Τί γίνεσθε; ἀλήθεια πόσον ταχέως λησμονεῖτε τοὺς φίλους σας;

Ζαγαζὶκ Κ. Α. Ξανθόπουλος

*

Δὶς Ἐλεωνόρα Ροκίδου.— Διατί δὲν ἀπαντᾶτε; μήπως συνεπληρώθη τὸ Album σας;

Κ. Α. Ξανθόπουλος

*

Ἀντ. c. p. μόνον τοπεῖα. Δ)σις: Πέτρος Βαλμᾶς, Θεσσαλονίκη, Ἱπποδρόμιον.

*

Ἔπεσε τὸ Μπιζάνι καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ ἀνδρείου
[Λεωνίδα,
ἐδόξασαν μὲ τὸ αἷμά των τὴν προσφιλῆ Πατρίδα.

Θεσσαλονίκη Πέτρος Βαλμᾶς

Ἀλληλογραφία στρατιώτου

Χαιρετισμὸς

Ἦλθεν ὁ Μάρτιος, ἦλθε γοργός,
κι' ἀντὶ πρασιὰ νὰ σκεπάζῃ
καὶ τὸ ἔαρ γλυκὰ νὰ χαράζῃ,
κατέρυθρον φέρει τὴν γῆν χαρωπός!

Ἦλθες ἄνοιξι κι' ἦλθαν μαζί σου
χλόη, ρόδα, πτηνά, χελιδόνια,
κ' ἡ σκλαβιὰ τώρ' ἐτάφη στὰ χιόνια,
δόξ' ἀνθίζει στὴ χαραυγή σου.

Γλυκά μου χελιδόνια ποῦ γλυκοκελαδῆτε,
σεῖς εἶσθε εὐτυχῆ,
ὁπόταν τὸ πρωΐ, τὸν δρόμον σας ἀρχῆστε,
εἰς τὸ καλὸ νὰ πᾶτε μὲ τὴν εὐχή.

Σᾶς ἱκετεύω ὦ πουλιά, μὲ τῆς καρδιᾶς παλμόν,
ὁπόταν κἂν περᾶστε,
ἐκεῖθεν μὴν ξεχᾶστε,
πέτε εἰς τὴν ἀγάπη μου μικρὸν χαιρετισμόν.

Ἀγαθοκλῆς Δ. Τίτας

*

Παληὰ πληγὴ

Τὸν πόνο μου ἐφύλαξα ὡς σήμερα μικρή μου δὲν ἠμπορεῖ πειὰ νὰ κρυφθῇ, μεγάλωσε ἡ πληγή μου. Ἄχ! ἕνας χρόνος πέρασε ἀπὸ ἐκείν' τὴν ὥρα, ποῦ πρωταντίκρυσα ἐσὲ καὶ πάσχω ἕως τώρα. Ἦταν μιὰ μέρα τῆς χαρᾶς· γιατὶ ἐκείν' τὴ μέρα, ἕνας Θεὸς γεννιούντανε σὲ τούτηνε τὴ σφαῖρα. Πλὴν ἐγεννήθη κ' εἰς ἐμὲ ἐκείνηνε τὴν ὥρα, μία ἀγάπη ἀτέλειωτη καὶ ὑποφέρω τώρα. Ἡ τρέλλες καὶ τὰ δάκρυα ἀδύνατο ἕνα χρόνο, νὰ σβύσουν ὅτι ἔγινε σὲ δυὸ στιγμοῦλες μόνο. Ἀφοῦ λοιπὸν δοκίμασα ματαίως ἕνα χρόνο, νὰ σβύσω τὴν ἀγάπη μου στὸν ἴδιο μου τὸν πόνο, ἰδοὺ ὅτι ἀπεφάσισα νὰ στὴν ὁμολογήσω καὶ τὴν καρδιά σου μυστικὰ ἐκείνη νὰ ρωτήσω, ἐὰν κ' ἐκείνη δὲν κτυπᾷ λιγάκι γιὰ ἐμένα... ἢ μὲ γελοῦν τὰ μάτια σου σὰν στρέφουν χαδεμένα καὶ μὲ κυττᾶν λαχταριστὰ κι' ὁμολογοῦν μὲ πάθος πῶς μ' ἀγαπᾷς καὶ σύ... Ἄχ! ναί, γιὰ πέ μου, ἔχω λάθος;

«Ἀγωνιῶσα ψυχή»

*

Ἀντ. c. p. καὶ φωτογραφίας μόνον μὲ Δίδας· ἀπάντησις ταχεῖα. Δ)σις: «Πληγωμένος Ἔρως» p. r. Λαύριον.

*

Ποθῶ ἀνταλλαγὴν c. p. μὲ τὰς ἐκ Πύργου, Βόλου, Πατρῶν, Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Δίδας, ἐντὸς φακέλλου, καὶ μὲ ὑπόσχεσιν ταχίστης ἀπαντήσεως.

Γαστούνη Τέλης Γαβριηλιάδης

*

«Χρυσῆν Ἄγκυραν». — Εὐχαριστῶ διὰ τὴν τιμήν. Ἡ προτίμησίς σας πολὺ κολακευτική. Παρακαλῶ ἡ διεύθυνσίς σας;

«Ἐλπιδοφόρον Ναυτόπουλον»

*

Ἀντ. c. p. πανταχόθεν. Δ)σις: «Τὸ ναυτόπουλον ποῦ ξετρελλαίνει» θωρηκτὸν «Ἀβέρωφ».

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΑΘΑΝ. ΠΑΛΛΗ & Σ^ΙΑΣ
ΑΘΗΝΑΙ, ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ

Πλοῦτος γραφικῆς ὕλης. — Ἔντυπα καὶ ἐπισκεπτήρια καλλιτεχνικά. Ἐργοστάσιον φακέλλων τέλειον.

Χάρτης τυπογραφικὸς λευκὸς καὶ ἐξωφύλλων παντὸς εἴδους καὶ ποιότητος.

Εὐθηνία, ταχύτης, ἀκρίβεια.

ΕΠΙΠΛΑ ΚΑΙ ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ
ΑΓΓΛΙΚΑ
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ
Ὁδὸς Αἰόλου καὶ Εὐριπίδου ἀρ. 108
ΤΙΜΑΙ ΕΝΤΕΛΩΣ ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΙΣ

Κυρία μεσῆλιξ καλῆς οἰκογενείας καὶ μὲ λαμπρὰς συστάσεις ζητεῖ θέσιν Οἰκονόμου ἢ συνοδοῦ εἴτε ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ εἴτε ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ. Πληροφορίαι εἰς τὸ Λογιστήριον τῆς «Ἑλλάδος» ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Π. Φ.

Μασσάζ, καθ' ὅλας τὰς ὑποδείξεις τῆς ἐπιστήμης. ***Αἰμιλία Βραχλιώτου***, Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἱπποκράτους 40 Γ.

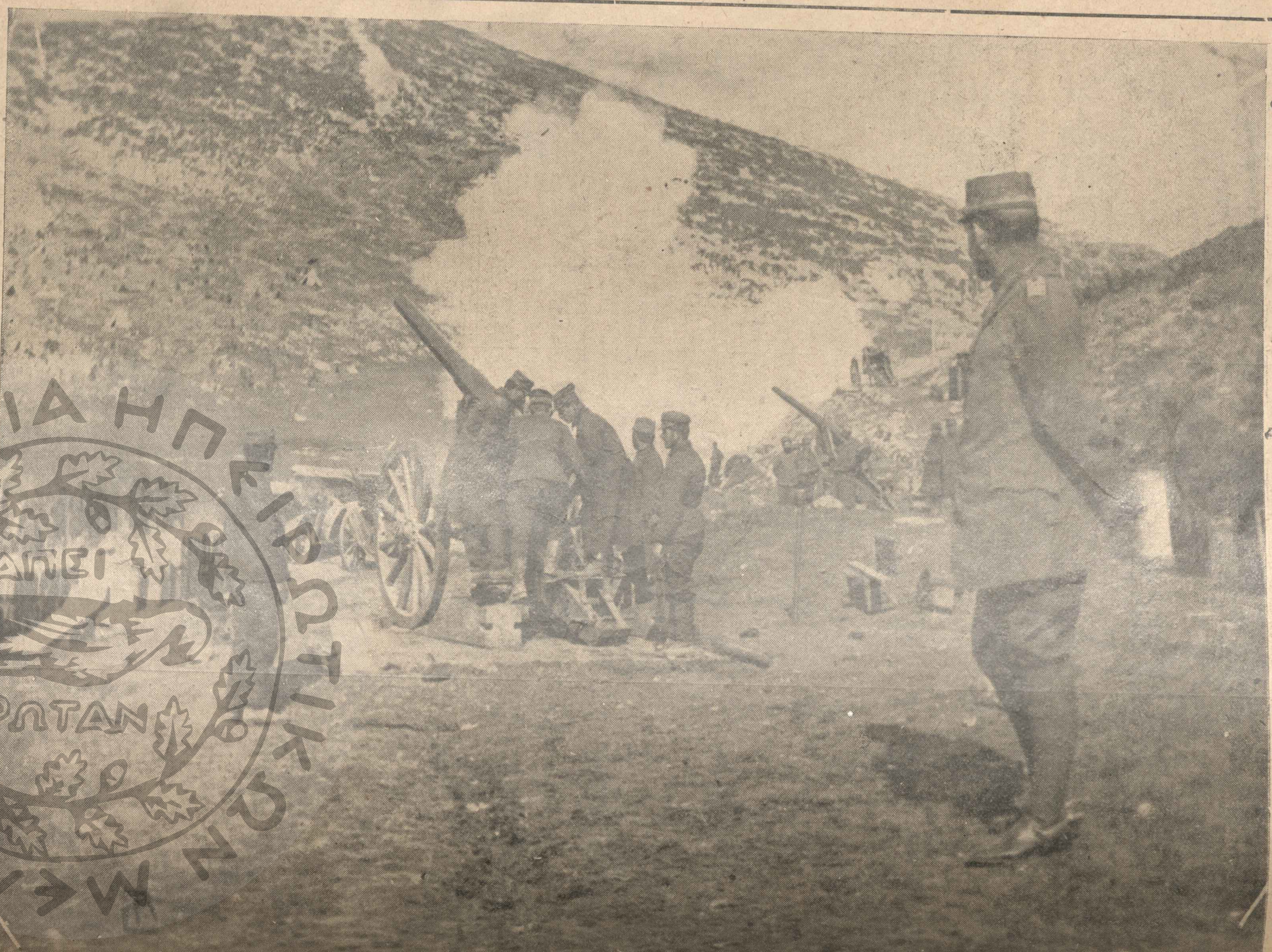

ΕΙΣ ΤΟ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΝ ΜΠΙΖΑΝΙ. Ὁ Διάδοχος εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός, διατάσσων τὰ τῆς γενικῆς ἐπιθέσεως. Μία ὀβὶς ἐκσφενδονίζεται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν. (Φωτογρ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ